

Ҷумҳурии Тоҷикистон
вилояти Хатлон
Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Муъминобод
Қ А Р О Р

аз « 28 » сентябри соли 2015, № 58 ш.Муъминобод

Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии
ноҳияи Муъминобод барои солҳои 2016-2020

Мутобиқи моддаҳои 8,9,13 ва 20 Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ» иҷдосияи сеюми Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Муъминобод, даъвати панҷум:

ҚАРОР МЕКУНАД:

1. Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии ноҳияи Муъминобод барои солҳои 2016-2020 тасдиқ карда шавад (замима мегардад).

2. Муовини яқум, муовинони раиси ноҳия, роҳбари дастгоҳи раиси ноҳия, баҳши иқтисод ва савдои мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия, роҳбарони ташкилоту муассисаҳо, хоҷагиҳои деҳқонӣ (новобаста аз шакли моликиятшон) ва раисони ҷамоатҳои шаҳраку деҳоти ноҳия ҷиҳати амалӣ намудани Барномаи рушди ноҳия тадбирҳои мушаххас андешанд.

3. Роҳбари гуруҳи корӣ ва аъзоёни он оид ба таҳия ва татбиқи Барномаи рушди ноҳияи Муъминобод барои амалӣ намудани Барнома дар ҳамкорӣ бо мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон, Агентҳои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату кумитаҳо, идораю муассисаҳои дахлдор, созмонҳои байналмилалӣ, фондҳои маблағгузор, ташкилоту муассисаҳои ғайридавлатӣ ва соҳибкорони ватанию хориҷӣ мувофиқа намуда, барои иҷроиши он мусоидат намоянд.

4. Ба мудири баҳши иқтисод ва савдои мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия (Валиев С), сардори Раёсати молияи ноҳия (Азизов Қ), сардори нозироти андозии ноҳия (Сафаров А) ва сардори шӯъбаи оморӣ ноҳия (Азизов Т), супориш дода шавад, ки ҳамасола ҳангоми таҳияи бучети ноҳия иҷроиши самараноки Барномаи мазкурро ба инобат гиранд.

5. Назорати иҷроии қарори мазкур ба зиммаи Комиссияҳои доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Муъминобод гузошта шавад.

Раиси
Маҷлиси вакилони
халқи ноҳияи Муъминобод

Т. Амиршозода

ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ВИЛОЯТИ ХАТЛОН

**МАҚОМОТИ ИҶРОИЯИ ҲОКИМИЯТИ
ДАВЛАТИИ НОҲИЯИ МУЪМИНОБОД**

**БАРНОМАИ РУШДИ
ИҶТИМОИЮ ИҚТИСОДИИ
НОҲИЯИ МУЪМИНОБОД
барои солҳои 2016-2020**

МУНДАРИЧА

Рӯйхати ихтисорот	5
Пешгуфтор	6
БОБИ 1. ҲОЛАТИ УМУМӢ ВА ТАҲЛИЛИ ВАЗЪИ ВОҚЕИИ НОҲИЯИ МУЪМИНОБОД	8
БОБИ 2. ИҚТИСОДИЁТ	13
2.1. Соҳаи кишоварзӣ	13
2.2. Соҳаи саноат	22
2.3. Соҳаи соҳибқориҳои хурду миёна	25
БОБИ 3. ИҚТИМОИЁТ	30
3.1. Соҳаи маориф	30
3.2. Соҳаи тандурустӣ	35
3.3. Соҳаи ҳифзи иқтимоӣ	41
3.4. Соҳаи фарҳанг	48
3.5. Соҳаи варзиш ва сайёҳӣ	50
БОБИ 4. ИНФРАСОҲТОР	53
4.1. Таъминот бо оби нӯшокӣ ва хадамоти рифоҳӣ	53
4.2. Таъмини барқ	57
4.3. Нақлиёт ва ҳоҷагии роҳ	58
4.4. Алоқа ва фазои иттилоотӣ	60
БОБИ 5. ҲИФЗИ МУҲИТИ ЗИСТ ВА ҲОЛАТҲОИ ФАВҚУЛОДДА	61
5.1. Ҳифзи муҳити зист	61
5.2. Омодагӣ ба ҳолатҳои фавқулодда, пешгирӣ ва паст намудани хатари онҳо	62
БОБИ 6. ТАЪМИНОТИ ЗАХИРАВӢ	68
6.1. Нерӯи ташкилӣ ва зеҳнии ноҳия	68
6.2. Таъминоти буҷетӣ ва молиявӣ	68
БОБИ 7. НИЗОМИ МОНИТОРИНГ ВА АРЗӢБӢ	72
Замимаҳо	74

РҶҶҲАТИ ИҲТИСОРОТ

БРСММ	Барномаи рушди Созмони Милали Муттаҳид
БМШ	Беморхонаи марказии шаҳр
БРҶ	Барномаи рушди ҷомеа
Б/Ҷ	Бучети ҷумҳуриявӣ
Б/М	Бучети маҳаллӣ
ВММША	Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли
ВРИС	Вазорати рушди иқтисод ва савдо
ВМИ	Вазорати маориф ва илм
ВТҲИА	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли
ВН	Вазорати нақлиёт
ВМ	Вазорати молия
ВК	Вазорати кишоварзӣ
ВЭС	Вазорати энергетика ва саноат
ГК	Гуруҳҳои кории секторӣ
ГФТ	Гуруҳи фаъоли ташаббускор
ИМ	Идоракунии маҳаллӣ
ИҶ	Иттиҳодияи ҷамъиятӣ
КАТС	Кӯмаки аввалияи тиббию санитарӣ
КДФ «ХМК»	Корхонаи давлатии фаръии «Ҳочагии манзилию коммуналӣ»
КПМО	Кумитаи падару модарон ва омӯзгорон
МваА	Мониторинг ва арзёбӣ
МНДСЭ	Муассисаи назорати давлатии санитарию эпидемиологӣ
МДНРА	Муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгард
М/Х	Маблағҳои худӣ
МИҲД	Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ
НБО	Нерӯгоҳҳои барқии обӣ
ПСМ	Партовҳои саҳти маишӣ
СВОТ	Паҳлӯҳои қавӣ, заиф ва имкониятҳои таҳдидҳо
НМваА	Низоми мониторинг ва арзёбӣ
СМР	Стратегияи миллии рушд
СБСНМТ	«Стратегияи баланд бардоштани сатҳи некӯаҳволии мардуми Тоҷикистон барои солҳои 2013-2015»
СХМ	Соҳибкории хурд ва миёна
С/Х	Сармояи хориҷӣ
С/Д	Сармояи дохилӣ
ФҚХ	Фонди қарзии хурд
ҲРҲ	Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола

ПЕШГУФТОР

Ноҳияи Муъминобод 0,9 фоизи ҳудуди умумии вилоятро ташкил медиҳад. Ноҳия дар тақсими меҳнати вилоят ҳамчун истеҳсолкунандаи маҳсулоти чорводорӣ ва растанипарварӣ ба ҳисоб меравад. Ҳиссаи он дар истеҳсоли маҳсулоти чорводорӣ вилоят, аз ҷумла шир 21,5%, гӯшт 13,2%, пашм 12,8%, картошка 24%, сабзавот 21,6%, мевачот 14,8% ва асал 17,1 фоизро ташкил медиҳад. Табиати зебои ноҳия барои рушди соҳаи туризм низ мувофиқ аст. Дар ноҳия 3 дарёчаи хурд мавҷуд аст, ки барои рушди минбаъдаи соҳаи гидроэнергетика замина мегузорад. Дар ноҳия канданиҳои ғоиданоки табиӣ ба монанди тилло ва сурб (дар деҳаҳои Сайод, Чарги, Личаки боло ҷамоати деҳоти Н. Назаров), мавҷуд аст. Дар ҳолати коркарди онҳо иқтисодиёти ноҳия рушд хоҳад ёфт. Ба иқтидорҳои зиёди мавҷудбудаи ноҳия нигоҳ накарда мушкилиҳое низ вучуд доранд, ки ба пешрафти ноҳия таъсири манфӣ мерасонад ва дар панҷсоли оянда бартараф намудани мушкилиҳои ҷойдошта мақсади асосии Барнома аст.

Дар раванди тарҳрезии Барномаи мазкур талаботҳои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи дурнамоҳои давлатӣ, консепсияҳо ва барномаҳои инкишофи иҷтимоӣ иқтисодӣ», «Дастурамали методӣ оид ба таҳия ва татбиқи барномаҳои рушди иҷтимоӣ иқтисодии шаҳру ноҳияҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон» (аз ҷониби Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул доништа шудааст) ва ҳуҷҷатҳои муҳими стратегӣ (Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола, «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2015», «Стратегияи баланд бардоштани сатҳи некӯаҳволии мардуми Тоҷикистон барои солҳои 2013-2015» ва барномаҳои соҳавию минтақавӣ ба инобат гирифта шудааст.

Ҳадафи асосии Барнома таъмин намудани рушди устувори соҳаҳои воқеӣ дар асоси истифодаи ашёи хоми маҳаллӣ, беҳтар намудани хизматрасонии замонавӣ иҷтимоӣ ва баланд бардоштани сифати зиндагии мардуми ноҳия мебошад. Барномаи мазкур ҳамчун ҳуҷҷати асосӣ самтҳои афзалиятнок ва сиёсати ояндаи рушди иҷтимоӣ иқтисодии ноҳияро барои давраи миёнамуҳлат муайян мекунад.

Ба Барномаи рушди ноҳия 182 лоиҳа бо маблағи 163262 ҳаз. сомонӣ ворид гардидааст, ки аз ин 60 лоиҳа бо маблағи 65757 ҳаз. сомонӣ ба баҳши иқтисодӣ, 42 лоиҳа бо маблағи 48145 ҳаз. сомонӣ ба баҳши иҷтимоӣ, 67 лоиҳа бо маблағи 44142 ҳаз. сомонӣ ба баҳши инфрасохтор, 2 лоиҳа ба маблағи 240 ҳаз. сомонӣ баҳши ҳифзи муҳити зист, 8 лоиҳа бо маблағи 4908 ҳаз. сомонӣ ба баҳши ҳолатҳои фавқулудда ва 3 лоиҳа бо маблағи 70 ҳаз. сомонӣ ба баҳши таъминоти захиравӣ рост меояд.

Барои амалӣ намудани “Барномаи рушди иҷтимоӣ иқтисодии ноҳияи Муъминобод барои солҳои 2016-2020” аз ҳисоби ҳамаи сарчашмаҳои маблағгузорӣ 163,262 ҳазор сомонӣ дар назар дошта шудааст, аз он ҷумла:

Тақсими маблағҳои “Барномаи рушди иҷтимоӣ иқтисодии ноҳияи Муъминобод барои солҳои 2016-2020” аз рӯи соҳаҳо ва сарчашмаҳои маблағгузорӣ (ҳаз. сомонӣ)

Соҳаҳо	Ҳамагӣ, ҳазор сомонӣ	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020
Кишоварзӣ	18702	1040	4240	3822	2320	1900
Саноат	7170	82	438	1350	2100	3200
Соҳибкорӣ хурду миёна	3555	1231	956	956	406	6
Сохтмон	36330	8030	12880	7420	4300	3700
Ҳамагӣ, блоки иқтисодӣ	65757	10383	18514	13548	9126	8806
Маориф	20760	2100	5310	4650	3200	5500
Тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ	12830	3405	4145	4040	1240	0
Фарҳанг, варзиш ва сайёҳӣ	14555	5857	6218	2480	0	0
Ҳамагӣ, блоки иҷтимоӣ	48145	11362	15673	11170	4440	5500
Таъминот бо оби нӯшокӣ	16141	1481	3194	4419	4495	2552
ХМК	8315	1035	1666	2099	2210	800

Соҳаҳо	Ҳамагӣ, ҳазор сомонӣ	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020
Барқтаъминкунӣ	8365	1443	2184	2675	1428	635
Нақлиёт ва роҳ	10736	2537	2000	2570	1719	1910
Алоқа ва фазои иттилоотӣ	585	60	235	190	100	
Ҳамагӣ, инфрасохтор	44142	6556	9279	11953	9952	5897
Ҳифзи муҳити зист	240	70	80	90	0	0
Пешгирии ҳолатҳои фавқулодда	4908	1992	1402	1514	0	0
Таъминоти захиравӣ	70	0	50	20	0	0
Ҳамагӣ, арзиши БҲН	163262	30363	44998	38295	23518	20203
Аз ҷумла, бучети ҷумҳуриявӣ	81420	18928	26652	16410	11730	7700
Бучети вилоятӣ	920	80	280	280	280	
Бучети маҳаллӣ	799	207	166	379	30	17
Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, х/д, ташкилоту муассисаҳо	24883	5826	7789	7876	3086	306
Сармоягузориҳои хориҷӣ	18949	1013	4249	5334	4483	3870
Лоиҳаҳои маблағгузориаш номуаян	36291	2990	6060	7140	4699	8310

БОБИ 1. ҲОЛАТИ УМУМӢ ВА ТАҲЛИЛИ ВАЗӢИ НОҲИЯИ МУЪМИНОБОД

Маълумоти ҷуғрофӣ ва сохти маъмурию ҳудудии ноҳия. Ноҳияи Муъминобод вобаста ба мавқеи ҷуғрофиаш мавзеи кӯҳсор буда, дар қисмати ҷанубу ғарбии Тоҷикистон ҷойгир шудааст. Масоҳати умумии ноҳия 880,6 км² мебошад. Фосила аз маркази ноҳияи Муъминобод то пойтахти ҷумҳурии шаҳри Душанбе 252 км, то маркази вилояти Хатлон шаҳри Қурғонтеппа 200 км ва то шаҳри Кӯлоб 42 км-ро ташкил медиҳад. Ноҳия 0,06%-и ҳудуди умумии ҷумҳуриро ишғол намуда дар баландии аз 1400 м (деҳаи Туту) то 1800 м (мавзеи Чилдухтарон) аз сатҳи баҳр ҷойгир мебошад.

Харитаи ҳудудҳои маъмурии ноҳияи Муъминобод

Ноҳияи Муъминобод аз шимол бо ноҳияҳои Ховалинг ва Тавилдара, аз шарқ бо ноҳияи Шӯрообод, аз ҷануб бо шаҳри Кӯлоб ҳамсарҳад аст. Дар ҳудуди ноҳия ба дарозии 82 км қаторкӯҳҳои Муъминобод тӯл кашидааст. Иқлими ноҳия континенталӣ буда, тобистон то 39 дараҷа гарм ва зимистон то 15 дараҷа хунук мешавад. Аз қаламрави ноҳияи Муъминобод ду дарёи калон - Сурхак ва Ёхсу ҷорӣ ҳастанд, ки аз барфҳо ва оби борон сарчашма гирифта, ба водихо ҷорӣ мешавад. Як қисми дарёи Сурхак ба воситаи канали Қулулу обанбори машҳури Муъминободро бо об пур мекунад. Ғунҷоиши обанбори Муъминобод 32 млн. м³-ро ташкил медиҳад ва дар оянда барои рушди саёҳати экологӣ имконият фароҳам меоварад. Миқдори миёнаи солонаи боришот 529 мм буда, дар давоми сол нобаробар тақсим мешаванд (дар мавсими сармо миқдори боришот 427 мм ва дар мавсими гармо бошад то 102 мм).

Дар ноҳия дарахтони шафтолу, хуч, олуболу, олуча, тут, зардолу, олу, чормағз, себ, гелос, нок, муруд, ангур, ва дарахтони сояфкан мерӯянд.

Ноҳияи Муъминобод аз 7 ҷамоат иборат мебошад, аз ҷумла ҷамоати шаҳраки Муъминобод, ҷамоатҳои деҳоти Н.Назаров, Чилдухтарон, Деҳибаланд, Боггай, Ш. Шоҳин ва Балхобӣ иборат мебошад.

Маълумотнома оид ба ҳудудҳои маъмури ноҳияи Муъминобод

№	Номи ҷамоатҳо	Шумораи деҳаҳо	Масофа то маркази ноҳия (км)	Шумораи аҳоли (нафар)	Шумораи хонавода	Мактаби миёна	Мактаби асосӣ	Мактаби ибтидоӣ	Муассисаҳои томактабӣ	Китобхонаҳо	Мактаби мусиқии баҷагона	Беморхонаҳо	Маркази саломатӣ /бунгоҳҳо	Нуртани ғурӯши сузипшвори	Ошхона	Дукон ва мароза	Ҳаммом	Сехҳои дузандлагӣ	Саргарошхона	Чувози барқи ва обӣ
1	ҷамоати шаҳраки Муъминобод	18 к		13400	1815	3	-	-	1	1	1	1	1	4	6	166	2	1	4	-
2	ҷ/д Н.Назаров	28	5	15840	2171	5	4	1		2	-	-	7	1	-	46				1
3	ҷ/д Чилдӯхтарон	47	25	6498	842	4	5	2		-	-	-	6	-	-	15				
4	ҷ/д Дехибаланд	16	5	14362	1933	6	-	-		3	-	-	7	2	1	68				
5	ҷ/д Боггай	16	12	11931	1410	6	2	2		4	-	-	8	1	-	25		1		1
6	ҷ/д Ш.Шоҳин	17	27	10769	1275	3	2	-		2	-	-	8	-	-	15				1
7	ҷ/д Балхобӣ	14	50	11500	1365	6	4	-		1	-	-	8	2	2	11				
	Ҳамагӣ:	138	124	84300	10811	33	17	5	1	10	1	1	45	10	9	346	2	2	4	3

Маълумоти таърихӣ. Ноҳияи Муъминобод (дар замони собиқ ИҶШС ноҳияи Ленинград) 29 декабри соли 1973 таъсис ёфтааст. Номи бостонии ин сарзамин Чорсу будааст. Вожаи калимаи Муъминобод аз «муъмин» ва «обод», ба вучуд омадааст ва он ҳамчун ифодагари ҷои обод мебошад.

Ҳолати демографияи ноҳия. Теъдоди умумии аҳолии ноҳияи Муъминобод ба ҳолати 1 январи соли 2015 ҳамагӣ 84300 нафарро ташкил медиҳад, аз ҷумла шумораи мардон 41725 нафар ва шумораи занон 42575 нафар мебошад. Суръати миёнаи афзоиши солонаи аҳоли 1,73 фоизро ташкил медиҳад. Ноҳияи Муъминобод аз рӯи хусусияти иқтисодияш аграрӣ буда, аҳолии он пурра дар деҳот зиндагӣ менамоянд. Зичии ҷойгиршавии аҳолии ноҳия дар 1 километри мураббаъ 95 нафарро ташкил медиҳад. Ҳайати миллии аҳолии ноҳияи Муъминободро 98,1% тоҷикон ва 1,9% дигар миллатҳо ташкил медиҳанд.

Маълумотҳои демографияи ноҳияи Муъминобод

№	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Шумораи умумии аҳолии ноҳияи Муъминобод		
			Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
1	Шумораи хочагиҳо (хонаводаҳо)	адад	10461	10690	10831
2	Аҳолии доимӣ	нафар	81100	82600	84300
-	Аз ин, мард	нафар	40348	42125	41725
-	Зан	нафар	40752	40475	42575
	Аз ҷумла, кӯдакони синни 3-6 сола	нафар	8317	8472	8647
-	Кӯдакони то синни 14 сола	нафар	32384	32984	34146
-	Кӯдакони то синни 17 сола (умумӣ)	нафар	36738	37417	38187
-	Гуруҳи миёнасолон (15-62 (57 барои занон) сола)	нафар	45101	46547	47275
-	Гуруҳи калонсолон (63 (занон-57сола) ва боло)	нафар	3888	4015	4078
-	Муҳоҷирони меҳнатӣ (маълумоти сатҳи ҷамоатҳо)	нафар	2361	2193	2193
3	Аҳолии қобили меҳнат	нафар	45101	46547	47275
4	Бекорон	нафар	1102	1122	1233
5	Аҳолии ба кор машғулбуда дар ташкилоту корхонаҳо	нафар	5993	3785	3808
6	Шумораи коргарони дар иқтисодиёт машғулбуда	нафар	8368	8585	8772

Дар солҳои 2012-2014 шумораи аҳолии доимӣ ба 3,9 фоиз зиёд шуда, муҳоҷирати меҳнатии бурунмарзӣ (аз рӯи маълумотҳои ҷамоатҳо) ба 0,9 фоиз кам шуд.

Тамоюлҳои демографияи аҳолии ноҳияи Муъминобод

Солҳо	Шумораи таваллудшудагон	Шумораи фавт	Афзоиши табиӣ аҳоли	Афзоиши табиӣ аҳоли бо %	Шумораи умумии аҳоли, ҳазор нафар
2012	1738	234	1504	1,7	81,1
2013	1781	211	1570	1,8	82,6
2014	1748	224	1524	1,7	84,3

Дар панҷ соли минбаъда, яке аз самтҳои муҳими Барномаи мазкур, бехтар намудани шароити хизматрасонии иҷтимоии кӯдакони маъҷуб мебошад. Зеро дар ноҳияи Муъминобод аз шумораи умумии маъҷубон 10,7 фоизи онро кӯдакони то синни 18 сола ташкил медиҳад.

Иқтидорҳои мавҷуда ва истифодаи самараноки он. Дар ҳудуди ноҳияи Муъминобод захираҳои зиёди табиӣ тилло, сурб ва ашёи хом барои истехсоли масолеҳи сохтмонӣ мавҷуд мебошад, вале аксарияти он айни замон пурра мавриди таҳқиқ ва коркарду истифода қарор дода нашудаанд.

Дар ояндаи миёнамӯҳлат ин захираҳо ҷиҳати ташаккули корхонаҳои коркарди саноати кӯҳӣ мусоидат намуда, дар сурати ҷалби мақсадноки сармоя ва истифодаи самараноки он, метавонад омили рушди устувори иқтисодии Муъминобод гардад.

Дарёҳои мавҷудаи ноҳияи Муъминобод барои бунёди силсилаи НОБ-ҳои хурду миёна хеле қулай мебошанд.

Дар панҷ соли оянда дар доираи Барномаи мазкур бо ҷалби сармояи дохилию хориҷӣ сохтмони якҷанд адад НОБ-ҳои хурди дигар, (аз ҷумла НБО-ҳои хурди дар деҳаи Марғак бо иқтидори 60 кв/с, дар деҳаи Шаҳринави поён бо иқтидори 60 кв/с, дар деҳаи Боғгай бо иқтидори 80 кв/с) пешбинӣ мегардад.

Ҷиҳати рушди соҳаи сайёҳӣ шароити ҷуғрофию табиӣ, ёдгориҳои таърихӣ ва мавқеи ҷойгиршавии ноҳияи Муъминобод мусоид мебошанд, аммо айни ҳол имкониятҳои имрӯзаи иқтисодӣ ва инфрасохтори мавҷудаи ноҳия барои рушди соҳаи сайёҳӣ мувофиқ нест.

Дар сурати барқарор намудани пойгоҳҳо обкашӣ ва 12 чоҳҳои амудӣ ва ба гардиш даровардани 702 гектар заминҳои мавзёҳои ҷамоатҳои деҳоти Боғгай, Дехбаланд, Н. Назаров имконияти зиёд намудани ҳаҷми истеҳсоли картошка то 12%, ғалла то 18%, асал то 31% ва сабзавот то 15% ва хӯроки чорво то 27%, муяссар мегардад.

Айни замон инфрасохтори ноҳияи Муъминобод дар ҳолати ғайриқаноатбахш қарор дорад ва ин омил ба сатҳи рушди иҷтимоию иқтисодии ноҳия таъсири манфӣ мерасонад. Бо назардошти солҳои тӯлонӣ таъмир нагаштани роҳҳои маҳаллӣ, айни замон барқарорсозӣ ва таҷдиди роҳҳои маҳаллӣ масъалаи ҳалталаб ва мубрам ба ҳисоб меравад.

Биниши ноҳия Муъминобод

Ноҳияи – мавзеи мутараққии истеҳсол ва коркарди маҳсулоти саноатӣ кишоварзӣ ва саноати кӯҳӣ, дорои инфрасохтори муосири иқтисодӣ иҷтимоӣ ва фарҳангии маишӣ, бо шароити мусоиди соҳибкорӣ хурду миёна ва муҳити тозаи экологӣ, ки дар он мардуми соҳибмаърифату солим ва саховатманд қору зиндагӣ менамоянд.

Биниши мазкур дар асоси таҳлили тарафҳои қавӣ ва заифи рушди ноҳия, бо назардошти имкониятҳои беруна ва таҳдидҳо таҳия гаштааст.

Таҳлили вазъи умумии ноҳия (SWOT)

Тарафҳои қавӣ	Тарафҳои заиф
<ul style="list-style-type: none"> • Мавҷудияти захираҳои меҳнатӣ озод дар ноҳия. • Мавҷудияти захираҳои кофии замин. • Мавқеи қулайи ҷойгиршавии ҷуғрофӣ ва шароитҳои мусоиди табию иқлим барои рушди кишоварзӣ. • Мавҷудияти захираҳои бойи табиӣ. • Мавҷудияти заминҳои шудгоршавандаи ҳосилхез. • Вучуд доштани ёдгориҳои фарҳангии таърихӣ. • Халқи меҳнатдӯст. • Гуногунрангии олами набототу ҳайвонот. • Мавҷудияти шароити мусоид барои ҷалби сармоягузори хориҷӣ ва ватанӣ. • Мавҷудияти ҳоҷагиҳои пуртаҷрибаи деҳқонӣ ва фермерии инфиродӣ. • Таҷрибаи қор бо сармоягузори хориҷӣ. • Мавҷудияти рӯзномаи ноҳиявӣ. • Дастгирии истеҳсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Дар масофаи дур ҷойгир будани ноҳия аз роҳи оҳан ва фурудгоҳи байналмиллалӣ. • Заминаи сусти моддию техникаи соҳаи кишоварзӣ ва нокифоягии корхонаҳои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ. • Субвенсионӣ будани ноҳия. • Фарсуда гаштани фондҳои асосии мавҷуда. • Дастрас набудани инфрасохтори зарурии аввалиндараҷа. • Ҳаҷми нокифоягии ҷалби сармоя барои ташкили корхонаҳои коркарди захираҳои табиӣ. Набудани ҷойҳои қорӣ зарурӣ. • Ҳолати нуговори роҳҳои маҳаллӣ ва фарсудагии иншоотҳои обтаъминкунии ноҳия. • Мавҷуд набудани нақшаи генералии ноҳия. • Нокифоягии иншоотҳои таъминоти оби полезӣ. • Шумораи нокифояи соҳибқорони хурду миёна дар ноҳия. • Аз ҳудуди ноҳия нагузаштани ягон шоҳроҳи автомобилгард ва дар бумбасти коммуникатсионӣ қарор доштани ноҳия. • Мавҷуд набудани корхонаҳои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ саноатӣ

	<ul style="list-style-type: none"> • Истифода ғайрисамараноки иқтидорҳои мавҷуда. • Фоизи баланди қарзҳои бонкӣ ва пешниҳод нашудани қарзҳои дарозмӯҳлат ва имтиёзнок • Нокифоягии ҷойҳои корӣ ва сатҳи пасти музди меҳнат • Сатҳи баланди муҳочирати аҳолии қобили меҳнат. • Мавҷуд набудани механизми баҳогузори талаботи категорияи осепазири аҳоли дар дурнамои буҷет
Имкониятҳо	Хатарҳо
<ul style="list-style-type: none"> • Рушди соҳибкории хурду миёна ва ташкили ҷойҳои кори нав. • Сохтмони ба истифода супоридани корхонаҳои саноати кӯҳкорӣ. • Рушди соҳаи кишоварзӣ • Ҷалби мақсадноки сармояи дохилӣ ва хориҷӣ. • Ташкили инфрасохтори замонавӣ. • Дастрас намудани қарзҳои хурд. • Бунёди НБО-и хурду миёна • Таҳияи Барномаи рушди ноҳия 	<ul style="list-style-type: none"> • Офатҳои табиӣ (обҳезӣ, чола, сел, хушксолӣ, тарма ва ғайра). • Коррупсия. • Эҳтимолияти таҳдиди касалиҳои сирояткунанда.

БОБИ 2. БАХШИ ИҚТИСОДИЁТ

2.1. Соҳаи кишоварзӣ

Соҳаи кишоварзӣ самти асосии рушди иқтисодиёти ноҳияи Муъминобод буда, дар ҳаёти иқтисодии ноҳия нақши аввалиндарачаро мебозад. Дар соҳаи кишоварзӣ қисми асосии аҳолии қобили меҳнат (85%) фаъолият менамоянд ва барои аксарияти мардум кишоварзӣ манбаи ягонаи даромад ба шумор меравад. Самтҳои асосии соҳаи кишоварзӣ ноҳия, растанипарварӣ, чорводорӣ ва боғдорӣ мебошанд. Дар ноҳияи Муъминобод истеҳсолкунандаи асосии маҳсулоти кишоварзӣ хоҷагиҳои деҳқонии ҷамоавӣ (8%), хоҷагиҳои инфиродӣ (30%), аҳоли (62%) мебошанд. Ҳиссаи хоҷагиҳои зикршуда дар ҳаҷми умумии истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ, хусусан дар истеҳсоли картошка ва сабзавот ва хоҷагиҳои инфиродӣ бошад, дар истеҳсоли пашм, гӯшт, шир, тухм, асал, ғалладонагиҳо ва мева зиёд мебошад.

Аҳолии ноҳияи Муъминобод ба парвариши растаниҳои ғалладонагӣ (гандум, лубиё ва чав), сабзавот, картошка, мева, хӯроки чорво (юнучқа ва испарсет) ва чорводорӣ шуғл меварзанд. Аксарияти аҳолии деҳот даромади худро аз ҳисоби фурӯши картошка, сабзавот, мева ва маҳсулоти чорводорӣ ба даст меоранд.

Мақсади асосии кишоварзони ноҳияи Муъминобод дар доираи Барномаи мазкур тайи панҷ соли минбаъда, аз ҳудкунӣ ва обёрии заминҳои нав, беҳтар намудани ҳолати мелиоративии заминҳои обёришаванда, хушзоткунии чорвои маҳаллӣ, бо роҳи интенсивӣ бунёд намудани боғҳои нав, рушди занбури асалпарварӣ ва истифодаи оқилонаю самараноки чарогоҳҳои мавҷуда, ташкили корхонаҳои хурди коркарди меваю сабзавот ва пӯсту пашм мебошад.

Дар соли 2014 ҳиссаи маҳсулоти истеҳсолкардаи хоҷагиҳои ноҳияи Муъминобод 5,8 фоизи ҳаҷми умумии маҳсулоти кишоварзӣ вилоятро (аз ҷумла, ғалладонагӣ 9,1%, сабзавот 21,6%, картошка 24 %, мевачот 14,8 %, шир 21,5 %, гӯшт 13,2 %, тухм 7,2 %, асал 17,1 % ва пашм 12,8 %) истеҳсол намудаанд.

Шакли фаъолияти соҳаи кишоварзӣ. Айни замон дар ноҳияи Муъминобод 4980 хоҷагии деҳқонии инфиродӣ, 155 адад Кооперативи тичорати, 1 хоҷагии илмӣ ба номи Ш. Зариф ва хоҷагии ҷангали Муъминобод фаъолият дорад. Шумораи хонаводаҳо аз 10811 адад иборат мебошад, ки аз он 84,2 фоизро хонаводаҳои, ки аз 5-6 нафар зиёд аст, ташкил медиҳад. Аз шумораи умумии хоҷагии деҳқонии инфиродӣ 1017 ададашро занҳо роҳбарӣ менамоянд. Аксарияти аҳолие, ки дар соҳаи кишоварзӣ фаъолият менамоянд занҳо мебошанд, зеро қисми зиёди мардони қобили меҳнат дар муҳоҷирати меҳнатӣ қарор доранд.

Таъминоти техникаи хоҷагиҳои кишоварзӣ. Хоҷагиҳои кишоварзӣ ноҳияи Муъминобод ба таври кофӣ бо техникаи нави кишоварзӣ таъминанд ва барои кишти замин аз 496 адад тракторҳои шудгоркунанда истифода мекунанд. Соли 2014 ба ноҳияи Муъминобод 53 адад трактори чархдор ворид шудааст, инчунин 12 дар тавозуни КВД “Тоҷикагролизинг”, қарор дорад. Зимнан ба ҳар як трактори воридшуда 220 гектар замини қорам, 57,5 гектар майдони боғу тоқзорҳо ва дар маҷмӯъ ба ҳар трактор 226 гектар замин рост меояд. Таъмин будан бо техникаи муосир дар рушди соҳаи кишоварзӣ нақши муҳим мебозад. Аз 496 адад техникаву таҷҳизоти дар тавозуни хоҷагиҳои кишоварзӣ мавҷуд 79 фоизаш коршоям (153 адад трактор, 15 адад комбайнҳои хурд, 130 адад сипорҳои тракторӣ) ва 80 фоизаш дар ҳолати корношоям қарор дорад. Аз шумораи умумии техника ва таҷҳизот 52 фоиз трактори шудгоркунанда (153 адад), 44,2 фоиз испори тракторӣ (160 адад) мебошанд. Заминҳои масоҳати хурд дошта ва санглох бештар бо истифодаи барзагови корӣ шудгор карда мешавад. Маблағи барои таъмир ва барқарорсозии техникаю таҷҳизотҳо пешбинишуда нокифоя буда, таъмир ва барқарорсозии техникаҳо аз ҳисоби хоҷагиҳо низ ғайри имкон гаштааст.

Чадвали № 1. Маълумот оид ба техникаи кишоварзӣ

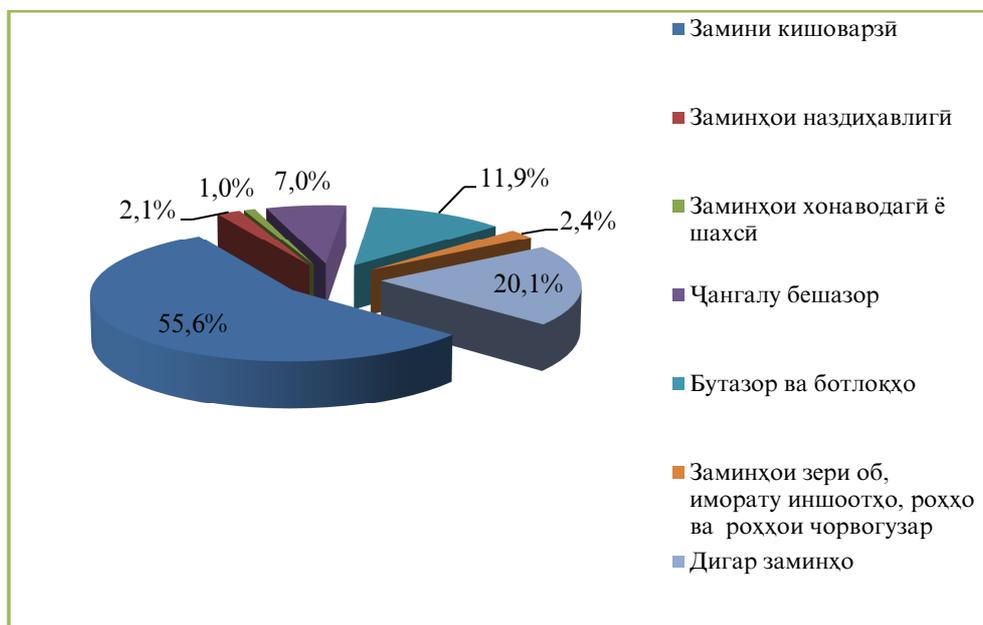
№	Номгӯи тракторҳо	Ҳамагӣ	Омода	%-и омодагӣ
1	Тракторҳои шудгоркунанда	153	122	80%
2	Автомобилҳо	73	55	75%
3	Комбайнҳои хурд	15	13	87%
4	Ядакҳои тракторӣ	89	69	78%
5	Достҳои тракторӣ	-	-	-
6	Алафчамъкунакҳо	2	2	100%
7	Тойбандакҳо	1	1	100%
8	Тухмипошакҳо	-	-	-
9	Култиваторҳо	3	2	67%
10	Сипорҳои тракторӣ	160	130	81%
	Чамъ:	496	394	79%

Душвориҳои асосие, ки ба он хоҷагиҳои кишоварзӣ рӯ ба рӯ мешаванд, ин пеш аз ҳама заминаи сусти базаи моддию техникаӣ, сусти будани вазъи молиявии хоҷагиҳо, дастрас набудани қисмҳои эҳтиётӣ, камчинӣ ва гаронии нархҳои сӯзишворӣ ва раванҳои молиданӣ, қисман фарсуда шудани техникаю таҷҳизоти кишоварзӣ, норасоии кадрҳои баландихтисос ва ғайра маҳсуб меёбад.

Аз ин лиҳоз, зарур аст, ки дар ноҳияи Муъминобод фаъолияти КВД “Тоҷикагролизинг” тақвият дода шуда, теъдоди техникаи он иловатан ба 15 адад зиёд карда шуда, дар заминаи он нуқтаи таъмиру хизматрасонии техникаӣ ва инфрасохтори ёрирасон ташкил карда шавад.

Истифодаи заминҳо. Аз рӯи маълумоти расмӣ ба ҳолати 1 январи соли 2015 майдони умумии заминҳои ноҳия 121 ҳазору 479 гектар ва шумораи заминистифодабарандагон 1 ҳазору 4716 нафар ба қайд гирифта шудааст. Заминҳои қобили истифодаи корхонаҳои кишоварзӣ 102 ҳазору 377 гектарро (аз ин 4 ҳазору 687 га обӣ) ташкил медиҳад. Аз майдони умумии заминҳо 67 ҳазору 555 га бевосита заминҳои кишоварзӣ, 2 ҳазору 576 га замини наздихавлигӣ (413 га обӣ), 1 ҳазору 189 га замини ёрирасони шахсӣ (50 га обӣ), 18 га фонди захиравӣ, 8 ҳазору 451 га чангалу бешазор, 14 ҳазору 19 га бутазор, 1 ҳазору 423 га замини зери об, 715 га зери роҳҳо ва роҳҳои чорвогузар, 717 га замини зери иморату иншоот, кӯчаҳо ва майдонҳо ва 24 ҳазору 834 га дигар заминҳо мебошанд.

Диаграммаи №1. Сохтори истифодаи умумии замини кишоварзӣ (ба ҳисоби %)

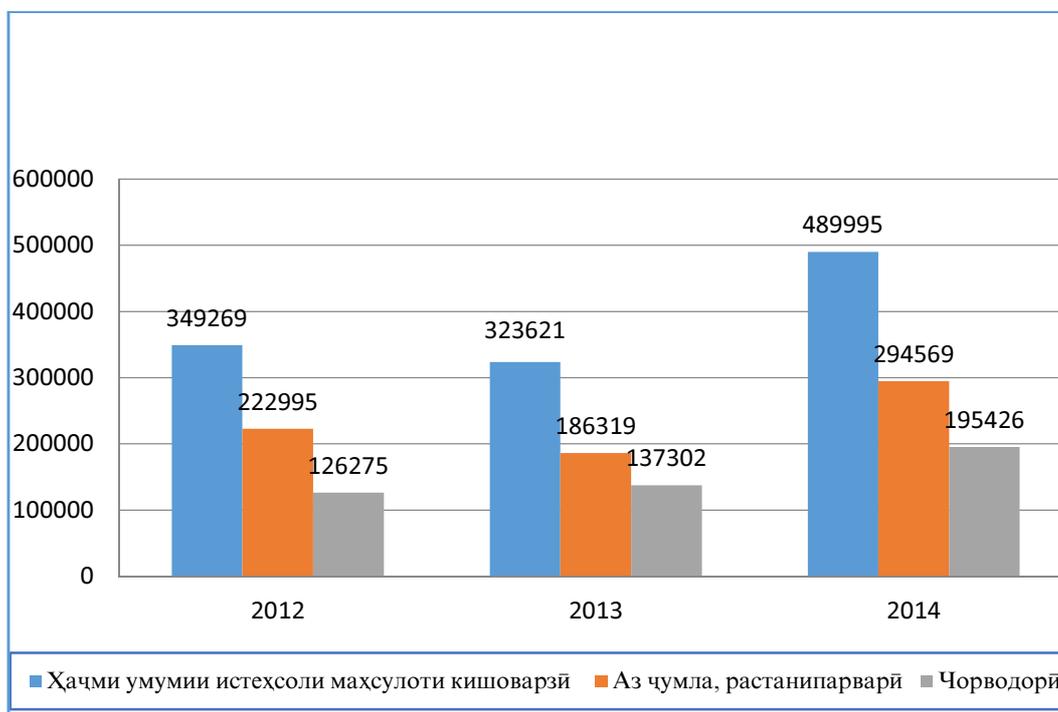
Аз майдони умумии дарахтони бисёрсола 2 ҳазору 328 га боғот (433 га обӣ), 632 га токзор (1 га обӣ) 37 га тутзор (12 га обӣ) ва 3 га ниҳолпарваришгоҳ (3 га обӣ) мебошанд. Заминҳои қорами обӣ асосан барои кишти картошка, сабзавот, полезӣ, ғалладонагӣ ва зироатҳои хӯроки чорво истифода бурда мешаванд.

Дар ноҳия имконияти зиёд намудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ аз ҳисоби ба гардиши кишоварзӣ ворид намудани заминҳои боир (партов 126 га, аз ин 1 га обӣ) мавҷуд аст. Ба гардиши кишоварзӣ ворид намудани ин заминҳо яке аз самтҳои Барнома аст.

Барои ғанӣ гардонидани бозори дохилӣ бо меваи тару тоза соли 2014 дар ҳудуди ноҳия аз ҳисоби маблағҳои худии хоҷагиҳои кишоварзӣ 313 гектар боғҳои нави себ, зардолу, нок ва гелос дар мавзеҳои ҷамоатҳои деҳоти Чилдухтарон, Деҳибаланд ва ба номи Н.Назаров бунёд шудааст. Инчунин дар соли 2014 дар деҳаҳои–Савзакпоя, Сайёд, Чилдухтарон дар майдони 86 гектар боғи себ, 15 га гелос, 10 га токзор ва дигар намудҳо аз ҳисоби маблағҳои худии хоҷагиҳои кишоварзӣ ва сармояи хориҷӣ (шӯбаи Каритас) барқарор карда шуданд.

Маҳсулоти кишоварзӣ ва даромади он. Соли 2014 хоҷагиҳои кишоварзии ноҳияи Муъминобод бо назардошти ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ дар ҳаҷми 489,9 млн. сомонӣ маҳсулот истеҳсол намуданд, ки аз он 294,6 млн. сомонӣ ба соҳаи растанипарварӣ (60,1%) ва 195,4 млн. сомонӣ ба соҳаи чорводорӣ (39,9%) рост меояд. Тибқи маълумоти омори расмӣ соли 2014 ба ҳар нафар сокини ноҳияи Муъминобод 322 кг ғалладонагӣ, 138 кг мева, 197 кг сабзавот, 249 кг картошка, 75 кг ангур, 37 кг полезиҳо, 131 литр шир, 98 кг гӯшт ва 19 дона тухм рост омадааст.

Истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ дар ноҳияи Муъминобод аз рӯи ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ дар тӯли солҳои 2012-2014 (бо нархҳои муқоисавӣ) (ҳаз. сомонӣ)

Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ дар соли 2014 дар қиёс ба соли 2012 ба маблағи 140,6 млн. сомонӣ ва ё 40,3 фоиз афзоиш ёфтааст. Маҳсулоти истеҳсолшуда аз намудҳои картошка, сабзавот ва мева метавонад талаботи дохилии ноҳияро қонеъ гардонад ва инчунин содирот карда шавад. Вале масоҳати заминҳои киштбоби ноҳия барои пурра таъмин намудани аҳолии ноҳия бо тамоми намудҳои маҳсулоти кишоварзӣ басанда нест. Дар шароити кунунӣ дар ноҳияи Муъминобод бо назардошти иқтисодии мавҷуда, истифодаи заминҳои бекорҳобида ва беҳтар намудани ҳолати мелиоративии

заминҳо тариқи таъмиру барқарорсозии шабакаҳои обёрӣ, роҳандозӣ намудани обёрии қатрагӣ, истифодаи самараноки заминҳои мавҷуда, азхудкунии заминҳои бекорхобида имконияти аз худ намудани 310 га замини нави обёришаванда мавҷуд аст.

Растанипарварӣ қисми асосии соҳаи кишоварзии ноҳияи Муъминободро ташкил медиҳад. Дар сохтори маҷмӯи умумии маҳсулоти кишоварзии ноҳияи Муъминобод соҳаи растанипарварӣ 60,1 фоизро ташкил медиҳад. Хоҷагиҳои кишоварзии ноҳия ба парвариши ғалладонагӣ (гандум, чав, лӯбиё), картошка, сабзавот (карам, сабзӣ, пиёз, помидор, бодиринг, боқило ва ғ.) ва хӯроки чорво (юнучқа ва испарсет) машғуланд.

Ҷадвали № 2. Истеҳсоли маҳсулоти растанипарварӣ дар ноҳияи Муъминобод

№	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014	2014 нисбат ба 2010 (бо %)
1.	Ғалладонагӣ	тонна	27641	27744,7	28916	27214	98,5
	Замини кишт	га	12055	11599	11078	10442	86,6
	Ҳосилнокӣ	сентнер/га	22,9	23,9	26,1	26	113,5
2	Сабзавот	тонна	12261	13520	13485	16624	135,6
	Замини кишт	га	525	615	635	692	131,8
	Ҳосилнокӣ	сентнер/га	235	219	227	240	102,1
3	Картошка	тонна	18721	24126	28761	21004	112,2
	Замини кишт	га	900	1200	1350	965	107,2
	Ҳосилнокӣ	сентнер/га	208	201	213	218	104,8
4	Меваҷот	тонна	10338	10644	11249	11639	112,6
	Ҳосилнокӣ	сентнер/га	87	89	90	92	105,7
5	Хӯроки чорво	тонна	36262,8	36263	46057	50183	138,4
	Замини кишт	га	1216	1243	1459	1356	111,5
	Ҳосилнокӣ	сентнер/га	29,8	29,9	31,5	36,9	123,8

Дар ноҳия дар давоми солҳои 2011-2014 афзоиши истеҳсоли ҳама намудҳои маҳсулоти кишоварзӣ, ба истиснои ғалладонагӣ ба мушоҳида мерасад, ки яке аз сабабҳои асосии он кам гардидани майдони кишти он маҳсуб меёбад. Дар навбати худ, аз ҳисоби кам кардани майдони кишти ин намуди зироат, майдони кишти дигар намудҳои зироатҳо, аз ҷумла сабзавот ба 31,8 фоиз, картошка 7,2 фоиз ва хӯроки чорво 11,5 фоиз зиёд карда шудааст.

Шароитҳои табиӣ ва иқлими ноҳияи Муъминобод барои рушди боғдорӣ мусоид буда, имконият фароҳам меорад, ки майдони боғҳо бо назардошти ташкили боғҳои интенсивӣ ва дарахтони навҳои серҳосили себ, нок, зардолу, олу, олуча ва гелос васеъ намуда, ҳаҷми бештари содирот ва фурӯши онро таъмин намояд.

Бо назардошти шароитҳои мусоиди иқлими дар тӯли солҳои 2010-2014 дар хоҷагиҳои ноҳия зиёда аз 1100 га боғҳои нави дарахтони мевадиханда ва сояфкан бунёд гардидааст.

Дар доираи татбиқи Барномаи рушди ноҳия бошад дар тӯли солҳои 2016-2020 васеъ кардани майдони боғот аз ҳисоби 1000 га заминҳои кишоварзӣ (талу теппа), азхудкунию обёрии заминҳои нав дар майдони 310 га, азнав барқарор намудани 320 га боғҳои кӯҳна ва бунёди 85 га ҷангалзор дар назар дошта шудааст, ки ин барои таъсиси 3880 ҷои нави корӣ замина мегузорад.

Яке аз мушкилиҳои асосие, ки дар ин самт ба мушоҳида мерасад ин дар сатҳи ночиз қарор доштани коркарди меваю сабзавот маҳсуб меёбад. Бинобар сабаби дар ноҳияи Муъминобод вучуд надоштани корхонаи коркарди мева микдори зиёди меваҷот исроф гардида, он ҳамчун хӯроки чорво истифода мегардад ва сабаби зарари молияви хоҷагиҳои боғпарвар мегардад.

Дар доираи Барномаи мазкур ташкил ба роҳ мондани ташкили нуқтаи қабули меваи хушк ва сохтмони коргоҳҳои хурди коркарди меваю сабзавот дар маркази ноҳия яке аз афзалиятҳои асосии соҳа маҳсуб хоҳад ёфт.

Дар асоси комёбиҳои илмӣ ба роҳ мондани муҳофизати боғот аз касалиҳо ва ҳашароти зараррасон боиси афзоиши ҳосилнокӣ ва истеҳсоли бештари меваҷот хоҳад гардид. Аз ин лиҳоз, дар ояндаи миёнамӯҳлат бо ҷалби сармоя аз тамоми сарчашмаҳои имконпазир ҷиҳати ҷиғзу нигоҳдорӣ ва коркарди маҳсулоти кишоварзӣ самти дигари муҳими рушди соҳа ба ҳисоб меравад.

Низоми обёрӣ. Дар ноҳия Идораи давлатии беҳдошти замин ва обёрӣ, Ассосатсияи истифодабарандагони оби «Бустон» фаъолият мекунад. Дар тавозуни корхонаҳои мазкур 145 иншоот ва пойгоҳи обкашӣ мавҷуд аст.

Яке аз хусусиятҳои хоси ноҳия нисбати дигар минтақаҳои вилоят дар он аст, ки ноҳия дар постхамии қатор-кӯҳҳо ҷойгир шудааст. Аз ин ҳисоб сатҳи обҳои зеризамини хеле баланд буда, боиси бад шудани ҳолати мелиоративии заминҳои кишоварзӣ ва вазъи экологӣ гардидааст. Ин аст, ки дар соли 2015 зиёда аз 360 гектар замини кишоварзӣ дар ҳолати ғайриқаноатбахши мелиоративӣ қарор дорад.

Воқеан, дар ноҳия майдони умумии заминҳои обии кишоварзӣ 2 ҳазору 676 гектарро ташкил дода, тибқи кадастраи ҳосилоти ОВХ-1 заминҳои ҳолати мелиоративиашон қаноатбахш 2 ҳазору 316 га ва ғайриқаноатбахш бошад 360 га мебошад.

Наҳрҳои (каналҳои) обтаъминкунии байни хоҷагӣ ҳудуди ноҳия 19 км. буда, 60 фоизи он (11,5 км) дар ҳолати ғайриқаноатбахш мебошад. Наҳрҳои дохили хоҷагӣ 27,6 км-ро ташкил медиҳад. Аз масоҳати умумии наҳрҳои мавҷуда 6 км. он дар ҳолати қаноатбахш ва 33,1 км. дигар дар ҳолати ғайриқаноатбахш қарор дорад.

Дар ҳудуди ноҳия заминҳои обӣ тавассути наҳрҳо ва пойгоҳҳои обкашӣ обёрӣ карда мешаванд ва аз сабаби суст будани низоми маблағгузорӣ, кӯҳнаву фарсуда шудани техника ва таҷҳизотҳои мавҷуда аз байн рафтани пойгоҳҳои Яхчашма Қалъача (ҳолати фавқуллодда) солҳои охир қариб 927 га замини обӣ аз гардиши кишоварзӣ берун мондааст.

Зиёда аз 490 га. замини кишти ноҳия тавассути пойгоҳҳои обкашӣ бо оби ползӣ таъмин карда мешавад.

Ҷадвали № 3. Ҳолати пойгоҳҳои обкашӣ дар соҳаи кишоварзӣ

№	Номгӯи ҷамоатҳо	Ҷамагӣ	Омодаи кор	Таъмир талаб	Миқдори заминҳои, ки об медиҳад, (га)
1	Деҳибаланд	5	2	4	390
2	Н. Назаров	5	3	2	100
	Ҷамъ:	10	5	6	490

Таи ду соли охир 95 га заминҳои кишоварзӣ обии ноҳия бо коркарди захбуру захкашҳо аз ҳолати баъди мелиоративӣ ба ҳолати қаноатбахш гузаронидааст. Харочоти маблағҳо дар ин самт таи ду сол аз ҳисоби бучети маҳалли 110 ҳазор сомониро ташкил дод.

Дар чор соли охир 16,1 км захбуру захкашҳои ноҳия тозагардида, 253 га заминҳои обии кишоварзии ноҳия ба ҳолати қаноатбахши мелиоративӣ баргардонида шуданд, ки 9,5 фоизи заминҳои умумии обии кишоварзии ноҳияро ташкил медиҳад. Ҳоло, дар асоси риояи талаботҳои қоидаҳои дурусти гидротехникӣ зарурияти ба 33 фоиз расонидани ин нишондод ба миён омадааст.

Майдони умумии заминҳои, ки тавассути иншоотҳои обтаъминкунӣ дар тавазуни муассисаҳои обтаъминкунии ноҳия обёрӣ карда мешавад беш аз 1 ҳазору 595 гектарро ташкил медиҳад. Дарозии умумии наҳрҳои обёрӣ 18 км-ро ташкил дода, аз ин ба ҳолати 01.07.2015 беш аз 24 фоиз (4,3 км) тоза гардидаасту халос.

Дарозии шабакаҳои обтаъминкуние, ки дар тавазуни ҷамоатҳои ноҳия мебошад беш аз 49,9-ро ташкил дода, барои обёрӣ намудани беш аз 1 ҳазору 595 га хизмат мерасонад. Ба ҳолати 01.07.2015 беш аз 14,2 км ва ё 28,5 фоизи масоҳати шабакаҳои обтаъминкунӣ тоза гардидааст.

*Ҷадвали №4. Иниоотҳои обтаъминкунии
дар тавазуни муассисаҳои обтаъминкунии ноҳия буда*

№	Номгӯи наҳрҳо	Майдони кишт (га)	Дарозии наҳрҳо	
			км	Аз он тозашуда (км)
1	Куллулу	500	13	1,5
2	Ғофилобод	70	5	3
	Ҷамъ:	570	18	4,5

*Ҷадвали №5. Шабакаҳои обтаъминкунии,
ки дар тавазуни ҷамоатҳо қарор доранд (ба 01.01 2015)*

№	Номгӯи ҷамоатҳо	Майдони кишт (га)	Дарозии шабакаҳои отъминкунии	
			км	Аз он тозашуда (км)
1	Деҳибаланд	599	21,0	4,6
2	Боғгай	100	8,2	4,1
3	Н. Назаров	650	24,5	11,3
	Ҷамъ:	1349	53,71	20

Дарозии умумии шабакаҳои захбуру захкашҳои ноҳия 56,3 км-ро ташкил дода, аз ин 29 км (51,5 фоиз) дар тавозуни муассисаҳои обтаъминкунии, 27,3 км (48,5 фоиз) дар тавозуни ҷамоатҳои деҳот мебошад.

Ҷадвали №6. Шабакаҳои захбуру захкашҳои ноҳия

№	Номгӯи ҷамоатҳо	Ҷамагӣ, захбуру захкаш, км	Аз он ҷумла				
			Дар тавозуни муассисаҳои об таъминкунии ноҳия, км	Аз он ҷумла, тозашуда, км	Дар ҷамоат-ҳои деҳот, км	Аз он ҷумла	
						Кушода, км	Болопӯш, км
1	Деҳибаланд	17,4	10,4	4,3	7,0	17,4	
2	Н. Назаров	15,22	9,6	3,9	5,6	15,3	
3	Боғгай	10,58	6,0	3,5	4,6	10,58	
4	Ш.Шоҳин	8,3	2,0	1,2	3,6	8,3	
5	Балхобӣ	2,5	1,0	0,5	1,5	2,5	
6	ш.Муъминобод	2,3	-	-	2,3	2,3	
7	Чилдухтарон	-	-	-	-	-	
	Ҷамагӣ:	56,3	29,0	13,4	27,3	56,3	

Чорводорӣ. Чорводорӣ дар баробари дигар соҳаҳои кишоварзӣ, яке аз бахшҳои асосӣ маҳсуб ёфта, вазни қиёсии он дар маҷмӯи маҳсулоти кишоварзии ноҳия 39,9 фоизро ташкил медиҳад. Дар соли 2014 хочагиҳои кишоварзии ноҳия дар ҳаҷми 195,4 млн. сомонӣ маҳсулот истеҳсол намудаанд, ки нисбати соли 2012- 54,7 фоиз зиёд мебошад.

Ҷадвали №7. Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти чорводорӣ дар солҳои 2011-2014

Номгӯи маҳсулот	Воҳиди ченак	Солҳо				Соли 2014 нисбат ба соли 2011 (%)
		2011	2012	2013	2014	
Гӯшт (бо вазни зинда)	тонна	5966,4	6549,6	7105,2	8323	139,5
Шир	тонна	9144	9836	10645	11075	121,1
Тухм	ҳаз. дона	1260,4	1363,1	1456,2	1590	126,2
Асал	тонна	99,4	145,9	173	106,1	106,7
Пашм	тонна	375,3	379,7	383,1	394	105,0

Таи солҳои 2011-2014 дар соҳаи чорводорӣ пешравиҳои назаррас ба мушоҳида расида, афзоиши нишондиҳандаҳои он аз рӯи ҳамаи намуди маҳсулотҳо дида мешавад. Ин аст, ки дар давраи таҳлилӣ истеҳсоли намудҳои асоси маҳсулоти чорводорӣ, аз

чумла гӯшт (*бо вазни зинда*) 39,5 фоиз, шир 21,1 фоиз, тухм 26,2 фоиз, асал 6,7 фоиз ва пашм 5 фоиз зиёд шудааст.

Аз рӯи маълумоти расмии оморӣ дар ноҳия то 1 январи соли 2015 ҳамагӣ 34607 сар чорвои калон ва 113986 чорвои майда ба қайд гирифта шудааст, ки дар қиёс ба соли 2011 мутаносибан ба андозаи 7,3 фоиз ва 9,8 фоиз зиёд аст.

Ҷадвали №8. Саршумори умумии ҳайвонот дар ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ (сар)

№	Нишондиҳандаҳо	Солҳо				Соли 2014 нисбат ба соли 2011 бо ҳисоби %
		2011	2012	2013	2014	
1.	Чорвои калон	32245	32604	33574	34607	107,3
	Аз он модагов	15499	18184	19372	19683	127,0
2.	Бузу гӯсфанд	103771	104673	109573	113986	109,8
3.	Мурғ	83898	84583	94336	100886	120,2
4.	Асп	3084	3132	3249	3293	106,8

Дар ноҳия барои рушди соҳаи чорводорӣ ва ташкили базаи хӯроки он шароити хуб мавҷуд аст, зеро майдони умумии чарогоҳҳо 52713 гектарро ташкил медиҳад, ки ин ба 78 %-и майдони умумии заминҳои кишоварзӣ баробар аст.

Вазъи кунунии соҳаи чорводорӣ дар ноҳия беҳбудии чиддиро талаб менамояд. Барои аз ин ҳолат баровардани соҳа: зиёд ва ғанӣ гардонидани майдони кишт ва мустаҳкам намудани базаи хӯроки чорво, зиёд намудани саршумори чорвои хушзот, гузаронидани корҳои тарғиботию ташфиқоти дар байни аҳоли барои беҳтар намудани зотҳои чорвои шахсӣ, сари вақт гузаронидани чорабиниҳои лозима марбут ба пешгирии касалиҳои чорво ва ғайра, зарур аст.

Паррандапарварӣ. Рушди соҳаи паррандапарварӣ барои ноҳия хело муфид аст, зеро шароити ноҳия ба ин мақсад имкон медиҳад, боду ҳавои ноҳия мӯътадил буда барои парвариши он мусоид аст. То барҳам хӯрдани иттифоқи Шӯравӣ дар ноҳия фабрикаи паррандапарварӣ хеле раванқ ёфта буд ва на танҳо ноҳия балки ноҳияҳои худуди вилоятро бо тухм ва гӯшти арзони парранда таъмин менамуд. Баъди пошхӯри иттифоқи Шӯравӣ дар ноҳия фабрикаи паррандапарвари солҳои тӯлони аз фаъолият боз монд. Баъдан, бо дастгирии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят ва ноҳия аз соли 2010 ба фаъолият шурӯъ намуд. Соли 2012 фабрикаи паррандапарвари ҶСП «Якарча» 75 тонна гӯшти мурғ истеҳсол намуда, ба аҳолии кишвар пешниҳод намудааст.

Мувофиқи маълумотҳои мавҷуда соли 2014 дар ноҳия ҳамаи бахшҳо 113986 сар парранда мавҷуд аст, ки ин нишондод нисбати соли 2012 ба 27533 сар зиёд мебошад. Рушди соҳаи паррандапарварӣ барои таъсис додани ҷойҳои нави корӣ, паст намудани сатҳи камбизоатӣ, ҳифзи аҳоли аз паҳншавии бемориҳои сирояткунанда ва пешгирии воридоти маҳсулоти паст сифати парранда аз хориҷи кишвар мусоидат менамояд.

Ҷадвали №9. Нишондиҳандаҳои асосии соҳа дар баҳши хоҷагиҳои ҷамоавӣ ва деҳқонӣ дар солҳои 2012–2014

№	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Солҳо		
			2012	2013	2014
1	Саршумори парранда	сар	86453	109573	113986
2	Истеҳсоли тухм	ҳазор дона	1363,1	1456,2	1590

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки дар соли 2014 нисбати соли 2012 нишондиҳандаҳои асосии соҳа мутаносибан, саршумори парранда 31,8 %, ва истеҳсоли тухм 16,6 % зиёд мебошад. Воқеан, рушди ҳамаҷонибаи соҳа метавонад барои бартараф намудани як қатор мушкилиҳои иҷтимоӣ, аз қабилӣ таъсиси ҷойҳои нави корӣ ва коҳиш додани сатҳи камбизоатӣ заминаи мусоид фароҳам оварад.

Барои расидан ба ҳадафҳои гузошташуда ва ноил шудан ба рушди устувори соҳаи паррандапарварӣ ҳалли масъалаҳои зерин зарур аст:

- ташкил намудани базаи хӯрокаи ва истифодаи оқилонаи он аз нигоҳи дастовардҳои илмӣ ва таҷрибаи пешқадам бо роҳи ҷудо намудани мабалағ ва қарзҳои имтиёзнок, бо мақсади ташкил намудани корхонаи истеҳсоли хӯрокаи омехта барои паррандагон;
- таъсис додани фабрикаи зотпарварии паррандагони сертухм ва ташкил намудани корҳои селекционӣ-зотпарварӣ;
- таъсис додани корхонаҳои муштарак, барқарор намудани фаъолияти фабрикаи паррандапарварӣ бо истифодаи қарзҳои бонкӣ ва ҷалби сармояи хориҷӣ;
- таъмини ҳифзи бойтори паррандаҳо;
- таъмини мунтазами ташкилотҳои паррандапарварӣ бо қувваи барқ;
- бо дастгоҳҳои нави ҳозиразамон мучҷаҳаз гардонидани фермаҳои паррандапарварӣ.

Мушкилотҳои асосии соҳа ин пеш аз ҳама норасоии маблағ, набудани шароит барои истеҳсоли хӯрокаи серғизои омехта (ба монанди орди моҳӣ, устухон, гӯшт, примексҳо, витаминҳо, аминокислотаҳо, ферментҳо, макро ва микроэлементҳо), набудани барқи доимӣ, набудани қарзҳои имтиёзнок ва ғайра. Дар ноҳия аз сабаби вучуд надоштани корхонаҳои истеҳсолкунанда ингуна мавод истеҳсол карда намешавад, барои ин хоҷагӣҳо лозим меояд, ки ин маводро алоҳида ё ҳамчун иловаҳои сафеддор витаминҳо ва ғайра аз хориҷӣ кишвар ворид намуда, ки барои онҳо маблағҳои зиёде заруранд.

Занбӯри асалпарварӣ. Занбӯри асалпарварӣ ва истеҳсоли асал бахши камхарҷу сердаромади соҳаи кишоварзӣ ба ҳисоб меравад. Шароити иқлими ноҳия барои истеҳсоли асал ва рушди соҳаи занбӯри асалпарварӣ хело мусоид аст. Захираҳои мавҷудаи растаниҳои шахддиханда имкон медиҳад, ки шумораи оилаи занбӯри асал зиёд карда шуда, истеҳсоли он дучанд карда шавад. Бо мақсади рушди соҳаи занбӯрпарварӣ дар ноҳия Ассотсиясиёи занбурпарварон ташкил карда шуд, ки он дар ҳалли баъзе мушкилоти соҳа, аз ҷумла безарар гардонидани ангеаҳои бемории сироятӣ, таъмини маводҳои зарурӣ барои занбӯрпарварон ва дар хариду фурӯши маҳсулоти тавлидшуда мусоидат намуд.

Ҷадвали №10. Нишондихандаҳои асосии соҳаи занбӯри асалпарварӣ дар тӯли солҳои 2012-2014

Солҳо	Оилаи занбӯри асал	Истеҳсоли асал (тонна)
2012	5200	67,6
2013	5500	71,5
2014	7531	106,1

Ба фурӯш баровардани маҳсулотҳои занбӯри асал (асал, мум, прополис, гарди гул, шири модазанбур, заҳри занбур ва ғайраҳо) дар дохил ва беруни ноҳия, боиси даромади зиёд, ворид гардидани маблағҳои калон ва беҳтар шудани сатҳи зиндагонии шахрвандони ноҳия мегардад. Дар ноҳия барои амалисозии Барномаи барқарорсозӣ ва рушди минбаъдаи соҳаи занбурпарварӣ пурра шароити имкониятҳо мавҷуд аст.

Пешниҳод намудани қарзҳои камфоиз ва дароз мӯҳлат барои дастгирии хоҷагӣҳои асалпарвар метавонад ба рушди соҳаи мазкур дар ноҳия заминаи мусоид фароҳам оварад.

Дар доираи Барномаи рушди ноҳия зиёд намудани шумораи оилаҳои занбӯри асал дар соли 2020 то ба 9126 оила ва истеҳсоли он ба 154 тонна яке аз ҳадафҳои стратегияи рушди соҳаи мазкур ба ҳисоб меравад.

Байторӣ. Рушди соҳаи чорводорӣ, асалпарварӣ ва паррандапарварӣ аз хизматрасони сифатноки байторӣ ҷиҳати саривақт пешгири намудани касалиҳои сирояткунанда вобастагӣ дорад.

Дар ноҳия як идораи байтори 8 адад клиникаи хусуси байторӣ 3 адад нуқтаҳои бордоркунии сунъӣ, 1 адад озмоишгоҳ, 1 адад Ассотсиятсия ва 2 адад дорухонаҳои бойторӣ мавҷуд аст.

Дар байни чорвои калон ва моли майда ҳолатҳои алоҳидаи касалиҳои эмкар, бруселёз, сумдарди ҳайвонот, қарасон ва тоуни мурғҳои хонагӣ (касалии Ньюкасла) ба мушоҳида мерасанд. Барои соҳаи байтории ноҳия аз ҳисоби маблағҳои эпизоотии чумхурӣ маводи биологии пешгирии касалиҳои сирояткунанда қарасон 21%, вабои сумдари 38 %, сухтанӣ 100%, тоуни чорвои майда 10%, гули чорвои майда 10%, сил – 10% ва барои пешгирии касалии бруселёз 11% ҷудо карда мешавад.

Мушкилии асосии соҳаро ба таври зайл шарҳ додан мумкин аст: набудани таҷҳизоти ташхисии байторӣ ва техникаҳои замонавӣ, норасоии мутахассисони баландхаттисос, баланд будани нархи доруворӣ ва дастрасӣ надоштан ба вакцинаҳо.

Дар соли 2013 бо мақсади беҳтар намудани таъминоти клиникаҳои байтории хусусӣ (3 адад) бо таҷҳизотҳои лозимии замонавӣ аз ҷониби Ассотсиятсия байторони Тоҷикистон (АБТ) кӯмакҳои молиявӣ ва моддӣ расонида шуд. Мутаассифона, дигар муассисаҳои соҳа дар шароити номувофиқи корӣ фаъолият намуда, ба чунин кӯмак ва дастгириҳо эҳтиёҷ доранд. Илова бар ин аз 8 адад нуқтаҳои бордоркунии сунъие, ки дар сатҳи ҷамоатҳо мавҷуданд, фаъолият намекунанд. Набудани азот ва нутфа барои беҳтар намудани зоти чорвои аҳоли яке аз мушкилотҳои асосии соҳа маҳсуб ёфта, яке аз сабабҳои асосии фаъолият накардани нуқтаҳои мазкур ба ҳисоб меравад.

Барои дар сатҳи баланд ба роҳ мондани хизматрасони байторӣ, роҳ надодан ба талафшавии чорво ва парранда аз ҳисоби касалиҳои гузарандаи инфекционӣ ва инвазионӣ дар байни чорвои ҷамъиятӣ ва шахсӣ корҳои зиёдеро ба анҷом расонидан зарур аст.

Маҳдуд будани маблағгузорӣ ба соҳаи мазкур имконият намедиҳад, ки мушкилии ба миён омада вобаста ба пешгирии касалиҳои сирояткунанда дар байни чорвои ҷамъиятӣ ва шахсӣ беҳтарсозии насли чорво, ташвиқу тарғиби таҷрибаҳои пешқадам ва дар амал татбиқ намудани дастовардҳои илмии соҳаи байторӣ чораҳои саривақтӣ андешида шавад.

Ҷиҳати рушди устувори минбаъдаи соҳа зарур аст, ки дар ноҳияи Муъминобод ҷойҳои махсус барои забҳи чорво, гӯронидан ва сӯзонидани чорвои талафёфтаи шубҳанок ва ҳайвоноти дорои касалии сироятӣ ташкил карда шавад, зеро ин ба нигоҳ доштани тозагии муҳити атроф мусоидат менамояд. Ҳамзамон, дар ноҳия таъсис додани курсҳои кӯтоҳмуддати байторӣ (аз 6 моҳ то 1 сол) оиди рушди соҳаи чорводорӣ, занбӯри асалпарварӣ, коркарди маҳсулоти кишоварзӣ мувофиқи мақсад мебошад. Норасоии воситаҳои молиявӣ имконият намедиҳад, ки мушкилиҳои ҷойдоштаи соҳа, вобаста ба пешгирии касалиҳои сирояткунанда дар байни чорвои ҷамъиятӣ ва шахсӣ, беҳтарсозии насли чорво, ташвиқу тарғиби таҷрибаҳои пешқадам ва дар амал татбиқ намудани дастовардҳои илмии соҳаи байторӣ сари вақт бартараф карда шавад. Аз ин лиҳоз, дар доираи Барномаи рушди ноҳия ташкили клиникаҳо ва дорухонаҳои хусусии байторӣ дар ҷамоатҳои деҳоти ноҳия, инчунин бо мутахассисон таъмин намудани онҳо, яке аз самтҳои афзалиятноки рушди минбаъдаи соҳа дар панҷ соли оянда ба ҳисоб меравад.

Ҳоҷагии ҷангал. Дар ноҳия оиди масъалаҳои муҳофизат, нигоҳубин ва бунёди майдони ҷангалзорҳои нав муассисаи “Қитъаи ҳоҷагии ҷангали ноҳияи Муъминобод” фаъолият менамояд. Дар он 4 нафар кормандони доимӣ (1 нафар нозир ва 3 нафар ҷангалбон), инчунин 12 нафар кормандони мавсимӣ фаъолият менамоянд. Дар ҳоҷагии ҷангали ноҳия ҳар сол то 1,5 тонна меваи хушк, 0,7 тонна чормағз, 9 тонна хӯроки чорво ва 0,9 тонна хуч истеҳсол гардида, зиёда аз 240 куб ҳезум ба фуруш бароварда мешавад. Масоҳати умумии ҷангалу бешазорҳои ноҳияи Муъминобод 407 гектарро ташкил медиҳад. Дар ҷангалзорҳои ноҳия асосан себ, зардолу, бед, сафедор, ар-ар, хуч, чормағз,

бодом парвариш меёбанд. Мушкилии асосии соҳа, ин набудани бинои маъмурӣ, техника ва коргоҳи коркарди хуч ва мева дар хоҷагии ҷангали ноҳия мебошад.

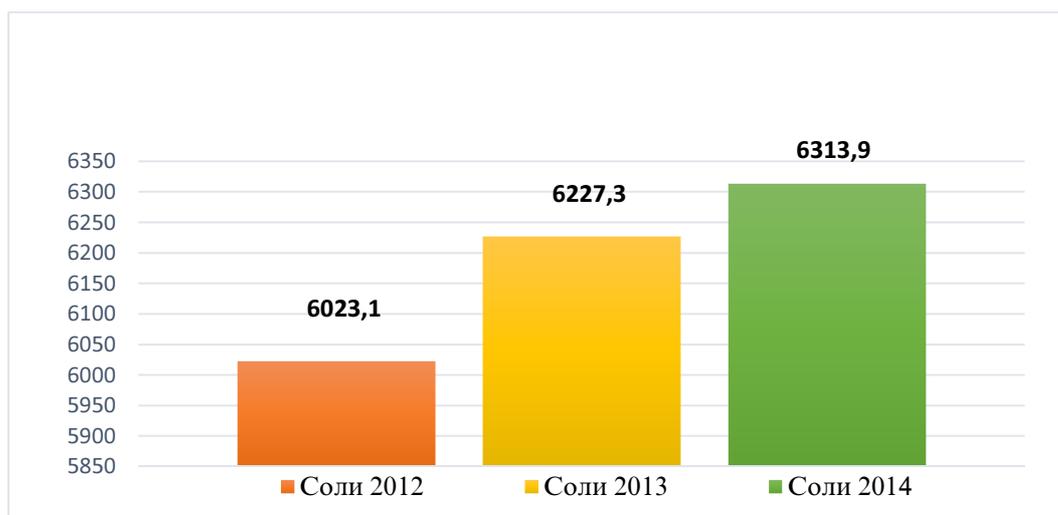
Дар доираи барномаи рушди ноҳия то соли 2020 бунёд намудани 85 га ҷангали нав дар назар дошта шудааст.

Мушкилиҳои соҳаи кишоварзӣ. Мавҷуд набудани корхонаҳои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ (мева, сабзавот ва ширу гӯшт ва пашму пӯст), набудани нуктаҳои қабули пӯсту пашм, нокифоягии маблағ барои азхудкунии заминҳои нав ва обёрии заминҳо, паст будани сатҳи хизматрасониҳо ва ҳолати бади инфрасохтор дар хоҷагии кишоварзӣ, баҳусус дар мавриди таъминот бо оби полезӣ, фарсуда ва корношоям гаштани техникаҳои мавҷуда дар хоҷагиҳои кишоварзӣ, набудани базаи моддию техникӣ ва нокифоягии техникаи ҳозиразамон, сари вақт таъмин нагардидани хоҷагиҳо бо тухмии хушсифат, баланд шудани нархи сӯзишворӣ, нуриҳои минералӣ, захрхимикатҳо ва дигар тарифҳои ҳадамотӣ, маҳдуд будани дастрасии хоҷагиҳои кишоварзӣ ба қарзҳои кам фоизу дарозмӯҳлат, риоя накардани қоидаҳои агротехникӣ ва истифода набурдани системаи киштгардон, паст шудани ҳосилнокии зироатҳои кишоварзӣ (бо сабабҳои иваз нашудани тухмиҳо), зиёд шудани ҳашароти зараррасон, касалиҳои гуногун ва дастрас набудани маводи доруворӣ захркимиёҳо барои коркард намудани боғ ва киштзор, ба таври кофӣ таъмин набудани хоҷагиҳои чорвопарвар бо вакцинаҳо ва мушкилии хизматрасонии байторӣ дар сатҳи ҷамоатҳо ва нокифоягии шумораи байторҳо ва таҷҳизоти байторӣ, набудани ҷойҳои махсуси забҳи чорво ва ҷойҳои махсус барои безаргардонии чорвои фавтида, набудани нуктаҳои бордоркунии сунъӣ дар сатҳи ҷамоатҳо ва маълумоти кофии таҳассусӣ надоштани сарварони хоҷагиҳои деҳқонӣ.

2.2. Соҳаи саноат

Соҳаи саноат яке аз самти афзалиятноки рушди иқтисодии ноҳия ба шумор меравад. Зеро иқтидор ва захираҳои мавҷудаи ноҳия барои рушди саноати сабук, коркарди маҳсулоти кишоварзи, саноати истехсоли маҳсулоти сохтмони хелохам мусоид мебошад. Рушди соҳаи саноат бояд дар заминаи инкишофи корхонаҳои хурд ва миёнаи истехсоли маҳсулоти саноати сурат гирад.

Ҳаҷми истехсоли маҳсулоти саноатӣ дар ноҳияи Муъминобод дар тӯли солҳои 2012-2014 бо нархҳои ҷориҳои солҳои дахлдор (ҳаз. сомонӣ)

Дар ноҳия 8 корхонаи саноатӣ¹, 90 адад осиеб ва 4 адад ҷузвони равшанкаши фаъолият мекунад, ки истехсоли маҳсулот дар онҳо бо ашёи хоми маҳаллӣ ба роҳ монда шудааст.

¹ Корхонаи мазкур шартан корхонаҳои саноати ҳисобида мешаванд. Аз ҷиҳати иқтидор, истехсолот, шумораи ҷойҳои кори, гардиши мол ва технологияи истехсоли, онҳо асосан ба корхонаҳои хурди истехсоли таълуқдоранд.

Айни замон ҳиссаи соҳаи саноат дар ташакули ҳаҷми умумии истеҳсоли маҳсулоти ноҳия ва дар маҷмӯ қисмати даромади бучети ноҳия на он қадар назараст нест.

Тамоюли афзоиши ҳаҷми номиналии истеҳсоли маҳсулоти саноати дар соли 2014 назар ба солҳои 2012 ва 2013 бо нархҳои қорӣ ба 4,6 ва 1,4% афзудааст.

Шарҳи корхонаҳои истеҳсолии ноҳия. Корхонаи хурди «Оила» дар соли 2014-ум ба миқдори 141 ҳазор қуттии шартӣ, ҚДММ «Р.Мирзоев» ба миқдори 52 ҳазор қуттии шартӣ маҳсулотҳои консервагӣ истеҳсол намуданд. Дар корхонаҳои мазкур истеҳсоли маҳсулот асосан бо таври дасти ба роҳ монда шудааст. Таҷҳизотҳои мавҷудаи корхонаҳо хеле фарсуда буда ба модернизатсия ва иншоотҳои мавҷуда ба азнавсози ва васеъкуни эҳтиёҷдоранд. Барои васеъ намудани иқтидори истеҳсолии корхонаҳои зикршуда маблағҳои худӣ кофӣ нест. Фурӯши маҳсулоти корхонаҳои мазкур айни замон ба марказҳои маъмурии сатҳи минтақавӣ ва ҷумҳуриявӣ бароварда шуда аз ҷиҳати сифат хуб ва арзиш дастрас мебошанд. Намуди банду басти маҳсулот низ хуб ба роҳ монда шудааст, ки дар сигменти худ ба рақобат то бовари карда истодааст. Бинобар ин сабаби ҳамасола ҳаҷми талабот ба маҳсулоти ин корхонаҳо дар бозорҳои зикргардида тамоюли мусбиро ба худ касб кардааст. Тибқи таҳлилҳо ҳаҷми истеҳсоли маҳсулот дар корхонаҳои мазкур дар соли 2014 назар ба солҳои 2012-2013 ба 6,5-7% афзоиш ёфтааст.

*Истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ба тариқи натуравӣ
дар корхонаҳои саноатии ноҳия*

р/т	Номгӯи маҳсулотҳо	Воҳиди ченак	Солҳо			
			2011	2012	2013	2014
1	Нӯшобаи олуболу	х/к/ш	11,1	15,0	19,0	3,5
2	Пиёзи анзур	х/к/ш	13,7	9,0	33,4	31,5
3	Бодринг	х/к/ш	41,2	75,1	33,5	57,0
4	Ассорти	х/к/ш	20,9	21,0	24,5	92,2
5	Хишти сохтмонӣ	ҳаз/дона	75,0	93,0	117,0	187,0
6	Нон ва маҳсулоти нонӣ	тонна	671	678	679	712
7	Равғани растанӣ	тонна	116,8	115,3	113	45,3

Аз корхонаҳои бақайдгирифташуда ҚДММ «Ёсуман» бо коркарди маҳсулоти шири, ҚДММ «Иззат Шарифи» бо истеҳсоли тирезаҳои пластики, ҚДММ «Юсуфҷон-Б» бо истеҳсоли маҳсулоти нонӣ, ҚДММ «Муъмин» бо истеҳсоли чойҳои шифобахш аз гиёҳҳои маҳаллӣ ва ҚДММ «Хайём» бо истеҳсоли меваҳои хушк машғул буда, аз сехҳои хурд иборат мебошанд.

Дар ноҳия ҚДММ «Гулдаст» дорои технологияи механикакунонидашудаи истеҳсоли хишт буда дар соли 2014 177 ҳазор дона хишти хом ва 10000 дона хишти пухта истеҳсол кардааст. Илова бар ин ҚДММ «Толеъ» бо истеҳсоли обҳои нӯшоки машғул буда солҳои охир бинобар рақобатнопазирии маҳсулот ва мушкилиҳои молиявӣ аз кор мондааст.

Таҳлилҳо нишон медиҳад, ки индустриализатсиякунонии дар соҳаи иқтисоди сул ба роҳ монда шуда ба потенциали мавҷудаи ноҳия ҷавобгӯ намебошад. Ин мақомоти маҳалиро водор месозад, ки бо назардошти захираҳои мавҷудаи ноҳия рушди соҳаи саноатиро таҳлил намуда стратегияи рушди минбаъдаи онро дар як ҷояги бо вазорату идораҳои дахлдор таҳия намояд. Дар ин самт диққати хосса ба рушди саноати сабук дар самти коркарди маҳсулоти кишоварзии маҳалли, саноати хурди сохтмони, саноати кӯҳи ва коркарди тилло диққати махсус бояд дода шавад.

Дар солҳои охир аз ҷониби банкҳои ноҳия барои рушди соҳаи саноат ягон қарзи банки ҷудо нагардидааст. Пешниҳоди қарзҳо, махсусан қарзҳои имтиёзнок барои рушди соҳаҳои воқеии иқтисодӣ, аз ҷумла саноат қонеъкунанда буда наметавонад. Аз ин лиҳоз, зиёд намудани ҳаҷми пешниҳоди қарзҳои имтиёзнок ва дарозмӯҳлат барои рушди соҳаҳои воқеии иқтисодӣ яке аз самтҳои афзалиятноки рушди соҳа махсуб меёбад.

*Соҳтори таркибии ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатии ноҳияи Муъминобод
дар тӯли солҳои 2011-2014 бо нархҳои ҷорӣ солҳои дахлдор (ҳаз. сомонӣ)*

Номи корхона	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
ҶДММ «Ёсуман»	47,0	84,9	113,3	167,1
ҶДММ «Иззат Шарифӣ»	0	84,3	58,3	25,1
ҶДММ «Юсуфҷон-Б»	0	0	17,9	24,1
ҶДММ «Гулдаст»	26,3	55,5	36,0	42,3
ҶДММ «Оила»	128,5	73,0	180,8	194,9
ҶДММ «Р.Мирзоев»	25,0	0	63,5	76,2
ҶДММ «Толё»	0	3,1	5,2	0
ҶДММ «Муъмин»	0	2,3	2,7	3,3
ҶДММ «Хайём»	0	30,0	8,3	14,6

Тибқи таҳлилҳои гузаронидашуда муайян шудааст, ки мушкилоти асосии соҳаи саноат ин суғур будани раванди индустриализатсияи соҳаҳои иқтисодӣ ва ҷалби сармоягузориҳои мустақим дар ин самт ба шумор меравад, ки сабаби асосии он пеш аз ҳама: 1) набудани инфрасохтори мусоиди муҳандисиву коммуникатсионӣ (ба талабот ҷавобгӯ набудани иқтисодии системаи барқрасонӣ барои таъсис ва таъмини корхонаҳои саноатӣ, набудани системаи обу қорезӣ, бад будани инфрасохтори роҳҳо, набудани минтақаи махсуси саноатӣ/технопарк, дур будан аз роҳи оҳан ва фурудгоҳҳо, дур будан аз марказҳои маъмурии сатҳи ҷумҳуриявӣ ва вилоятӣ, маҳдудияти таъминоти барқ дар мавсими зимистон), 2) Ҷорӣ нашудани технологияҳои инноватсионӣ ва замонавӣ истеҳсоли ва саноати бинобар мавҷуд набудани ҷолибияти ноҳия аз нуқтаи назари сармоягузори дар самтҳои мухталифи истеҳсолот ва саноат (набудани биниш ва стратегияи рушди соҳаи саноат ва ҷалби сармояҳо дар ин самт, набудани заминаи таҳлили, баҳодихӣ барои таҳияи лоиҳаҳои сармоягузори, набудаи мутахассисон дар самти ҷалби сармоя ва ба талабот ҷавобгӯ набудани малакаи мутахассисони маҳалли доир ба баҳодихӣ, таҳлил ва таҳия намудани лоиҳаҳои сармоягузорӣ, набудани фаъолияти мустақим доир ба фароҳам овардани шароит ва муҳит дар самти ҷалби сармояҳо, суғур будани фаъолият дар самти маркетинг ва брендинги соҳаи саноат, суғур будани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ ҳамчун самт ва сарчашмаи ашёи хоми маҳалли, 3) Суғур будани дастрасии соҳибкорон ва сармоягузориҳои маҳалли ба воситаҳои истеҳсоли ва махсусан хизматрасониҳои молиявӣ хушсифат (Суғур будани маълумотнокии соҳибкорон доир ба потенциали мавҷудаи сармоягузори дар самти истеҳсолот ва саноат, имкониятҳо, заминаи мавҷудаи меъёрии ҳуқуқи, набудани қарзҳои имтиёзнок, маҳдуд будани дастрасии соҳибкорон ба маълумот оиди хизматрасониҳои машварат доир ба қоркарди маҳсулот, харидори намудани технологияҳои истеҳсоли ва саноатӣ, набудани хизматрасониҳои лизинги дар ин самт, суғур будани маълумотнокии онҳо доир ба технологияи соҳаи саноат, маркетинг ва бозоршиносии, идоракунии молиявӣ лоиҳаҳои инвестиционӣ, баҳодихӣ ва таҳлил ва истифодаи захираҳои энергетикӣ барқароршаванда ва алтернативи дар пешбурди фаъолияти истеҳсоли ва саноати мебошад.

Ҳолати корхонаҳои саноатии ноҳияи Муъминобод (дар соли 2014)

№	Номгуи корхонаҳо	Шакли фаъолият ва ё маҳсулоти истеҳсол шаванда	Иқтисодии лоиҳавӣ/ солона	Ҳолати техникӣ	Истифодабарандагони маҳсулот
1	ҶДММ «Ёсуман»	Қоркарди маҳсулотҳои шири	10 т	Дар ҳолати хуби қор қарор дорад	Аҳолии ноҳия
2	ҶДММ «Иззат Шарифӣ»	Истеҳсоли дару тирезаҳои пластики	-	Дар ҳолати ғайриқаноатбахш қарор дорад	Аҳолии ноҳия

№	Номгӯи корхонаҳо	Шакли фаъолият ва ё маҳсулоти истеҳсол шаванда	Иқтидори лоиҳавӣ/ солона	Ҳолати техникӣ	Истифодабарандагони маҳсулот
3	ҚДММ «Юсуфҷон-Б»	Истеҳсоли маҳсулоти нони (хлеб)	10 т	Дар ҳолати қаноатбахш қарор дорад	Аҳолии ноҳия
4	ҚДММ «Гулдаст»	Истеҳсоли хишт	200 ҳазор адад	Бино сохта шудааст ва васлкунӣ татқиқот дар назар аст	Аҳолии ноҳия
5	ҚДММ «Оила»	Коркарди меваю сабзавот	150 ҳазор к/ш	Дар ҳолати корӣ қарор дорад	Аҳолии ноҳия ва ҷумҳури
6	ҚДММ «Тӯҳфаҳои табиат»	Коркарди меваю сабзавот	53 ҳазор к/ш	Дар ҳолати корӣ қарор дорад	Аҳолии ноҳия ва ҷумҳури
7	ҚДММ «Толеъ»	Оби нӯшоки ва салқинқунанда	2496 ҳазор шиша	Дар ҳолати корӣ қарор дорад	Аҳолии ноҳия ва минтақа
8	ҚДММ «Муъмин»	Чойи шифобахш	2000 кути	Дар ҳолати корӣ қарор дорад	Аҳолии ноҳия ва ҷумҳури
9	ҚДММ «Хайём»	Меваҳои хушк	6 тонна	Дар ҳолати корӣ қарор дорад	Аҳолии ноҳия ва ҷумҳури

Иқтидорҳои мавҷуда. Муъминобод сарзамини кӯҳсор буда, дар ҳудуди он захираҳои табиӣ гуногун вучуд дорад, аз ҷумла: захираҳои тиллоӣ пошхӯрда, захираҳои маҳсулоти сохтмони, охаксанг, ки дар асоси он метавонад дар оянда корхонаҳои коркарди тилло ва маҳсулоти сохтмониро ба роҳ монд. Инчунин маҳсулоти истеҳсолшавандаи соҳаи растанипарварӣ, боғу ток парвари ва чорводори метавонад дар оянда ҳамчун сарчашмаи ашёи хоми маҳалли ва замина барои бунёди корхонаҳои хурди саноатӣ коркарди маҳсулоти кишоварзи шавад. Истифодаи самараноки захираҳои мавҷуда ва дар ин замина ба роҳ мондани бунёди корхонаҳои хурду миёна инчунин метавонад ба таъсиси ҷойҳои нави корӣ, некуаҳволии мардуми ноҳия, ғани гаштани қисми даромади буҷети ноҳия заминаи устувор гузорад.

Истифодаи иқтидорҳои саноатӣ ва кишоварзии ноҳия минбаъд бояд бо назардошти мувозинати табиӣ ноҳия, ҳифзи муҳити зист ва нигоҳдории гуногунии биологӣ амалӣ карда шавад.

2.3. Соҳибкорӣ хурд ва миёна (СХМ)

Нақши соҳибкорӣ хурду миёна дар иқтисодӣ маҳаллӣ. Соҳибкорӣ хурду миёна дар иқтисодиёти ноҳияи Муъминобод мавқеи муҳим дорад ва бояд соҳаи асосии рушди иқтисодиёти ноҳия гардад. Бахши соҳибкорӣ хурду миёна хусусигардонии моликияти давлатӣ нишонҳои аввалиндараҷаи дигаргунсозӣҳои давраи гузариш ба иқтисодиёти бозоргонӣ буда, барои баланд бардоштани самаранокии фаъолияти корхонаҳо ва ҳамдастии онҳо дар мӯтадилсозии молиявӣ, ба ҷойҳои нави корӣ таъмин намудани аҳоли ва афзун кардани бозори истеъмоли равона шудааст.

Нақши СХМ дар шугли аҳоли аз рӯи соҳаҳо

Соҳаҳои иқтисодиёт	Шумораи субъектҳои ба қайд гирифташудаи СХМ		Шумораи ҷойҳои корӣ	Воридоти андозҳо, бо назардошти Фонди ҳифзи иҷтимоӣ	
	Шахсонӣ ҳуқуқӣ	Шахсонӣ воқеӣ (бо соҳибкорони инфиродӣ)		ҳазор сомони	%- аз ҳаҷми умумии андозҳо ба буҷет
Кишоварзӣ	166	3559	5423	1573173	11,9
Саноат	7		35	24864	0,2
Сохтмон	12		120	911802	6,9
Нақлиёт ва алоқа	4	35	82	517778	3,9
Савдо	62	197	388	252283	1,9
Хизматрасонӣ	10	19	54	9932585	75,2
Хизмати молиявӣ	4	1	41		
Дигар соҳаҳо	1	22			
Ҷамъ:	266	3833	6143	13212485	100

Соҳаи мазкур захираи азими рушди ноҳияро ташкил медиҳад. СХМ дар чунин соҳаҳо, чун кишоварзи, савдою маҳсулот тайёркунӣ ва ғаёлияти омехта, хизматрасонии маиши аҳоли, нақши муҳим мебозад.

Тибқи маълумотҳои расми дар ноҳияи Муъминобод дар соли 2014 ҳамагӣ 4099 соҳибкорон ба қайд гирифта шудааст, ки аз он 266 адад шахсони ҳуқуқи ва 3833 адад ба шахсони воқеи таълуқ дорад.

Қисми асосии субектҳои СХМ-и ноҳия дар соҳаи кишоварзӣ (90%) ва дар соҳаи савдо (6%), дар соҳаи нақлиёт ва алоқа (1%) ва боқимонда дар дигар соҳаҳо машғул мебошанд.

Шумораи субъектҳои соҳибкории хурду миёна

Соҳаҳо	2012		2013		2014	
	Шахсони ҳуқуқӣ	Шахсони воқеӣ	Шахсони ҳуқуқӣ	Шахсони воқеӣ	Шахсони ҳуқуқӣ	Шахсони воқеӣ
Кишоварзӣ	185	1774	176	2729	166	3559
Саноат	7		7		7	
Соҳтмон	8		11		12	
Нақлиёт ва алоқа	4	22	4	32	4	35
Савдо	55	125	54	185	62	197
Хизматрасонӣ	2	11	8	14	10	19
Хизмати молиявӣ	3	0	4	0	4	1
Дигар соҳторҳо	0	12	1	18	1	22
Ҷамъ:	264	1944	255	2978	266	3833
Дар якҷоягӣ	2208		3233		4099	

Тибқи маълумотҳои расми солҳои охир шумораи соҳибкорон мунтазам афзуда дар таъсиси ҷойҳои кории нав ва ғани намудани бозори истеъмолӣ дар н. Муъминобод сахми арзанда гузошта истодаанд. Тибқи таҳлилҳои гузаронида шуда маълум мешавад, ки асосан дар соли 2014 шумораи умумии шахсони ҳуқуқи ва воқеи нисбат ба солҳои 2012 ва 2013 мутаносибан ба ҳисоби миёна ба 31,8 ва 21,1% афзудааст, ки ин дар он афзоиши шахсони воқеи назарас мебошад.

Воридот ба буҷети ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ аз ҳисоби СХМ аз рӯи соҳаҳо (ҳазор сомонӣ) бо назардошти андозии Фонди ҳивзи иҷтимоӣ

Соҳаҳо	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Кишоварзӣ	2549310	1847336	1573173
Саноат	26425	35596	24864
Соҳтмон	356311	755173	911802
Савдо	90641	149115	252283
Нақлиёт ва алоқа	323432	446934	517778
Дигар андозсупорандагон ва хизматрасонӣ	5874179	8168037	9932585
Ҷамагӣ:	8220298	11402191	13212485

Мутобиқан даромадҳое, ки аз ҷониби бахши СХМ ба буҷети ноҳия воридгардида дар соли 2014 нисбат ба солҳои 2012 - 2013 ба 37,8% ва 13,7% афзоиш ёфта дар ин замина зиёда аз 2000 ҷойҳои нави кори таъсис шудааст. Мавриди таъкид аст, ки 12% даромадҳо ва 88 % шугли аҳоли дар бахши СХМ танҳо ба соҳаи кишоварзӣ рост меояд.

Рушд наёфтани бисёр намудҳои соҳибкорӣ, ки ба хизматрасонӣ ва истеҳсоли маҳсулот машғуланд, ба нокифоя будани имкониятҳои молиявӣ соҳибкорон, паст будани малакаи онҳо доир ба тартиб додани бизнес нақшаҳо, маркетинги маҳсулот, сатҳи ноустувори таварум, гаронии арзиши сӯзишвори ва арзиши гарони содироти маҳсулот ба бозори беруна марбут мебошад. Баланд бардоштани малакаю дониши

соҳибкорон, дастрас гардонидани иттилооти зарурӣ оиди бозорҳои фурӯши молу маҳсулот ва тағйирёбии конъюктураи он, инчунин дастрас гардонидани қарзҳои имтиёзнок ба соҳибкорон, барои рушди соҳаи СХМ такони нав мебахшад.

Баланд бардоштани сатҳи иқтисодӣ ноҳия ва некӯаҳволии аҳолии он инчунин, ба ҳалли мушкилиҳои таъмини нуқтаҳои аҳолинишин бо нерӯи барқ, ба рушди энергетикаи хурду ғайрианъанавӣ, бунёди инфрасохтор, низоми боэътимоди нақлиётӣ ва коммуникатсионӣ вобаста мебошад. Беҳтар намудани ҳолати роҳҳои мошингарди ноҳия ва роҳҳои ба ноҳияҳои ҳамсоя ва маркази вилоят пайвастанда, барои баровардани маҳсулоти кишоварзии дар ноҳия истехсолшуда ба бозорҳои беруна, аҳамияти муҳими иқтисодӣ дорад.

Дар ноҳия таъсис додани корхонаҳои хурди истехсолӣ оид ба тайёр намудани доруҳои мухталиф аз гиёҳҳои шифобахш, растаниҳои хурӯӣ ва алафҳои гуногун, барои иқтисодӣ ноҳия хеле муфид буда, инкишофи соҳаи истехсоли доруворӣ имконият фароҳам меорад, ки аҳоли аз он даромади иловагӣ гирад.

Дар самти рушди соҳаи соҳибкории хурду миёна як қатор ташкилотҳои байналмиллалӣ кор ва фаъолият менамоянд, аз ҷумла ТҒ “Актед”, “Фонди Огоҳон”, “ОКСФАМ”, “КАРИТАС”. Бояд зикр намуд, ки ташкилотҳои мазкур асосан дар самти рушди соҳаи кишоварзӣ, маҳсусан дар соҳаҳои боғу тоқ парвари, замбурпарвари, коркарди меваву сабзавот, омӯзишҳои касби соҳавӣ, маблағҳои хурди қарзи, дастгирии муколамаи бахши давлати ва хусуси кор ва фаъолият менамоянд. Дар ин замина дар соли 2006 аз ҳисоби ТҒ “Актед” ташкилоти ҷамъиятии “Бизнес инкубатори Муъминобод” таъсис карда шуд, ки фаъолияти ин ташкилот асосан барои дастгирии рушди соҳибкорони хурду миёнаи н. Муъминобод равона карда шуд. Дар доираи фаъолияти хеш ташкилоти мазкур 5 лоиҳаҳо аз ҷумла: 1. Бунёди осеби барқи барои коркарди маҳсулоти маҳалли, 2. Лоиҳаи банду баст намудани меваҳои хушк, 3. Лоиҳа оид ба тоза намудани нахи пахта, 4. Лоиҳаи бунёди сеҳи дӯзандаги бо мақсади омӯзиши касбии занона, 5. Ташкили корхонаи хурди истехсоли маҳсулоти нони амали намудааст. Дар натиҷаи амали гаштани лоиҳаҳои мазкур 58 ҷойҳои кори ташкил шуд.

Ташкилоти мазкур соли 2008 тибқи шартнома байни ташкилоти ҷамъиятии “Бизнес инкубатори н. Муъминобод” ва ташкилоти байналмиллалӣ Барномаи Ҷонибдорӣ Инкишофи Иҷтимоӣ Манотиқи Кӯҳистон (Фонди ҳазинаи Огоҳон) боз 22 лоиҳаро оид ба дастгирии соҳаи СХМ амали намудааст. Аз соли 2009 номи ташкилоти ҷамъиятии “Бизнес инкубатори н. Муъминобод” иваз карда шуда ба ҷои он ташкилоти ҷамъиятии “Маркази рушди соҳибкорони н. Муъминобод” ном гирифт. То ба имрӯз аз ҷониби марказ ҳамагӣ 100 лоиҳаҳои СХМ амали шудааст. Дар оянда ин ташкилот боз дар самти омода намудани соҳибкорон фаъолият хоҳад намуд.

Бо назардошти таҳлилу гуфтаҳои боло бояд қайд кард, ки раванди васеъгардонии шумораи корхонаҳои хурд, алалхусус корхонаҳои хурди истехсолӣ ғайри қаноатбахш мебошад. Дар ноҳия шароитҳои мӯътадил ва захираҳои мавҷуданд, ки ба афзоиши шумораи корхонаҳои хурд имконият дода, барои бо молҳои ватанӣ ғани гардонидани бозори дохилӣ, муҳайё намудани ҷойҳои нави корӣ ва ба ин восита паст кардани сатҳи камбизоатӣ мусоидат намояд.

Хизматрасониҳо дар рушди СХМ. Дар ноҳияи Муъминобод ҷиҳати дастгирии молиявӣ соҳаи соҳибкорӣ хурду миёна филиалҳои Бонки давлатии амонатгузори «Амонатбанк», филиали ҶСП «Тоҷиксодиротбанк», филиали ҶСК «Агроинвестбанк», Ташкилоти қарзи хурди “ОКСУС”, Филиали ҶДММ “Финка”, Филиали ҶСП «Фононбанк» фаъолият доранд.

Дар тӯли солҳои 2012-2014 барои рушди соҳаҳои хоҷагии халқи ноҳия ва беҳбудии фазаи соҳибкорӣ аз ҷониби муассисаҳои банкӣ дар маҷмӯъ беш аз 46.477.015 сомонӣ қарз дода шудааст, ки аз ин 24.827.129 сомонӣ ё 53,4% ба соҳаи кишоварзӣ, 1263388 сомонӣ ва ё 2,7% ба соҳаи сохтмон, 6260921 сомонӣ ва ё 13,5% барои рушди соҳибкорӣ, 12778583 сомонӣ ва ё 27,5% барои эҳтиёҷоти иҷтимоӣ ва 1346994 сомонӣ ва ё 2,9% ба дигар соҳаҳо рост меояд.

Гарчанде ҳаҷми умумии портфели қарзҳои бонкии ба мизочон пешниҳодгардида солҳои охир афзуда, тартиби пешниҳоди онҳо содда шуда бошад ҳам, вале фоизи қарзҳо хеле баланд буда, ҳамчунин мӯҳлати баргардонидани онҳо кӯтоҳ буда, барои таъмини рушди соҳаҳои истеҳсолии ноҳия имконият намендиҳад.

Маълумот оид ба фаъолияти қарзӣ дар тӯли солҳои 2012-2014 (сомонӣ)

Номгӯи ташкилот	Сол	Маблағи умумии қарзҳои пешниҳодгардида	Шумораи қарз ифодабарандагон	Бахшҳо					
				Қишварзӣ	Саноат	Сохтмон	Соҳибкорӣ	Ниёзи иҷтимоӣ	Дигар соҳаҳо
Филиали БДА «Амонатбанк»	2012	830596	85	253000		-	392000	102396	83200
	2013	1693900	147	654000		250000	452000	230900	107000
	2014	1510300	274	758000		275000	340000	105300	32000
	Ҷамъ	4034796	506	1665000		525000	1184000	438596	222200
Филиали ҚСҚ «Тоҷиксодиротбанк»	2012	447336	69	0	0	0	0	447336	0
	2013	1603859	120	0	0	0	777651	814491	11717
	2014	2610361	130	0	0	0	162999	2447362	0
	Ҷамъ	4661556	319	0	0	0	940650	3709189	11717
Филиали ҚСҚМ «Агроинвестбанк»	2012	6627482	699	3313680	0	0		3313802	
	2013	8565003	947	5015869	0	0		3549134	
	2014	2856142	306	1928585	0	0		927557	
	Ҷамъ	18048627	1952	10258134	0	0		7790493	
Ташкилоти қарзи хурди «ОКСУС»	2012	2184953,8	293	288208,1	0	0	1807524	89221	
	2013	3966461,4	522	3552451,2	0	0	351375,7	62634,5	
	2014	3764260	488	3313782,6	0	0	224071	205406,5	21000
	Ҷамъ	9915675	1303	7154442	0	0	2382971	357262	21000
Филиали ҚДММ «Финка»	2012								
	2013	3520982	908	2641597	0	7159,65	515422,1	0	356803
	2014	3713153	1234	2498399	0	0	957390	0	257364
	Ҷамъ	7234135	2142	5139996	0	7159,65	1472812		614167
Филиали ҚСП «Фононбанк»	2012	563994	188	75294	0	85084	157766	107766	138084
	2013	772621	179	108214	0	283283	73938	142987	164199
	2014	1245610	222	426049	0	362861	48784	232289	175627
	Ҷамағӣ	2582225	589	609557	0	731228	280488	483042	477910
Ҷамағӣ:	2012	10654362	1334	3930182,1	0	85084	2357290	4060521	221284
	2013	20122826	2823	11972131	0	540442,7	2170387	4800147	639719
	2014	15699826	2654	8924816	0	637861	1733244	3917915	485991
	Ҷамағӣ	46477015	6811	24827129	0	1263388	6260921	12778583	1346994

Илова бар ин соли 2014 ба воситаи бонкҳо аз хориҷи кишвар ва муҳоҷирони меҳнатӣ ба андозаи 8,54 млн. доллари ИМА ва 124,8 млн. рубли Руссия ворид гаштааст.

Ҳоло соҳибкорони ноҳия ба кӯмаки машваратии оид ба масъалаҳои ташкил ва рушди бизнес (бахусус ба масъалаи баромадан ба бозори ҷаҳонӣ), дастрас намудани таҷҳизоти лизингӣ ва техника, дастрасӣ ба иттилооти зарурӣ, ҳамчунин дастрасӣ ба сохторҳои кӯмакрасон (бизнес инкубатор) ниёз доранд.

Соҳибкорон дар ноҳия яке аз нерӯҳои бузург ва созанда маҳсуб меёбанд, ки аз дуруст ба роҳ мондани ҳамкорӣ ва дастгирии ҳамаҷонибаи онҳо рушди минбаъдаи иқтисодии ноҳия вобастагии калон дорад. Айни замон, дар ноҳия имкониятҳои зиёди ҳамкорӣ, иқтидорҳои калони истеҳсоли ва қувваи кории арзон мавҷуд мебошад, ки дар ин самт соҳибкорони ватанию хориҷӣ метавонанд фаъолияти худро самараноктар ба роҳ монанд. Илова бар ин, ҳоло аксари занон ва духтарон дар хона бе кор мебошанд, ки метавонанд онҳоро тавассути ташкили корхонаҳои нав, барқарор ва ё ба кор

даровардани корхонаҳои аз кор бозмонда ва ё васеъ намудани доираи фаъолияти корхонаҳои мавҷуда ба кор ҷалб намуд.

Мушкилиҳои асосии соҳаи СХМ. Мушкилиҳои асосие, ки ба рушди соҳибқорони хурду миёна таъсири манфӣ мерасонад, ин дастрас набудани маблағҳои грантӣ барои рушди соҳибқорӣ, сатҳи баланди ғоизи қарзҳо ва мӯҳлати кӯтоҳи истифодаи он, монеаҳои маъмурӣ, набудани иттилооти зарурӣ барои ташкил ва идоракунии бизнес, бахусус дар байни занҳо мебошад.

БОБИ 3. ИҚТИМОИЁТ

3.1. Соҳаи маориф

Маориф яке аз соҳаҳои муҳимест, ки дар пешбурди ҷомеа ҷиҳати ноил гардидан ба як қатор ҳадафҳои сиёсӣ, иқтимоӣ ва иқтисодӣ нақши муҳим мебозад. Таъминоти маълумоти босифат омили муҳими расидан ба рушди устувор аст. Барои расидан ба фарогирии пурраи хонандагон ба таҳсилот дар доираи Барномаи рушди ноҳия қорҳои зайлро ба сомон расонидан лозим аст: а) барқарорсозии инфраструктураи мактабӣ, таъмини мактабҳо бо гармӣ ва ҳоҷатхонаҳои алоҳида барои писарон ва духтарон; б) таъмини хонандагони ҳамаи мактабҳо бо китобҳои дарсӣ; в) сохтмони мактабҳои нав; г) ҷалби ҷомеа-волидайн, омӯзгорон, талабагон ва намояндагони ташкилотҳои давлатию ҷамъиятӣ ба идоракунии мактабҳо, ташкили таълими босифат ва таъмини фаъолияти хуби онҳо; д) ташкили мактабҳои хусусӣ ва гимназияҳо.

*Сатҳи маълумотнокӣ аҳоли аз рӯи ҷинсият (нафар)
(аз рӯи барӯихатгирии аҳолии соли 2010)*

Нишондодҳо	Соли 2010	
	Ҳамагӣ	Аз ҷумла, занон
Дараҷаи маълумотнокӣ		
Маълумоти олии	3018	377
Олии нопурра	676	154
Миёнаи касбӣ	3388	542
Миёнаи умумӣ	23714	13046

Дар соҳаи маорифи ноҳияи Муъминобод 62 муассисаи таълимӣ мавҷуд аст, аз ҷумла 38 мактаби таҳсилоти миёна, 13 мактаби таҳсилоти асосӣ, 2-гимназия ва 4 мактаби таҳсилоти ибтидоии умумӣ. Илова бар ин, дар ҳудуди ноҳия 1 адад интернат ҷетимон ва бепарасторон амал менамояд.

Маълумоти томактабӣ. Дар ноҳия ягона муассисаи томактабӣ дар маркази ноҳия дар шаҳраки Муъминобод фаъолият менамояд, ки дар он 115 кӯдак ба таълиму тарбия фаро гирифта шудааст. Инчунин, бо мақсади беҳтар намудани фарогирии кӯдакон ба таҳсилоти томактабӣ аз ҷониби шӯъбаи маориф дар ҳудуди ноҳия 50 маркази инкишофи кӯдакон (гурӯҳҳои тайёри) ташкил карда шудааст, ки дар онҳо соли 2014–нафар кӯдак ба таҳсил фаро гирифта шудааст. Ҷиҳати беҳтар намудани фарогирии кӯдакон ба муассисаҳои томактабӣ то соли 2020 ташкил намудани 2 гурӯҳи нав бо фарогирии 100 нафар кӯдак ба нақша гирифта шудааст.

Фарогирии кӯдакон ба таҳсилоти томактабӣ (нафар)

Нишондодҳо	Сол					
	2012		2013		2014	
	Ҳамагӣ	Аз ҷумла, духтарон	Ҳамагӣ	Аз ҷумла, духтарон	Ҳамагӣ	Аз ҷумла, духтарон
Муассисаи таҳсилоти томактабии № 1	60	38	60	38	115	34
Марказҳои инкишофи кӯдакон (Гурӯҳҳои тайёри)	610	328	610	328	700	387

Дар ҳудуди ноҳия соли 2014 беш аз 1645 нафар кӯдакони сини соли томактабӣ (3-6 сола) ба қайд гирифта шудааст, ки бинобар сабаби норасогии муассисаҳои томактабӣ танҳо 7 ҷисади онҳо ба тарбия фаро гирифта шудаанду халос.

Таи солҳои охир на танҳо дар сатҳи ноҳия, балки дар сатҳи ҷумҳурӣ тағирёбии вазъи демографӣ ба мушоҳида мерасад, ки ин бевосита ба соҳаи маориф, махсусан ба фарогирии кӯдакон ба муассисаҳои томактабӣ таъсири ҳудро мерасонад. Аз ин нуқтаи назар, ташкил намудани инфрасохтори лозима ва муҳайё намудани шароити мусоид

барои беҳтар намудани ҳолати мавҷудаи фарогирии кӯдакон ба таҳсилоти томақтабӣ яке аз афзалиятҳои аввалиндараҷа махсуб меёбад.

Маълумоти миёна. Шумораи умумии хонандагон дар солҳои хониши 2013-2014 18852 нафар баробар буда, аз ин 8919 нафар ва ё 47,3 фоизашонро духтарон ташкил медиҳанд.

Шумораи хонандагон дар муассисаҳои таълимии ноҳия (нафар)

Синфҳо	Соли хониши 2011-2012				Соли хониши 2012-2013				Соли хониши 2013-2014			
	Ҳамагӣ	Писарон	Духтарон	% духтарон	Ҳамагӣ	Писарон	духтарон	% духтарон	Ҳамагӣ	писарон	Духтарон	% духтарон
I	1753	939	814	46,4	1700	900	800	47	1868	994	874	46,8
II	1721	903	818	47,5	1691	878	813	48	1694	887	807	47,6
III	1834	939	895	48,8	1716	901	815	47,5	1673	872	801	47,9
IV	1791	928	863	48,2	1814	918	896	49,4	1677	880	797	47,5
Ҳамагӣ I-IV	7099	3709	3390	47,7	6921	3597	3324	48	6912	3633	3279	47,4
V	1819	932	887	48,7	1794	923	871	48,5	1741	899	842	48,3
VI	1926	1013	913	47,4	1813	943	870	48	1784	925	859	48,1
VII	1895	999	896	47,3	1910	1001	909	47,6	1753	918	835	47,6
VIII	1846	991	855	46,3	1921	1036	885	46	1863	971	892	47,9
IX	1658	901	757	45,6	1795	967	828	46,1	1878	999	879	46,8
Ҳамагӣ V-IX	9141	4836	4308	47,1	9233	4870	4363	47,2	9019	4712	4307	47,7
X	1365	786	579	42,4	1444	759	685	47,4	1561	846	715	45,8
XI	1280	797	483	37,7	1288	764	524	40,7	1360	742	618	45,4
Ҳамагӣ X-XI	2645	1583	1062	40,1	2732	1523	1209	44,2	2921	1588	1333	45,6
Ҳамагӣ:	18888	10128	8760	46,3	18886	9990	8896	47,1	18852	9933	8919	47,3

Мувофиқи маълумотҳои оморӣ ноҳия шумораи умумии хонандагон сол то сол зиёд шуда, дар давоми соли хониши 2013-2014 ба 18852 нафар хонандагон расидааст. Аз ин шумора дар басти аввал 10177 нафар хонандагон (54%), дар басти дуюм 8675 нафар хонандагон (46%) буда, ба таҳсил фаро гирифта шудаанд.

Солҳои охир қоҳишбандии шумораи умумии хонандагон, аз ҷумла хангоми аз синфи 9-ум ба синфҳои болоӣ гузаштан, махсусан дар самти фарогирии духтарон, ба мушоҳида мерасад. Сабаби асосӣ қоҳиш ёфтани шумораи духтарони дар синфҳои болоӣ ба он алоқаманд аст, ки гурӯҳе аз хонандагон баъди хатми таҳсилоти асосӣ,

мактабро тарк мекунанд, як қисми онҳо ба дигар муассисаҳои таълимии кишвар дохил гардида, баъзеи дигар ҳамроҳи падару модарон берун аз ҳудуди ноҳия мераванд.

Ба таҳсил фаро гирифтани қисми бештари духтарон яке аз афзалиятҳои асосӣ ва масъалаи аз ҷиҳати иҷтимоӣ ҳассос ба ҳисоб рафта, ҷиҳати бартараф намудани мушкилотҳои ҷойдошта то соли 2019 дар доираи Барномаи рушди иҷтимоӣ иқтисодии ноҳияи Муъминобод чораҳои мушаххас андешида мешавад.

Бо мақсади беҳтар намудани низоми идоракунӣ дар муассисаҳои таълимии ноҳияи Муъминобод айни замон 3 адад ассотсиатсияи волидаину омӯзгорон (АВО) ва 55 кумитаи падару модарон ва омӯзгорон (КПМО) фаъолият менамояд. Ҳадафи асосии ташкили чунин сохторҳо, ин ҷалби бештари падару модарон ба ҳалли мушкилиҳои мавҷудаи соҳаи маориф мебошад.

Мушкилии асосие, ки дар ин самт ба назар мерасад, ин суғур будани робитаи мактабҳо бо кумитаҳо мебошад. Дар баробари мушкилиҳои ҷойдошта норасоии китобҳои дарсӣ ва маводи методии замонавӣ, мавҷуд набудани кабинетҳои фаннӣ ва озмоишгоҳҳои таълимӣ ба сифати таълим ва дониши хонандагон таъсири манфӣ мерасонад. Барои бартараф намудани камбудииҳои ҷойдоштаи соҳа ва ба талаботи кунунӣ мутобиқ намудани шароити таҳсил ва сифати дониши хонандагон дар доираи Барномаи мазкур корҳои зиёдеро ба анҷом расонидан зарур аст.

Таълимот дар интернат. Дар ноҳия 1- интернат ҷетимон ва бепарасторон амал намуда истодааст, ки фарогирии умумии он 137 нафарро ташкил медиҳад, аз он ҷумла 45-нафарашон духтарон мебошад.

*Шумораи тарбиятгарон дар интернати ҷетимон
ва бепарасторони ноҳияи Муъминобод*

Нишондодҳо	Сол		
	2012	2013	2014
Интернати ҷетимон ва бепарасторон	135	147	137
Аз он ҷумла, духтарон:	41	42	45

Шумораи умумии кормандон дар интернати мазкур 51 нафарро ташкил медиҳад, аз ин шумора 13 нафар дорои маълумоти олӣ (5 мураббӣ ва 1 роҳбар) ва 38 нафари дигар ҳайати хизматрасон мебошанд.

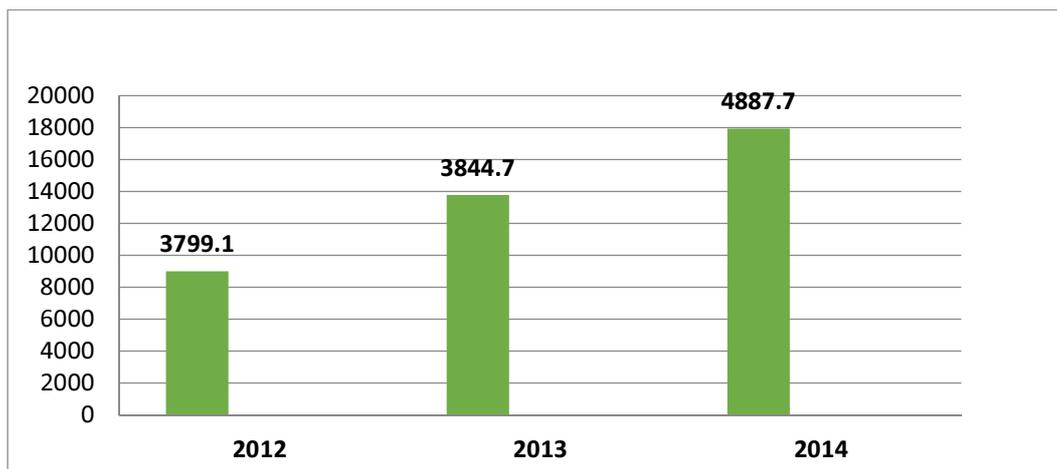
Дар воқеъ, новобаста аз он, ки маблағгузории интернати мазкур дар соли 2014 дар қиёс ба соли 2012 ба 31,8 ҳазор сомонӣ ва ё 29,5 фоиз зиёд шуда бошад ҳам, мутаассифона ин наметавонад мушкилиҳои мавҷудаи муассисаи мазкурро ба пуррагӣ бартараф намояд. Таъмир талаб будани бинои муассисаи мазкур, норасоии маводи хӯрока, аз мушкилиҳои асосии интернати мазкур арзёбӣ мегардад.

Шаклҳои нави идоракунӣ. Гузаштан ба низоми нави маблағгузории соҳа, яъне маблағгузории сарикасӣ бо мақсади таъминоти нисбатан самарабахши истифодаи маблағҳои бучетӣ, ташкили шароит барои устувории фаъолияти муассисаҳои таълимоти умумӣ ва баланд бардоштани сифати таълим дар дабистон равона карда шудааст. Тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2007 тахти №350 “Дар бораи маблағгузории меъёри (сарикаси)-и муассисаҳои таҳсилоти умумӣ” дар ноҳияи Муъминобод 38 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, 2- гимназия, 13 мактаби таҳсилоти асосӣ ва 4 мактаби таҳсилоти ибтидоӣ ба шаклҳои нави идоракунӣ ва маблағгузории сарикасӣ гузаронида шуд. Аз моҳи августи соли 2010 сар карда бевосита ба шӯъбаи маориф, раёсати молия ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ барои гузаштан ба шаклҳои нави идоракунӣ ва маблағгузории меъерӣ (сарикасӣ) кӯмаку дастгирии техникӣ намуда, мутахассисон ва муҳосибони ин муассисаҳоро бо маводи корӣ (қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармони дастурҳои Вазорати

маорифу молия, низомномаи баҳисобгирии муҳосибавӣ, ҳуҷҷатҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ ва бо дигар маводҳои зарурӣ) таъмин намуд.

Аз соли 2011 дар назди муассисаҳои таълимии ноҳия ассотсиатсияҳои падару модарон, омӯзгорон ва комитети падару модарон (ташкilotҳои ҷамъиятӣ) фаъолият менамоянд, ки ин вазъи таълиму тарбияро беҳтар намуда, имкониятҳои ин муассисаҳоро васеъ мекунад. Маблағҳо аз ҳисоби ташкilotҳои байналмиллалӣ, шахсони алоҳида ва корхонаю ташкilotҳои хайрхоҳ тавассути ин ташкilotҳо ба мактаб ворид карда шуда, онҳо инчунин дуруст сарф карда шудани ин маблағҳоро мунтазам назорат менамоянд.

Маблаггузориҳои сарикаси муассисаҳои таълимӣ дар тӯли солҳои 2012-2014 (ҳазор сомонӣ)

Таъминот бо омӯзгорон. Ба 1 январи соли 2015 шумораи умумии омӯзгорон дар муассисаҳои таълимии ноҳия 1251 нафар омӯзгор қору фаъолият мекунад, ки аз ин 439 нафар ё 35 фоизро занҳо ташкил медиҳанд.

Шумораи омӯзгорон дар тӯли солҳои 2012-2014 (нафар)

Нишондиҳандаҳо	Солҳои		
	2012	2013	2014
Шумораи умумии омӯзгорон	1163	1172	1251
- аз он ҷумла, занҳо	366	379	439
Бо маълумоти олий	875	865	989
- аз он ҷумла, занҳо	229	227	298
Олии ноқурра	111	120	69
- аз он ҷумла, занҳо	53	56	38
Миёнаи махсус	167	176	185
- аз он ҷумла, занҳо	79	90	99
Миёнаи умумӣ	10	11	8
- аз он ҷумла, занҳо	5	6	4
Муаллимони аз қор рафта	29	44	22
- аз он ҷумла, занҳо	6	8	4
Нарасогии кадрҳо	4	7	10

Набудани шароити мусоиди иҷтимоию иқтисодӣ боиси аз муассисаҳои таълимӣ рафтани омӯзгорони соҳибтаҷриба мегардад, ки таи се соли охир 95 омӯзгор қорро тарк намуда, ба дигар қорҳои ғайриомӯзгории музднок ё муҳочирати меҳнатӣ рафтаанд. Дар муассисаҳои таълимии ноҳия дар соли 2014 10 нафар омӯзгорони соҳибихтисос (махсусан аз фанҳои биология, забони англисӣ, забони форси, математика, физика, химия ва таъриху ҳуқуқ) намерасад.

Дар солҳои хониши 2010-2013 зиёда аз 121 нафар кадрҳои маҳаллии ноҳияи Мӯминобод мактабҳои олии кишварро хатм намудаанд, мутаассифона танҳо 40 нафар ба

маҳалли худ баргашта бо ҷои кори доимӣ таъмин шудаанд. Аз сабаби паст будани музди меҳнат ва кам будани ҳавасмандгардониҳои моддию маънавӣ, на ҳама вақт кадрҳои маҳаллӣ ба зодгоҳи худ барои давом додани фаъолияти минбаъда бар мегарданд.

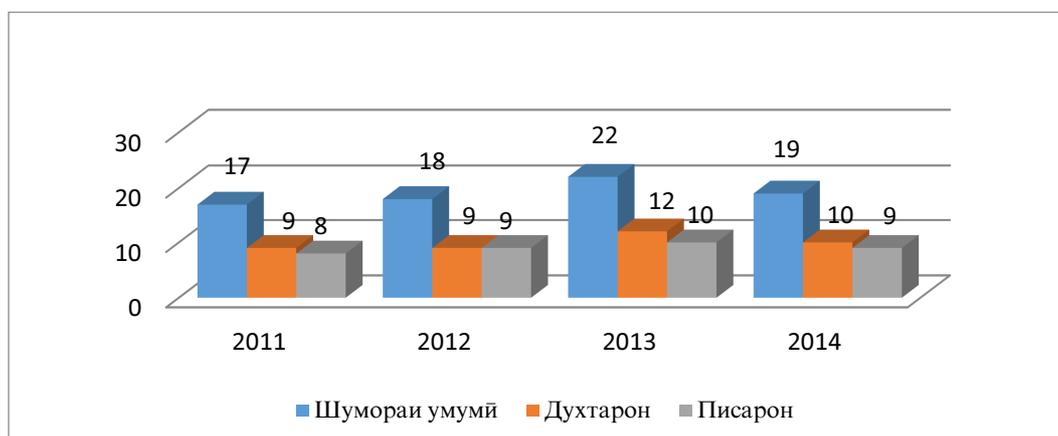
Барқарорсозии инфрасохтори мактабӣ. Қиҳати дар амал татбиқ намудани қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 августи соли 2008 № 436 «Дар бораи Барномаи давлатии сохтмон, таъмиру азнавсозии мактабҳо барои солҳои 2008 – 2015, ки дар хонаҳои шахсӣ, вагонхонаҳо, биноҳои маъмурию ҷойҳои ҷамъиятӣ ҷойгиранд» як қатор корҳо ба иҷро расонида шуд. Бо мақсади баргараф намудани мушкилиҳои ҷойдошта дар соли 2014 дар доираи Барномаи мазкур, сохтмони биноҳои мактаби миёнаи №13 дар деҳаи Момандиён, мактаби миёнаи №15 дар Шаҳрак ва муассисаи миёнаи №31 дар деҳаи Садбарғо ба нақша гирифта шудааст. Таи солҳои 2015-2016 бошад сохтмони бинои мактабҳои миёнаи №3,4,7,38 ва 48 дар ҷамоатҳои деҳоти Н.Назаров, Деҳибаланд, Шамсидин Шохин ва Балхоби - ба нақша гирифта шудааст. Мушкилоти асосие, ки ба рушди минбаъдаи инфрасохтори соҳа монеа гардида истодааст, ин дар ҳолати садамавӣ қарор доштани бинои мактабҳои №5,7,9,37,54 ва ба таъмиру азнавсозӣ ниёз доштани бинои мактабҳои №3,7,9,37,38,48 ва №54 маҳсуб меёбад.

Дастрасӣ ба технологияи компютерӣ. Дар мактабҳои таҳсилоти умумии ноҳияи Муъминобод 561 адад компютер ва 68 адад принтер мавҷуд аст. Мушкилии асосӣ дар он аст, ки қисми зиёди компютерҳои мактабҳои ноҳия ба таъмир эҳтиҷдоранд. Новобаста аз он, ки дар назди шӯъбаи маорифи ноҳия маркази хизматрасонии техникий муассисаҳои таҳсилоти умумии ноҳия таъсис дода шуд, аммо бинобар сабаби нокифоягии воситаҳои молиявӣ ва қисмҳои эҳтиётии лозима, маркази мазкур наметавонад мушкилоти мавҷударо сари вақт баргараф намояд.

Низоми таъминоти мактабҳо бо оби нӯшокӣ ва гармӣ. Бо сабаби солҳои дароз истифода гардидани кубурҳои обгузар дар аксарияти мактабҳои ноҳия аз қор баромадани системаи таъминоти оби нӯшокӣ ба назар мерасад. Таъминоти гармӣ дар мактабҳои ноҳияи Муъминобод аслан тавассути бухориҳои (печкаҳои) аловӣ сурат мегирад. Дар баробари ин, бо назардошти сол то сол зиёд гардидани талабот ба осоишгоҳҳо ва фароғатгоҳҳо, дар ноҳия барои хонандагон ташкил намудани лагерҳои тобистона зарур мебошад.

Маълумоти олии миёнаи махсус. Ба ҳисоби миёна ҳар сол 345 нафар, ё худ 76 фоизи хатмкунандагони мактабҳои таҳсилоти ҳамагонии ноҳияи Муъминобод барои азхуд кардани ихтисосҳои гуногуни хоҷагии халқ ба макотиби олии кишвар дохил мешаванд. Илова бар ин, дар тӯли солҳои 2012-2014 аз ҳисоби хатмкунандагони мактабҳои ноҳия 16 нафар ба муассисаҳои таълимии олии хориҷи кишвар (Федератсияи Россия, Қирғизистон ва дигар давлатҳо) дохил гардидаанд.

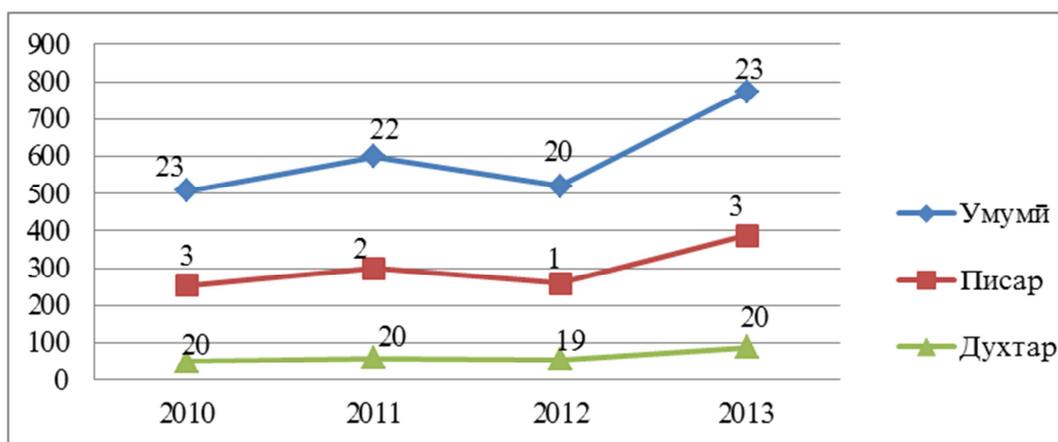
Шумораи умумии хонандагон аз руи квотаи Президентӣ тӯли солҳои 2011-2014 (нафар)

Тибқи нақшаи дурнамои соли 2014 дар асоси квота қабули 19 нафар хонандагон ба мактабҳои олии кишвар дар назар дошта шудааст, ки аз ин 10 нафар духтар мебошанд.

Коллеҷи тиббии ноҳияи Муъминобод (филиали коллеҷи тиббии шаҳри Кӯлоб). Коллеҷи мазкур соли 1998 ҳамчун гуруҳи мақсаднок дар назди беморхонаи марказии ноҳияи Муъминобод таъсис дода шуда, дар он 12 нафар омӯзгорон қору фаъолият менамоянд, ки ҳамаашон дорои маълумоти олии ва категорияи олии мебошанд. Шумораи умумии донишҷӯён таи чор соли охир 88 нафарро ташкил дода, 89,8 фисади онҳоро духтарон ташкил медиҳанд.

Шумораи донишҷӯён дар коллеҷи тиббӣ дар тӯли солҳои 2010-2013 (нафар)

Бинобар сабаби норасоии кадрҳо ва бехтар намудани фарогирии духтарони маҳаллӣ ба таҳсилоти миёнаи касбӣ ва олии таъсис додани филиалҳои муассисаҳои таҳлимии кишвар дар сатҳи ноҳия мувофиқи мақсад мебошад.

Мушкилиҳои асосии соҳаи маорифи ноҳияи Муъминобод

Номгӯи мушкилӣ	Ном, рақами муассисаҳои таълимӣ ва мавзёи ҷойгиршавии он	
1	Бад будани базаи моддӣ техникаи мактабҳо	
	Таъмирталаб будани бинои мактабҳо	№№ 3, 5, 9, 37, 54
	Сохтмони мактабҳо	№№ 3, 4, 7, 38, 48
	Сохтмони толорҳои варзишӣ	Мактабҳои № 20
	Таъмини дастрасӣ ба шабакаи интернет	Мактабҳои №№ 1, 14, 40 ва шӯъбаи маориф
	Набудани ошхонаҳо	Мактабҳои №№ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55
	Ташкил намудани истироҳатгоҳҳо дар назди мактабҳо	Мактабҳои №№ 2, 3, 6, 9, 11, 14, 16, 29, 5
2	Шароити номусоид барои таҳсили хонандагон	
	Набудани таҷҳизотҳои замонавӣ (мизукурсӣ, асбобҳои аёни, бозичаҳои кӯдакона, расмҳо ва ғайра)	Мактабҳои № 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 40, 48
	Норасидани таҷҳизоти мактабӣ, мизу курсиҳо барои хонандагон	№№ 5, 7, 22, 45, 46, 47, 8, 16, 19, 40, 20
3	Ба талабот ҷавобгӯ набудани кӯдакистон	
	Сохтмони бинои кӯдакистон	Дар маркази ноҳия

3.2. Соҳаи тандурустӣ

Соҳаи тандурустӣ барои ноил шудан ба Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола бахши муҳим ба ҳисоб меравад. Феълан, мақсади асосии соҳаи тандурустӣ паст намудани сатҳи фавти

модару кӯдак, кам кардани мушкилии вобаста ба бемориҳои сироятӣ, инчунин аз байн бурдани баъзе сироятҳои бо ваксина идорашаванда маҳсуб меёбад.

Солимии модар ва кӯдак. Саломатии аҳолии самти муҳими соҳаи иҷтимоии ноҳияи Муъминобод ба ҳисоб рафта, масъалаҳои ваъзи солимии аҳолии дастрасӣ ва пешниҳоди хизматрасонии босифати тиббӣ ба табақаи осебпазирӣ аҳолии, аз ҷумла занон ва кӯдаконро дар бар мегирад.

Нишондиҳандаҳои асосии таваллуд ва фавти модарон дар ноҳияи Муъминобод

Нишондод	Воҳиди ченак	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Шумораи занҳои қобили таваллуд	нафар	20472	21219	19718	22380
Ҳамагӣ таваллуд	нафар	2290	2352	2515	2819
Таваллуд дар муассисаҳои тиббӣ	нафар	1964	2009	2168	2456
Ба ҳисоби фоиз	%	85,8	85,4	86,2	87,1
Таваллуд дар хона	нафар	326	343	347	363
Бо ҳисоби фоиз	%	14,2	14,6	13,7	12,9
Фавти модарон	нафар	0	2	1	0

Дар ноҳия, нишондиҳандаҳои таваллуд дар хона ташвишовар буда, кам кардани он яке аз афзалиятҳои асосии соҳа маҳсуб меёбад. Солҳои охир нишондиҳандаи марбута тамоюли гуногун дошта, новобаста аз он, ки он соли 2014 дар қиёс ба соли 2011 тамоюли коҳишёбӣ дорад, аммо ҳоло ҳам ин натиҷа мутахассисони соҳаро қонеъ карда наметавонад.

Яке аз сабабҳои асосии баланд будани нишондиҳандаҳои таваллуд дар хона дар масофаи дур ҷойгир будани деҳаҳо, суғур будани дастрасӣ ба нақлиёти маҳсули тиббӣ барои занони деҳоти дурдаст ва дар минтақаҳои кӯҳӣ ҷойгир шудани деҳаҳои ноҳия (дар фасли зимистон баста шудани роҳҳо), дар муҳочират будани сарвари оила, сатҳи камбизоатии оилаҳо, норасоии мутахассисони соҳаи амрози занона ва ғайра ба ҳисоб меравад. Дар беҳдошти солимии модарон татбиқи барномаҳои давлатӣ оид ба солимии репродуктивӣ, танзими оила ва ҳамзамон фаъолияти хуби муассисаҳои КАТС, хадамоти патронаҷӣ ва тибби оилавӣ метавонад нақши калон бозад.

Нишондиҳандаҳои камхунӣ ва норасоии ӣод дар организми занҳои ҳомила ва онҳое, ки аз ҳомилагӣ баромадаанд

Нишондод	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Шумораи занҳои ҳомила ва аз ҳомилагӣ баромада	3223	3282	3247	3816
Камхунӣ (анемия)	506	215	504	594
Бо ҳисоби фоиз (%)	15,7	6,6	15,5	15,6
Касалиҳои гирифтори ҷоғар	224	106	84	92
Бо ҳисоби фоиз (%)	7	3,2	2,6	2,4
Мурдатаваллуд	14	16	13	16

Сабабҳои асосии мавҷудияти омилҳои мурдатаваллудро мутахассисони соҳа дар норасоии кадрҳои баландихтисоси момодоягӣ, сари вақт муроҷиат накардан ба муассисаҳои тиббӣ, пинҳон доштани ҳомиладорӣ, риоя накардани қоидаҳои беҳатарӣ ҳангоми ҳомиладорӣ, риоя накардани фосолаи байни таваллуд, таваллуд дар шароити хона, дастрасии нокифояи занон ба маводҳои пешгирикунандаи ҳамл ва сатҳи пасти иттилоотнокии занон дар масоили саломатии репродуктивӣ ва ғайра арзёбӣ менамоянд.

Феълан, бо мақсади кам кардани омилҳои мурдатаваллуд аз ҷониби мутахассисони соҳа, чораҳои зарурӣ дар самти гузаронидани чорабиниҳои тарғиботию ташвиқотӣ дар байни аҳолии, семинар машваратҳои омӯзишӣ дар байни кормандони соҳа ва ҷомеа, гузаронидани корҳои фаҳмондадиҳӣ роҷеъ ба сари вақт гузаронидани ташхис, риояи қоидаҳо ва фосолаи байни таваллуд дар байни аҳолии анҷом дода мешавад.

Новобаста аз оне, ки солҳои охир дар ноҳияи Муъминобод сатҳи бемории ҷоғар коҳиш ёфта истодааст, аммо нишондиҳандаҳои ноилгардида низ мутахассисони соҳаро қонеъ карда наметавонад. Аслан, сабаби асосии гирифтории занони ҳомиладор ба бемориҳои экстрагенеталӣ (аз ҷумла, бемориҳои гурда, камхунӣ ва ҷоғар), саривақт ба табибон мурочиат накардани онҳо ҳангоми аломатҳои ҳомиладорӣ, риоя накардани фосилаи байни таваллуд, таваллуд дар шароити хона, дастрасии нокифояи занон ба маводҳои пешгирикунандаи ҳамл ва сатҳи пасти иттилоотнокии занон дар масоили саломатии репродуктивӣ, банақшагирии сусти оила, сари вақт пешгирӣ нашудани касалиҳо ва истеъмоли ғизои носолим, ғайриқаноатбахш будани сифати маҳсулоти хӯрокворӣ ва баланд будани сатҳи камбизоатӣ мебошад.

Дар соли 2014 дар ноҳияи Муъминобод фавти кӯдакони то як сола 47 нафар ва мурдатаваллуд 16 нафар ба қайд гирифта шудааст.

Сатҳи фавти кӯдакон дар ноҳияи Муъминобод дар давоми солҳои 2012-2014

Нишондод	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Фавти кӯдакони то 5 сола (аз рӯи 1000 з/т)	56	57	57
Бо ҳисоби фоиз (%)	19,7 аз ҳисоби фавти умуми	20,1 аз ҳисоби фавти умуми	15,7 аз ҳисоби фавти умуми
Фавти кӯдакони то 1 сола (аз рӯи шумора 1000 з/т)	40	37	47
Бо ҳисоби фоиз (%)	14,1 аз ҳисоби фавти умуми	13,1 ҳисоби фавти умуми	12,9 аз ҳисоби фавти умуми

Дар ноҳияи Муъминобод дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 фавти кӯдакони то яксола тақрибан 1,7 баробар зиёд ба қайд гирифта шудааст.

Сабабҳои асосии фавти кӯдакони аз 0,5 сола ва то 1 сола аз омилҳои зерин иборат мебошад:

1. Баланд будани нишондоди фавти перенаталӣ (6 рӯза) бинобар ғайриқаноатбахш будани ҳолати солимии занҳои ҳомиладор;

2. Баланд будани сатҳи бемориҳои роҳи нафас (новобаста аз оне, ки дар ин самт фаъолияти марказҳои ҳамбастагии бемориҳои кӯдакона ва эмкунӣ дуруст ба роҳ монда шудааст ва марказҳои мазкур аҳолиро ба дорувориҳо ва маводҳои эмкунанда сари вақт пурра таъмин менамоянд), бинобар сабаби паст будани маърифатнокии тиббии модарон ва шароити номусоиди иқтисодии оилаҳои хоҷагиҳои дурдасти кӯҳи, шумораи бемориҳои шадиди роҳи нафас дар байни занони ноҳия афзуда истодааст.

3. Фаъолияти номусоиди муассисаҳои КАТС аз сабаби нокифоягии маблағгузорӣ, норасоии нақлиёт, мутахассисон ва фарсудаю корношоям будани таҷҳизотҳои тиббӣ ва биноҳо.

4. Баланд будани сатҳи бемориҳои радифӣ, аз ҷумла, камғизогӣ, рахит, нуқсонҳои модарзодӣ, камхунӣ ва модарон речаи ғизо ва ғизонокии хӯрока кам аҳамият медиҳанд.

5. Мавҷудияти никоҳҳои хешу таборӣ ва пайдо гардидани нуқсонҳои модарзодӣ.

Бемориҳои сироятӣ. Мубориза ба муқобили бемориҳои сироятӣ яке аз масъалаҳои муҳими ноҳия ба ҳисоб рафта, аз сабаби коҳиш ёфтани маблағгузорӣ ва кӯҳнаю фарсуда шудани таҷҳизоти озмоишӣ ва набудаи бинои озмоишгоҳ дар беморхонаи марказӣ ва маркази саломатии ноҳиявӣ имкониятҳои пурра пешгирӣ намудани бемориҳои сироятӣ ва сари вақт муайян намудани ҳамаи бемориҳо душвор мегардад.

Тамоюли бемориҳои сироятӣ дар ноҳияи Муъминобод

Намуди бемориҳои сироятӣ	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Бемории сил	62	58	42
(ба 100 ҳаз.аҳоли)	76,6	70,1	50,0
Газидан, оболудшавӣ, харошидан аз тарафи ҳайвонҳо	136	134	130
(ба 100 ҳаз.аҳоли)	168,1	161,9	151,5

Намуди бемориҳои сироятӣ	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Исҳоли хунин (дизентерия)	2	1	-
(ба 100 ҳаз.аҳоли)	2,5	1,2	-
Сироятҳои шадидаи рӯдаву меъда	732	729	723
Гелминтоз	122	110	100
Бемории ВНМО/АНМО (ВИЧ/СПИД)	7	4	4
Зардпарвин намуди А	22	23	7
Бемории шадидаи роҳҳои нафас	2260	2246	2142
Лешманёз	-	7	6
Ҳамагӣ аҳоли:	81100	82600	84300

Натиҷаҳои таҳлил нишон дод, ки тайи солҳои охир нишондиҳандаҳои гирифториҳои аҳоли ба бемориҳои сироятӣ дар ноҳия мунтазам кам гардида истодааст. Бемориҳои зардпарвин бинобар эмгузарониҳои мунтазам ва анҷом додани корҳои профилактикию фаҳмондадихӣ миёни аҳоли тайи солҳои охир коҳиш ёфтааст.

Дигар намуди бемориҳои паҳншуда. Бемориҳои аз ҳама бештар дар байни аҳолии ноҳия паҳншуда ин фишорбаландӣ, бемориҳои дил, диабети қанд, сил, бугумдард, кирми рӯда (гелминтоз байни кӯдакон ва наврасони синни то 14 сола), дарунравии шадид дар байни кӯдакон, гестозҳо, апендитсит, санги талха, камхунӣ, газаки гурда, бемориҳои меъдаю рӯдаи дувоздаҳангушта, лешманёз, гепатит (зардпарвин), латхурӣ ва аворизи баъди таваллуд дар байни навзодон мебошад. Сабаби паҳн шудани чунин бемориҳо дар байни аҳоли, ин саривақт аз ташхис нагузаштан, сатҳи пасти иттилоотнокӣ, муҳочирати меҳнатӣ, афзоиши шумораи ҳайвоноти бемори бесоҳиби хонагӣ ва дигар омилҳо мебошанд.

Давомнокии миёнаи умр. Дар ноҳияи Муъминобод нишондиҳандаҳои миёнаи дарознокии умр 65-75 сол мебошад, аз ҷумла барои мардон 60-65 сол ва барои занон 70-75 сол. Андешидани тадбирҳои иловагӣ ва диққати махсус додан ба беҳтарсозии ҳолати кунунии саломатии физиологӣ ва рӯҳии аҳоли яке аз афзалиятҳои асосии соҳа ба ҳисоб меравад. Дар ин замина, дар ҳудуди ноҳия ташкили хонаи маъҷубон барои фарогирии кӯдакони маъҷуб ва дигар ниёзмандон шарт ва зарур мебошад.

Сабабҳои асосии ғавти аҳолии ноҳия, асосан ба гирифтори ба касалиҳои дилу рағҳо ва фишорбаландӣ, саратони узвҳои гуногун, бемориҳои рӯдаю меъда ва бемориҳои шадидаи роҳҳои нафас алоқаманд аст.

Иштироки ҷомеа дар беҳтар намудани саломатӣ. Маълумотнокии аҳолии ноҳия вобаста ба пешбурди масъалаҳои тарзи ҳаёти солим, сол то сол беҳтар гардида истодааст. Новобаста аз ин, дар ноҳия ҳоло ҳам ҳалли масоили солимӣ, иштироки ғавти ҷомеа дар бартарафсозии мушкилиҳои мавҷуда, дастгирии ташаббусҳои аҳоли оид ба беҳтар намудани вазъи санитарияю гигиенӣ қонеъкунанда нест.

Сохтори соҳаи тандурустӣ ва раванди ислоҳот. Дар ҳудуди ноҳия 1 касалхонаи марказӣ (бо иқтидори 187 кат), 1 беморхонаи рақамӣ (ҷамоати Ш.Шоҳин (бо иқтидори 25 кат), 1 маркази саломатии ноҳиявӣ, 20 маркази саломатии деҳотӣ, 25 бунгоҳи тиббӣ, 1 шӯъбаи ёрии таъҷилӣ, 6 маркази ҳифзи саломатӣ мавҷуд мебошад, ки дар онҳо 57 нафар духтурони маълумоти оиддор ва 392 нафар ҳамшираҳои шавқат ба мардум хизмат мерасонанд.

Дар ноҳия ба 10 ҳазор нафар аҳоли 6,5 духтур рост омада, аз воҳидҳои кориҳои мавҷуда бошад 77,9 %-и он банд мебошанд. Феълан, муассисаҳои тиббии ноҳия ба 62 нафар мутахассисони касбӣ ниёз доранд:

Дар соли 2013 аз тарафи муассисаҳои тиббии ноҳия 80,4 ҳазор нафар ба тариқи амбулаторӣ қабул гардида, ба 7,8 ҳаз. нафари дигар бошад дар хона хизматрасонии тиббӣ расонида шуд. Маркази эмтаъминкунии ноҳия ҳамаи муассисаҳои тандурустии

ноҳияро бо маводҳои эмкунӣ пурра таъмин намуда, иҷрои нақшаи эмкунӣ бошад 98 % иҷро шудааст. Заминаи модди-техникӣ ва инфрасохтори соҳаи тандурустии ноҳия низ хеле суст буда, аксарияти таҳҷизотҳо фарсуда гардида, то кунун дар ҳудуди ноҳия бинои ташхисгоҳ вучуд надорад. Дар беморхонаи марказӣ бошад ошхонаи мавҷуда ба шароити муосир мутобиқат карда наметавонад.

*Талабот ба мутахассисони соҳаи тандурустӣ
дар ноҳияи Муъминобод*

№	Мутахассисон	нафар
1	Духтури рухшинос	1
2	Духтури асабшинос	1
3	Духтури ЛОР	1
4	Духтури шикастабанд	1
5	Духтури рентгенолог	1
6	Духтури таҳлилгар	2
7	Духтури уролог	1
8	Чарроҳи кӯдакона	1
9	Даҳонпизишк	5
10	Духтури акушер-гинеколог	3
11	Духтури анестезиолог-реаниматолог	1
12	Духтури гадудшинос	1
13	Духтури силшинос	2
14	Духтури бемориҳои чашм	1
15	Духтури физиотерапевт	1
16	Духтури дилшинос	1
17	Духтури диетолог	1
18	Духтури терапевт	3
19	Духтури кӯдакона	2
20	Духтури оилави	28
21	Духтури бемориҳои пуст	1
22	Духтури воғиршинос	1
23	Духтури гигиена	2
24	Паразитолог	-
	Чамъ:	62
25	Хамшираи тиббӣ	9
26	Момодоя	8
27	Таҳлилгари озмоишгоҳ-хамшира	3
28	Хамшираи тиббӣ оилавӣ	26

Илова бар ин, Марказҳои Саломатии Деҳоти (МСД) Лангар таъмирталаб мебошад. МСД-и Дусти дар ҳолати садамавӣ қарор дорад. Сохтмони бинои Бунгоҳи саломати (БС) дар деҳаи Кул давом дорад.

Айни замон бунгоҳҳои саломати дар деҳаҳои Ҷавзодара, Хразмонӣ, Дегрез, Кули ҳаётбег, Балхобӣ, Ғарабдара, Дараи ҳаваш, Ғуломобод, Нуробод, Чаргии поён (10 адад) дар хонаҳо фаъолият менамоянд.

Бунгоҳҳои саломати дар деҳаҳои Чилдухтарон, Таги туто, Дошманд, Рискидара (4 адад) дар синфхонаҳои мактаб ҷойгиранд.

Бунгоҳҳои саломати дар деҳаҳои Даҳаначиён ва Хучаи Нур дар вагонҳо фаъолият менамоянд.

Бо сабаби нокифоягӣ ва маҳдудияти молиявӣ, бахши тандурустии ноҳия дар бобати хариди дорувори, сӯзишворӣ, қисмҳои эҳтиётии автомашинаи санитарӣ ва хариди маводҳои зидди сӯхтор, хариди таҳҷизот ва мебел, маводи доруворӣ ва хариди хӯрокаи барои зимистонгузаронии соҳаи тандурусти танқисӣ мекашад.

Дар ноҳия як қатор мушкилиҳои инфрасохторӣ мавҷуданд, ки барои беҳтар намудани хизматрасонии тиббӣ монеагӣ менамоянд, аз ҷумла: набудани автомашинаи махсуси ёрии таъҷилӣ, бад гардидани заминаи моддию техникаи муассисаҳои тиббӣ, набудани таҷҳизоти муосир дар муассисаҳои тиббии ноҳия: микроскоп, таҷҳизотҳои

физиотерапевтӣ, лампаҳои тиббӣ, бормашина, гастродуодиноскоп, нафасдиҳии сунъӣ ва асбобҳои ҷароҳии чашм барои хизматрасонии тиббӣ.

Сохтори соҳаи тандурустии ноҳияи Муъминобод

Муассисаҳои тиббии ноҳия	51-адад
Сохтори шабакаҳои КАТС	Ҷамъ 51 муассисаи КАТС
Маркази саломатӣ	1 адад дар маркази ноҳия
Марказҳои саломатии деҳот	20 адад
• Бунгоҳҳои тиббӣ	25 адад
• Пойгоҳи ёрии таъҷилӣ	1-адад
Беморхонаҳо	ҷамъ, 2 –беморхона 1 - Беморхонаи марказии ноҳия, 1-беморхонаи рақамӣ
Марказҳои ҳифзи саломатӣ	1- Маркази мубориза бар зидди бемории сил
	1-Маркази ташаккули тарзи ҳаёти солим
	1-Маркази солимии репродуктивӣ
	1 - Маркази имунопрофилактикӣ
	1-Маркази ВНМО (СПИД)
	1- Маркази назоратии давлатии санитария-эпидемиологӣ

Мувофиқи ислоҳоти системаи идоракунии соҳа бахши тандурустии ноҳия барҳам дода шуда, вазифаи асосии идора ва ҳамоҳангсозии умумии фаъолияти муассисаҳои тиббӣ ба зиммаи сардӯхтури беморхонаи марказии ноҳия гузошта шудааст.

Сатҳи маълумотнокӣи кормандони КАТС

Муассисаҳои тиббӣ	Шумораи кормандон	Маълумоти миёнаи махсус	Маълумоти олий	Дигар кормандон
Муассисаҳои КАТС	400	265	32	103
Бо ҳисоби фоиз (%)	55,7	67,6	56,1	38,3
Беморхонаҳо	271	107	19	145
Бо ҳисоби фоиз (%)	37,7	40,2	33,3	53,9
Ҳифзи саломатӣ	47	20	6	21
Бо ҳисоби фоиз (%)	6,5	5,1	10,5	7,8
Ҷамагӣ:	718	392	57	269

Дар ноҳия низоми самараноки ҳавасмандгардонии кормандони тиб барои кор дар деҳот номукамал буда, таъмини мутхассисони маҳаллӣ бо манзили истиқоматӣ ва ё участкаҳои наздиҳавлигӣ диққати махсусро талаб менамояд.

Дар амал табиқ намудани вазифаҳои зерин метавонад дар рушди ояндаи соҳа заминаи воқеӣ гузорад:

- бехтар намудани ҳолати инфрасохтори мавҷуда (сохтмон ва барқарорсозии бунгоҳҳои тиббӣ, бинои ташхисгоҳ, ошхона ва ҳаммом дар беморхона, бинои МЗКТ, МВНМО, маркази эмтаъминкунӣ, пойгоҳи ёрии таъҷилӣ, ҳучраи физиотерапевтӣ, ҳучраи духтури касалиҳои дарунӣ, ҳучраи ЭКГ);
- бо таҳқизотҳои тиббӣ, доруворӣ ва хӯрока таъмин намудани муассисаҳои тиббии ноҳия;
- бехтар намудани фаъолиятҳо дар самти пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемориҳои сирояткунанда;
- ташкили чорабиниҳои самарабахш дар заминаи пешгирӣ ва мубориза ба ВНМО дар байни аҳоли, бахусус ҷавонон;
- ба роҳ мондани маъракаи мубориза бо гелминтозҳо дар байни кӯдакони то синни 14 сола;
- таъмин намудани беморхонаҳои минтиқавӣ ва КАТС бо мошини ёрии таъҷилӣ;
- таъмин намудани муассисаҳои тандурустии ноҳия бо таҳқизоти муосир;
- таъмирталаб будани бинои ошхона, бунгоҳҳои тиббӣ, ҷубурҳои обтаъминкунӣ;

- таъмин намудани муассисаҳои тандурустии ноҳия, беморхонаи маркази ва минтақавӣ, марказҳои КАТС бо компютерҳо;
- таъмини муассисаҳои тиббии ноҳия бо мутахассисони маълумоти олимдор;
- Сохтмони ҳамом, ошхона ва амборҳо дар беморхонаҳои минтақавӣ.
- Таъмини муассисаҳои КАТС бо бинои ёрирасон.

Мушкилиҳои асосии соҳа:

- Норасоии кадрҳо баландихтисос;
- Норасоии таҷҳизотҳо дар муассисаҳои навтаъсис;
- Набудани таҷҳизотҳои замонавӣ: дастгоҳи рентгении рақамӣ, нафасдиҳии сунъӣ, ректомоноскоп, ларингоскоп.
- Набудани таҳлилгоҳи биохимиявӣ дар беморхонаи марказии ноҳия
- Набудани таҷҳизотҳои тиббӣ дар шӯъбаи эҳғарӣ
- Беморхонаи рақамии №1 ба таъмири асосӣ эҳтиёҷ дорад
- Нокифоя будани хучраҳои корӣ дар маркази саломатии ноҳиявӣ

3.3. Соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ

Ҳолати кунунии соҳа. Соҳаи иҷтимоии ноҳияи Муъминобод аз Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, шӯъбаи ёрии иҷтимоӣ дар хонаҳо, бахши меҳнат ва ҳифзи иҷтимоӣ иборат мебошад. Бояд қайд намуд, ки дар доираи ислоҳоти соҳаи идоракунии давлатӣ аз 1 январи соли 2014 масъалаҳои меҳнат, шугл, муҳочирати меҳнатӣ ба салоҳияти Вазорати меҳнат ва шугли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон вогузор гардида, масъалаҳои суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа ба салоҳияти Агентии суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ва масъалаҳои ҳифзи меҳнат ва ёрии иҷтимоӣ дар хонаҳо ба сохтори Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон, масъалаҳои ҳимояи ҳуқуқи кӯдакон ва оила ба зиммаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ вогузор гардидааст.

Ба ҳолати 1 январи соли 2015 тибқи маълумоти расмӣ, теъдоди умумии аҳолии ноҳияи Муъминобод аз 84300 нафар иборат буда, аз он 47275 нафарашон аҳолии қобили меҳнат мебошанд.

Гурӯҳи осебпазир аҳоли. Ба гурӯҳи осебпазир аҳолии ноҳия нафақхӯрон, маъюбон, кӯдакони маъюб ва оилаҳои камбизоат дохил мешаванд.

Шумораи гурӯҳҳои осебпазир аз рӯи категорияҳо дар тӯли солҳои 2011-2014

Гурӯҳҳои осебпазир	Солҳо			
	2011	2012	2013	2014
Нафақахӯрон, аз рӯи синну сол	3154	3275	3335	3363
Маъюбон	1978	1952	1959	1818
аз ҷумла маъюбони модарзод	511	446	450	431
Аз ҷумла кӯдакони то сини 18 сола	379	401	415	410
Бесаробонмондагон	1268	1258	1235	1199
Ятими кулл	18	17	14	13
Оилаҳои камбизоат	1992	2064	2318	2166

Айни замон дар ноҳияи Муъминобод бо назардошти сатҳи бекорӣ, зарурияти ташкили ҷойҳои нави корӣ яке аз масъалаҳои ҳалталаб маҳсуб меёбад.

Дар ноҳияи Муъминобод тайи солҳои 2012-2014 зиёдшавии шумораи нафақахӯрон, аз рӯи синну сол ба назар мерасад. Сабаби асосии он риоя нагардидани талаботи санадҳои меърию ҳуқуқӣ оид ба таъини нафақаи маъюбӣ. Соли 2014 дар ноҳия 1199 нафар кӯдакони аз падар ё модар маҳрумгашта ва 13 нафар ятимоне, ки волидайнашонро гум кардаанд, ба қайд гирифта шудаанд. Дар ин самт зарур аст, ки

масъулин ва мутахассисони соҳа ба ҳолати кунунии саломатии физиологӣ ва рӯҳии аҳоли дикқати махсус диҳанд. Баҳри ҳалли масъалаи мазкур, дар ҳудуди ноҳия ташкил намудани истироҳатгоҳ барои маъюбон ва дар маркази ноҳия бунёд намудани Хонаи пиронсолон зарур мебошад. Мутаассифона, дар соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ бо назардошти имкониятҳои маҳдуди молиявӣ, мушкилиҳое мавҷуданд, ки ҳаллу фасли онҳо дастгирию кӯмакҳои башардӯстонаро тақозо менамоянд. Дар давоми соли 2014 ба 12 нафар маъюбони гурӯҳи 1 (аз 4 нафар маъюбони то 18 сола) воситаҳои ҳаракаткунанда (курсӣ – аробачаҳои маъюбӣ), ба эҳтиҷмандон 4 ҷуфт асобағал ва 20 асоча таъмин карда шудаанд. Аммо миқдори дастрасшудаи курсӣ аробача, асобағал ва асочаҳо хеле кам мебошад. Мутобиқи маълумотҳои расмӣ зиёда аз 200 нафар ба аробача, 50 нафар ба асобағал ва 140 нафар ба асоча ниёз доранд. 29 нафар ба асобағал таъмин гардида, 11 нафари дигар барои курсӣ – аробачаҳои маъюбӣ эҳтиҷ доранд. Инчунин дар ҳудуди ноҳия маъюбони бо воситаҳои ёридиҳанда (узвҳои сунъӣ (протез) ва айнакҳои махсус, асбобҳои шунавой) эҳтиҷ дошта зиёданд.

Хизматрасонию иҷтимоӣ дар хона. Дар ноҳияи Муъминобод ҷиҳати татбиқи самараноки чорабиниҳои иҷтимоии суроғавӣ Муассисаи давлатии маркази хизматрасонию иҷтимоӣ дар хона фаъолият менамояд, ки хизматрасонию суроғавиро ба аҳоли ба анҷом мерасонад. Шумораи умумии кормандони муассисаи мазкур 26 нафар (аз ҷумла, 18 нафарашон зан) - ро ташкил дода, аз ин шумора 15 нафарашон ба 5 адад ҷамоатҳои шаҳрак ва деҳот вобаста гардидаанд. Дар соли 2011 ба 104 нафар, соли 2012 ба 109 нафар, соли 2013 ба 104 нафар ва дар соли 2014 ба 107 нафар хизматрасонию суроғавӣ дастрас гардонидани мешавад. Ба онҳо асосан 56 намуди хизматрасониҳои иҷтимоӣ, равонӣ, ҳуқуқӣ, маслиҳатӣ, намояндагӣ ва роҳнамоӣ расонида мешаванд.

Аз шумораи умумии ниёзмандон 1 нафар иштирокчи ҚБВ, 2 нафар Қаҳрамони Меҳнати Сотсиалистӣ, 38 нафар шахсони яққаву танҳо, 48 нафар нафақахурони пиронсоли ба хизматрасонӣ эҳтиҷманд ва 18 нафар шахсони маъюб ва бесаробонмонда мебошанд. Мушкилиҳои асосии соҳаи мазкур бештар дар нарасидани доруворӣ, маводҳои сӯзишворӣ (ҳезум ва ангишт), хӯроқа, вучуд надоштани муассисаи будубоши доимӣ, дастрас набудани гирифтани таълим дар хона (бинобар вучуд доштани менталитети миллӣ дар самти пинҳон доштани чунин очизият) ва равон нагардидани эҳтиҷмандон ба истироҳатгоҳҳо зохир мегардад.

Муассисаи мазкур ба воситаҳои нақлиёт, воҳидҳои кории иловагӣ, зиёд намудани маблағгузорӣ ва бинои замонавии мучаҳҳазгардонидашуда, таъсиси муассисаи будубоши рӯзона, аробачаҳои маъюбӣ, маблағгузориҳо дар самти ташкили корҳои хонагӣ (курпачадӯзӣ, дуредгарӣ, сабадбофӣ, оҳангарӣ, заргарӣ ва ғайра) эҳтиҷ дорад.

Дастгирии оилаҳои камбизоат. Мутобиқи муқаррароти қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи идома ва ҷорӣ намудани механизми таҷрибавии кӯмаки унвонии иҷтимоӣ ба оилаҳо ва шаҳрвандони камбизоат” аз 3 июли соли 2014 таҳти №437 ноҳияи Муъминобод аз 1 июли соли 2014 ба сифати ноҳияи таҷрибавӣ ҷиҳати татбиқи механизми кӯмаки унвонии иҷтимоӣ интиҳоб гардидааст. Механизми мазкур бар ивази пешниҳоди ҷубронпулиҳо барои пардохти ҳаққи хизматрасониҳои нерӯи барқу газ ва кӯмакпулӣ барои оилаҳои камбизоате, ки кӯдаконашон дар муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсил менамоянд, ворид карда шудааст.

Ҳаҷми пардохти ҷубронпулиҳо ва миёнаи нафақа дар ноҳияи Муъминобод дар тӯли солҳои 2012-2014 (сомонӣ)

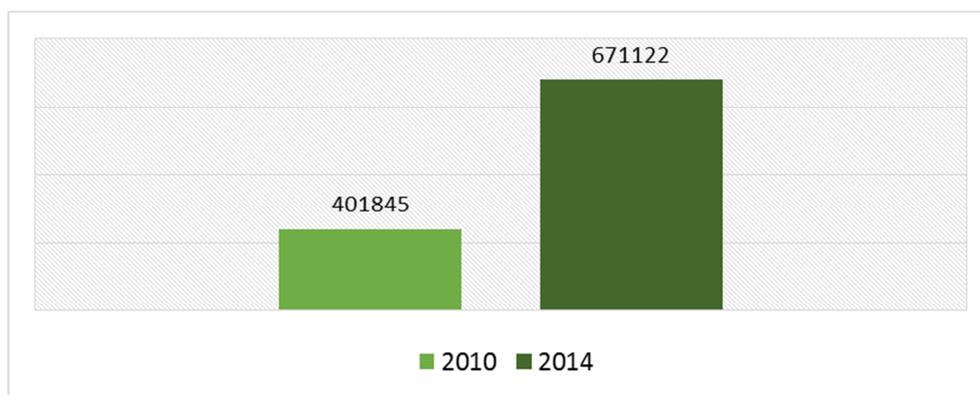
Нишондиҳандаҳо	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Ҷуброни қувваи барқ (сомонӣ)	60606	92896	90388
- нафар	474	484	512

Айни замон дар доираи иҷроиши қарори мазкур аз 2895 оилаҳои камбизоати ба барнома воридшуда, ки аз он 2400 оилаҳои камбизоат кӯмакпулӣ таъин гардидааст ва дар ин давра 119,7 ҳазор сомонӣ пардохт шудааст.

Таъминоти нафақа. Мувофиқи маълумоти расмӣ дар ноҳияи Муъминобод ба ҳолати соли 2014 - 6685 нафар нафақахӯрон ба қайд гирифта шудаанд.

Ба ҳолати 1 январи соли 2015 дар ноҳияи Муъминобод маблағи талаботи моҳонаи нафақа 671122 сомониро ташкил медиҳад, ки он дар қиёс ба нишондиҳандаи соли 2010 ба андозаи 269277 сомонӣ ва ё 40,1 фоиз зиёд мебошад. Дар соли 2014 ҳаҷми миёнаи нафақа 261 сомониро ташкил дод, ки дар қиёс ба соли 2011 ба андозаи 76,4 сомонӣ ва ё 141,3 фоиз зиёд мебошад.

Талаботи моҳонаи нафақа дар ноҳияи Муъминобод тайи солҳои 2010 -2014 (сомонӣ)

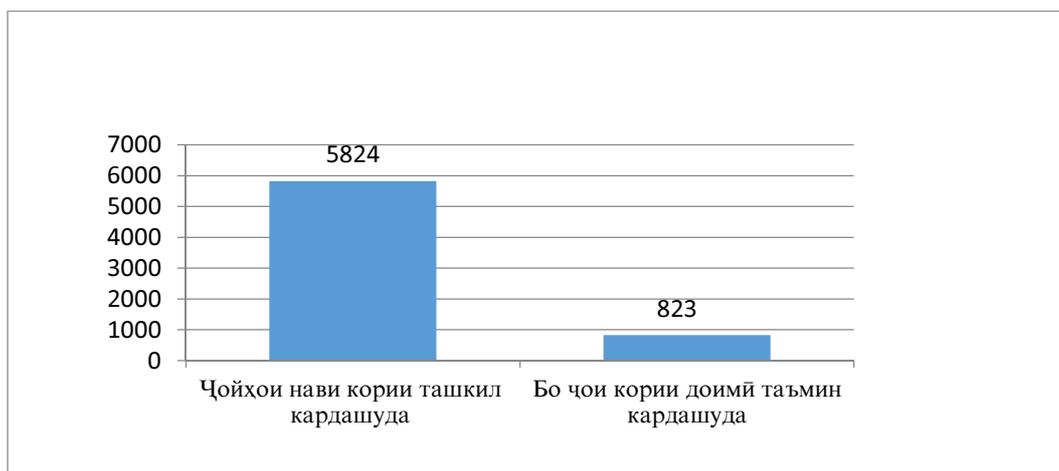
Яке аз омилҳои асосие, ки дар раванди афзоиши ҳаҷми пардохти нафақа таъсири мусбӣ расонидааст, ин дар заминаи рушди иқтисодӣ кишвар ва беҳтар гардидани имкониятҳои молиявӣ, интишор гардидани фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №923 аз 6 сентябри соли 2010, “Дар бораи тадбирҳои тақвият додани сатҳи ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва зиёд намудани маоши амалкунандаи вазифавии хизматчиёни давлатӣ, кормандони муассисаю ташкилотҳои бучетӣ, андозаи нафақаҳо ва стипендияҳо”, №1313 аз 13 августи соли 2012 ва №1493 аз 14 августи соли 2013 “Дар бораи тадбирҳои тақвият додани сатҳи ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва зиёд намудани маоши амалкунандаи вазифавии кормандони муассисаю ташкилотҳои соҳаи иҷтимоӣ, андозаи нафақаҳо ва стипендияҳо” мебошанд.

Шумораи нафақахӯрон дар ноҳияи Муъминобод дар соли 2014 (нафар)

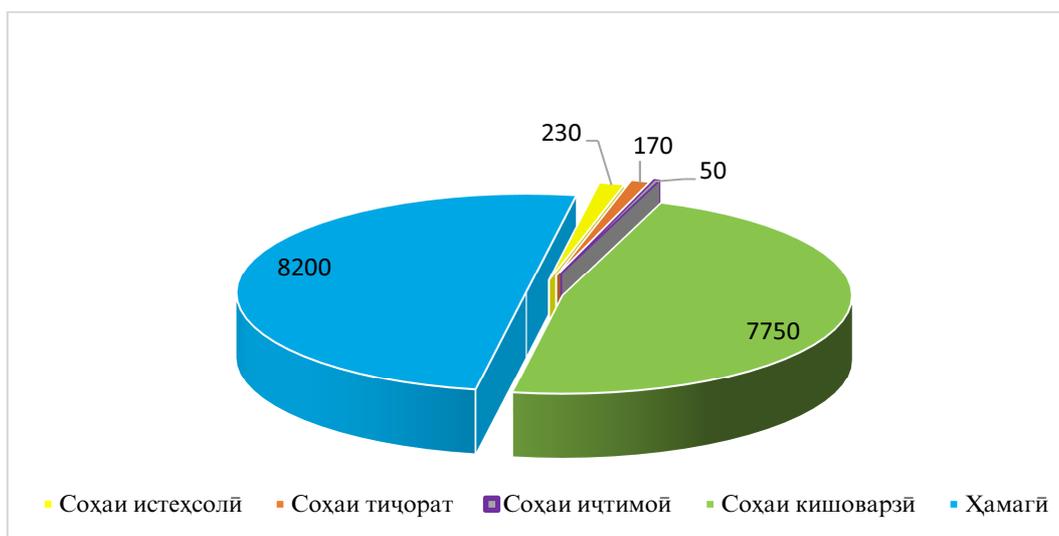
Нишондиҳандаҳо	Шумора (нафар)	Маблағ (сомонӣ)
Ҳамагӣ нафақахӯрон	6685	671122
Аз он ҷумла, нафақахӯрон аз рӯи маъюбӣ		
1. Нафақахӯрони меҳнатӣ		
Маъюбони Ҷанги Бузурги Ватани	1	849
а) аз рӯи синну сол	1342	317605
б) аз рӯи маъюби умумӣ	684	232377
в) аз рӯи бесаробони	95	32108
г) барои хизматҳои дарозмуддат	21	7761
д) хизматҳои махсус дар назди Ҷумҳурии Тоҷикистон	14	-
2. Нафақахӯрони иҷтимоӣ	257	50076
а) аз рӯи синну сол	1303	-
б) аз рӯи маъюби умумӣ	219	42588
в) аз рӯи бесаробони	29	6646
г) маъюбони аз кӯдаки аз 18 сола боло	120	18720
д) маъюбони аз овони кӯдаки то 18 сола	109	17004
3. Талаботи моҳонаи нафақа (ба 31. 12.2013)	-	691517

Шугли аҳоли. Дар ноҳияи Муъминобод дар соҳаи мусоидат ба шугли аҳоли ва бо мақсади таъмини аҳолии ноҳия бо ҷои кор, дар давоми солҳои 2012-2014 дар якҷоягӣ бо сохторҳои дахлдор 5824 ҷойҳои нави корӣ ташкил карда шуд (аз ҷумла дар соли 2014 - 2752 ҷойи нави корӣ), ки аз ин шумора дар ҳамин давра 823 нафар бо ҷои кори доимӣ таъмин гардидаанд, ки 14,1 фоизи ҷойҳои кори таъсисёфтаро ташкил медиҳад. Сабаби ҷунин тамоюл вобаста бо ҷойҳои кори таъсисёфта фаро гирифта нашудани аҳолии қобили меҳнат бештар ба сатҳи пасти музди меҳнат алоқаманд мебошад.

Диagramмаи таъсиси ҷойҳои нави корӣ дар давоми солҳои 2012-2014 (нафар)

Диagramмаи сохтори шугли аҳоли дар бӯриши соҳаҳо дар соли 2014 (нафар)

Самти асосии сиёсати мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия дар бозори меҳнат, дар давраи то соли 2020 ҷалб ва ҳавасманд намудани муассисаҳои дахлдор ҷиҳати ташкили ҷойҳои нави корӣ ва дар ин замина, баланд бардоштани самаранокӣ ва рушди бозори меҳнат, ба ҳисоб меравад.

Бинобар ташаккул ёфтани муносибатҳои нави иқтисодӣ ва рушд ёфтани бахшҳои мухталифи хизматрасонӣ, дар тамоми соҳаҳо афзоиши шумораи соҳибкорон, корхонаҳо ва кормандон ба мушоҳида мерасад.

Дар доираи барномаи мазкур, дар давоми солҳои 2012-2014 беш аз 970 нафар курсҳои кӯтоҳмудати касбомӯзиро дар марказҳои таълимӣ хатм намудаанд. Дар ҳамкорӣ бо Филиали муассисаи давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон» дар ноҳияи Муъминобод ба курсҳои омӯзишӣ аз рӯи касбҳои сохтмончӣ (хиштчин,

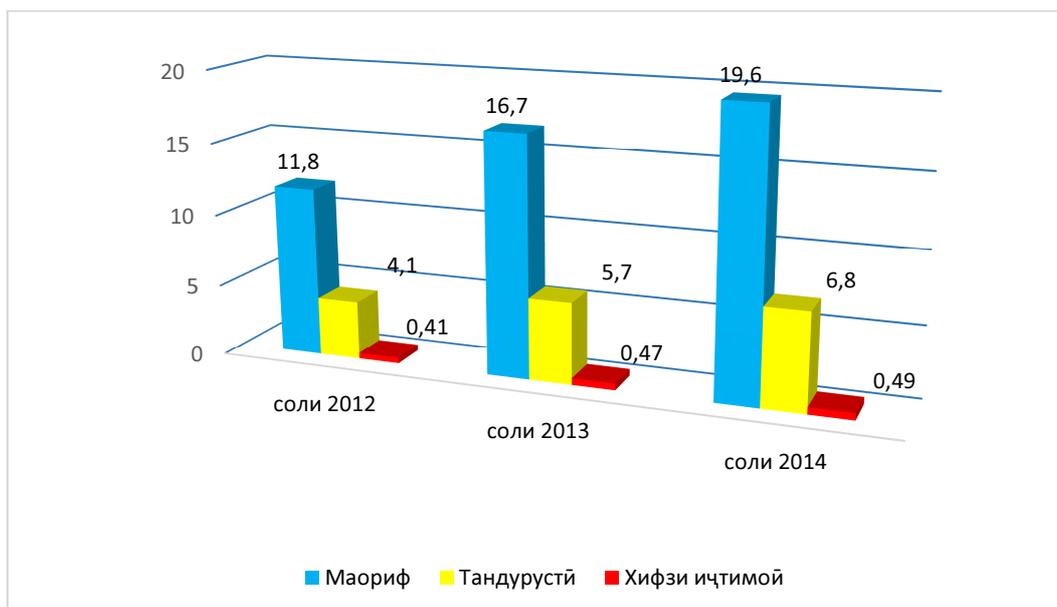
рангмол, андовачӣ), дуредгарӣ, дӯзандагӣ, устои барқҷӣ, кафшергари барқӣ, қаннодӣ, ошпаз, ронандагӣ, муҳосиб, занбуриасалпарвар, шарбат тайёркунӣ, компютер ва омӯзиши забони хоричӣ фаро гирифта шудаанд, аз ҷумла 523 нафари онҳоро (ё ки 53,7%) занон ташкил медиҳанд. Бо назардошти тақвияти заминаи моддию техникаи муассисаи мазкур аз ҷониби Кумитаи имдоди Имом Ҳумайнии Ҷумҳурии Исломии Эрон соли 2009 ба он 5 адад мошини дӯзандагӣ тақдим карда шуд.

Раванди татбиқи “Барномаи мусоидат ба шугли аҳоли дар ноҳияи Муъминобод барои солҳои 2012-2014”

Номгӯи чорабиниҳо	Солҳо						соли 2014/ соли 2012 (бо %)
	2012		2013		2014		
	Нақша	Иҷроиш	Нақша	Иҷроиш	Нақша	Иҷроиш	
Таъсиси ҷойҳои нави корӣ	1232	1232	1322	1840	1550	2752	2,2 мар.
Таъмини аҳоли бо ҷои кори доимӣ	276	215	275	288	305	320	48,8
Касбомӯзӣ:	180	204	220	440	200	330	61,7
аз ҷумла занон		120		210		193	60,8
Корҳои ҷамъиятии музднок	32	32	33	33	37	87	2,7 мар.

Маблаггузори соҳаҳои иҷтимоӣ. Ҳаҷми хароҷоти бучети ноҳияи Муъминобод барои рушди соҳаҳои иҷтимоӣ (маориф, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ) ҳамасола меафзояд. Маблаггузори бучетии ин соҳаҳо бештар дар асоси ҳисобу китоби сметаӣ (харҷномаӣ) сураат мегирад.

Диаграммаи ҳаҷми маблаггузори соҳаҳои иҷтимоӣ (млн.сомонӣ)

Соли 2014 ба соҳаҳои маориф 62,5 фоиз, тандурустӣ 21,7 фоиз ва соҳаи ҳифзи иҷтимоии аҳоли 1,5 фоиз маблагҳо масраф гардидааст. Маблагҳои барои соҳаи ҳифзи иҷтимоӣ пешбинишуда барои ҳавасмандсозии иштирокчиёни Ҷанги Бузурги Ватанӣ, собиқадорони меҳнат ва маъҷубони модарзод ба муносибати иду чашнҳо, расонидани кӯмаки яқвақта барои иштирокчиёни садамаи Чернобил ва пардохти ҷубронпулӣ ба хонандагони аз оилаҳои камбизоат масраф мегардад.

Музди меҳнат. Дар ноҳияи Муъминобод тайи солҳои 2012-2014 андозаи даромадҳои пулии аҳоли аз ҳисоби музди меҳнат мунтазам дар доираи имкониятҳои бучети маҳаллӣ бо назардошти ҳаҷми субвенсияҳо аз ҳисоби бучети давлатӣ мунтазам зиёд гаштааст. Бо вуҷуди ин ҳоло ҳам сатҳи пасти музди меҳнат дар соҳаи кишоварзӣ,

саноат ва сохтмон боқӣ мондааст. Музди миёнаи меҳнати кормандони соҳаи маориф ва тандурустӣ пайваста меафзояд, ки ин тамоюл ба сатҳи хизматрасонии сифатноки ин соҳаҳо таъсири мусбӣ мерасонад.

*Музди миёнаи меҳнат дар ноҳияи Муъминобод аз рӯи соҳаҳо
дар тӯли солҳои 2011-2014*

Соҳаҳо	Солҳо				Соли 2014 / соли 2011 (бо%)
	2011	2012	2013	2014	
Кишоварзӣ	296	268	305	335	13,1
Саноат	216	270	270	276	28
Сохтмон	380	395	460	487	28,2
Молия ва қарз, бонкҳо	650	681	710	799	23
Фарҳанг	288	310	384	473	64,2
Тандурустӣ	356	396	482	680	91
Маориф	540	550	600	615	13,8
Дигар сохторҳои соҳаи бучавӣ	410	470	570	590	44
Ҳамагӣ дар ноҳия (ба ҳисоби миёна)	392	418	473	532	35,7

Сатҳи бекорӣ. Ҳаллу фасли масъалаи мазкур яке аз ҳадафҳои асосии Барномаи рушди ноҳия маҳсуб ёфта, дар давоми 5 соли минбаъда барои бо ҷои кори доимӣ таъмин намудани аҳоли ва дар ин замина, коҳиш додани сатҳи бекорӣ нигаронида шудааст. Барои расидан ба ин ҳадаф, дар доираи Барномаи мазкур, дар ноҳия ба кор даровардани иқтидорҳои нави истеҳсолӣ дар назар дошта шудааст.

Шумораи умумии аҳолии қобили меҳнати ноҳияи Муъминобод ба ҳолати 31.12.2014 ба миқдори 47 ҳазор нафар расидааст. Шумораи умумии бекороне, ки расман ба қайд гирифта шудаанд 943 нафарро, ё ки 2,3 фоизи захираҳои меҳнатиро ташкил медиҳад. Аммо мутобиқи ақидаи коршиносони маҳаллӣ сатҳи бекорӣ дар ноҳия тақрибан 30-35 фоизро ташкил медиҳад. Шумораи зиёди бекорон асосан аз ҳисоби занон мебошанд, ки онҳо хонашинанд.

Бо мақсади кам кардани сатҳи бекорӣ, таъмини шароити мусоид барои фаъолияти минбаъда ва дастгирии молиявии бекорон, аз ҷониби шӯъбаи Агентии давлатии ҳифзи иҷтимоӣ, шугли аҳоли ва муҳоҷирати ноҳия, аз ҳисоби маблағҳои бучети ҷумҳуриявӣ ба бекорон ҳамасола қарзҳои бефоиз ва имтиёзнок пешниҳод карда мешавад. Дар тӯли солҳои 2012-2014 шумораи умумии бекороне, ки дар ҳудуди ноҳия аз қарзҳои бефоиз истифода намудаанд, 129 нафарро ташкил додааст ва ҳаҷми умумии маблағи пешниҳодшуда ба 530 ҳазор сомонӣ баробар гардидааст.

Сабаби кам будани шумораи истифодабарандагони қарзҳои бефоиз, ин надоштани иттилооти кофӣ ва маҳдуд будани ҳаҷми маблағҳои пешниҳодгардида мебошад. Ҳамасола дар ноҳия ба ҳисоби миёна ба 74 нафар ба маблағи 7,1 ҳазор сомонӣ қарзҳои бефоиз дода мешавад, ки ин хеле кам буда, барои ҳалли масъалаҳои иҷтимоию иқтисодӣ басанда нест.

*Маблағҳои қарзии имтиёзноки ба бекорони ноҳияи Муъминобод
дар солҳои 2012-2014 барои шугл пешниҳодгардида*

Солҳо	Шумораи умумии бекорон дар ноҳия, нафар	Бекороне, ки ба онҳо маблағи қарзи имтиёзнок пешниҳод гардидааст, нафар	Маблағи қарзии пешниҳод гардида, ҳазор сомонӣ	Маблағи кӯмакпулӣ барои бекорон, ҳазор сомонӣ	Шумораи бекорони ба курсҳои касбомӯзӣ фарогирифташуда, нафар	Маблағи ба муҳоҷирони экологи додашуда, ҳазор сомонӣ
2012	746	40	114,8	35	204	32350 (6 хоҷагӣ)
2013	607	38	91,4	44,5	440	33800 (10 хоҷагӣ)
2014	943	51	197	83	330	33300 (10 хоҷагӣ)

Яке аз самтҳои асосии сиёсати мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия то соли 2020 ҷалб ва мусоидат намудан ба фаъолияти муассисаҳои дахлдор, барои ташкили ҷойҳои нави корӣ дар бозори меҳнат, баланд бардоштани самаранокии фаъолияти сохторҳои дахлдори соҳа ва дар ин замина, мусоидат намудан ба рушди бозори меҳнат мебошад. Аз ин лиҳоз, дар ноҳия то соли 2020 ташкил намудани 4000 ҷойҳои нави корӣ пешбинӣ гардидааст.

Муҳоҷирати меҳнатӣ. Аз соли 2014 сар карда оиди масъалаҳои шуғл ва муҳоҷирати меҳнатӣ, экологӣ ва дохилӣ дар ноҳия шӯъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии ноҳияи Муъминобод машғул мебошад. Муҳоҷирати меҳнатӣ дар таъмини аҳоли бо ҷои кор нақши калон бозида, яке аз сарчашмаҳои асосии даромади аҳолии ноҳияи Муъминобод мебошад. Аз рӯи ҳисоботи расмӣ оморӣ дар соли 2014 шумораи умумии муҳоҷирон 1401 нафарро ташкил додааст. Дар ноҳия сатҳи баланди муҳоҷирати меҳнатӣ ба назар расида, сатҳи таҳассусӣ ва касбии муҳоҷирони меҳнатии ноҳия, хусусан ҷавонон, дар бозори меҳнат рақобатпазир нест. Соли 2014 аз ҳисоби муҳоҷирони меҳнатӣ ба ноҳия тавассути бонкҳои ноҳия 1,87 млн. доллари ИМА ва 21,3 млн. рубли Руссия ворид гаштааст.

Яке аз масъалаҳои мубрами соҳа, ба роҳ мондани муҳоҷирати экологии дохилӣ (ихтиёрӣ), тавассути аз ҷойҳои хавфнок ба ҷойҳои беҳавф кӯчонидани аҳоли мебошад. Вобаста ба ҳалли ин мушкилот қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №474 аз 2 ноябри соли 2013 “Дар бораи тасдиқи нақшаи миёнамӯҳлати муташаккилона кӯчонидани муҳоҷирони экологӣ барои солҳои 2014-2016” ба тасвиб расидааст, ки дар доираи он, аз ноҳияи Муъминобод кӯчонидани 51 оила пешбинӣ гардидааст.

Солҳои 2012-2014 дар ноҳия 30 хоҷагӣ (173 нафар) муҳоҷирони экологӣ ба қайд гирифта шуданд, ки аз мавзӯҳои ҳафноки деҳаҳои Дегрез, Боғидилкушои ҷамоати деҳоти Чилдухтарон деҳаҳои Ғеш, Мағак, Кулчашма, Марғакиубараи ҷамоати деҳоти ба номи Н. Назаров, деҳаи Тутуи ҷд Ш.Шоҳин ва деҳаҳои Туту ва Боғи Хабиби ҷамоати Балғоби ба мавзӯҳои беҳавфи ноҳия кӯчонида шудаанд.

Зарур аст, ки ҷиҳати мусоидат ба танзими ҷараёни муҳоҷирати муташаккилонаи бурунмарзии меҳнатӣ дар доираи Барнома тадбирҳои зерин амалӣ карда шаванд: ҷалби муҳоҷирони меҳнатӣ ба касбомӯзӣ ва омӯзиши забони давлатҳои қабулкунандаи қувваи корӣ ва ҳуқуқи муҳоҷир, тавассути курсҳои кӯтоҳмуддат барои шаҳрвандоне, ки хоҳиши ба муҳоҷирати меҳнатӣ рафтан доранд, ба роҳ мондани ҳамкории судманд бо сохторҳои дахлдори ҷумҳурӣ, ҷиҳати интиқоли нерӯҳои кории маҳаллӣ ба хориҷи кишвар, ташкил ва татбиқ намудани механизми бо шаҳодатнома таъмин намудани нафарони малакаи касбии хешро дар курсҳои бозомӯзӣ беҳтар намуда, фаро гирифтани муҳоҷирони меҳнатӣ ба суғуртаи ихтиёрӣ ва ҷамъшаванда, пурра аз муоинаи тиббӣ гузаронидани муҳоҷирони аз муҳоҷират баргашта, ворид ва амалӣ намудани шакли нави қарз - «Қарзи роҳкиро» барои шаҳрвандоне, ки ҳамчун бекор дар мақомоти давлатии шуғли аҳоли дар қайд буда, хоҳиши ба муҳоҷирати меҳнатӣ рафтан доранд, самаранок ба роҳ мондани ҳамкорӣ бо мақомоти давлатии шуғли аҳолии кишварҳо ва корфармоёни хориҷӣ.

Мушкилиҳои асосии соҳаҳои иҷтимоӣ: норасоии воситаҳои техникӣ, курсӣ-аробачаҳо барои маъюбон, номутобиқати ташкили корҳо оиди раванди таъминоти маъюбон, пиронсолон, кӯдакони дорои имконияти маҳдуд ва ҷавобгӯ набудани он ба стандартҳои умумӣ қабулгардида, рақобатнопазир будани бозори расмӣ меҳнатӣ бо бозори ғайрирасмӣ меҳнат, сатҳи пасти таҳассусӣ ва тайёрии касбӣ дар байни ҷавонон, набудани техника ва технологияҳои замонавӣ дар муассисаҳои сохтори хифзи иҷтимоӣ, саривақт ба кор таъмин нагардидани шаҳрвандоне, ки курсҳои кӯтоҳмуддати касбомӯзиро хатм менамоянд, набудани муассисаи давлатии «Маркази хизматрасонии иҷтимоии рӯзона барои кӯдакони имконияташон маҳдуд», мавҷуд набудани хонаи маъюбон, барои кӯдакони маъюб, зарурияти таъсис додани «Литсейи касбомӯзӣ» барои маъюбони синни аз 15 то 30 сола ва дар ноҳия мавҷуд набудани «Хонаи кӯҳансолон».

Ҳифзи иҷтимоии кӯдакон. Ташкил намудани низоми муосири ҳифзи иҷтимоии кӯдакони бепарастор, кӯдакони маъюб ва кӯдаконе, ки ҳуқуқвайронкунӣ содир кардаанд ва ё таҳти хавфи ҳуқуқвайронкунӣ қарор доранд дар якҷоягӣ бо мақомоти салоҳиятдор яке аз афзалиятҳои асосии соҳаи иҷтимоӣ ба ҳисоб меравад. Ҳадафи асосии он дар сатҳи оила ва ҷомеа тарбия намудани кӯдакон ва сафарбар намудани кӯдакони осебпазир ба муассисаҳои будубоши доимӣ мебошад.

Дар ноҳияи Муъминобод барои беҳтар намудани рӯҳияи кӯдакони маъюб ягон муассиса ё ташкилот фаъолият наменамояд. Ҳар сол рӯзи 1 июн рӯзи кӯдакон ва 3 декабр рӯзи маъюбон, бо дастгирии мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия ва ташаббуси Хазинаяи кӯдакони СММ (ЮНИСЕФ) дар маркази ноҳия бо иштироки кӯдакони имконияташон маҳдуд озмунҳои мухталифи расмкашӣ, шеърхонӣ, сурудхонӣ, намоиши сахнаҷаҳои ҳаҷвӣ гузаронида мешавад. Дар озмунҳои номбаршуда кӯдакону наврасони маъюб ҳамчунин маҳсули меҳнаташонро ба намоиш мегузоранд, ҳамзамон ба эҳтиҷмандон аробаҷаҳои маъюбӣ ва ба кӯдакони имконияташон маҳдуд тӯҳфаҳо гуногун тақдим карда мешавад.

Адлияи ноболигон. Дар ноҳияи Муъминобод аз ҷониби ноболигон соли 2014 ду ҳолати ҷиноят ба қайд гирифта шудааст. Барои пешгирӣ намудани қонунвайронкунӣ аз ҷониби ноболоғон дар давоми соли 2014 аз ҷониби Комиссия оид ба ҳуқуқи кӯдак дар якҷоягӣ бо мақомотҳои ҳифзи ҳуқуқ, ташкилотҳо ва муассисаҳои дахлдор зиёда аз 14 маротиба амалиёти мақсаднок гузаронида шуд.

Дар заминаи «Барномаи кор бо ноболигон барои солҳои 2010-2015» дар мактабҳои №40,10,3,4,1,2,29 корҳои профилактикӣ ва машваратҳо гузаронида шуда, дар он хонандагону мураббӣёни мактабҳо ва волидайнӣ кӯдакони маъюб иштирок намуданд. Амалиётҳои февралӣ ва дигар тадбирҳои оиди пешгирии ҳамагуна ҷинояткорӣ дар байни ноболигон, таъмини ҳуқуқи манфиатҳои қонунии ноболигон, эмин нигоҳ доштани онҳо аз зӯроварии калонсолон ва ба таълиму тарбия ҷалб намудани онҳо тадбирҳои лозимӣ амалӣ карда мешаванд.

Дар ин самт, Комиссия оид ба ҳуқуқи кӯдак бо маркази таҳсилоти иловагӣ ҳамкории зич дошта, дар асоси қарори Комиссияи ҳуқуқи кӯдак ҳамасола ноболигон барои пешгирӣ аз корҳои номатлуб, ба таҳсили иловагӣ фаро гирифта мешаванд. Дар давоми солҳои 2012-2014 тақрибан 371 нафар, аз ҷумла 3 нафар кӯдакони маъюб, ба маҳфилҳои омӯзишии марказ фаро гирифта шуданд. Ҷиҳати пешгирии ҳолатҳои оворагардию қонуншиканӣ толибилмон мувофиқи хоҳишашон барои беҳтар намудани сатҳи дониш ба маҳфилҳои Маркази таҳсилоти иловагӣ ҷалб мегарданд.

Ҷиҳати беҳтар намудани сатҳи маърифатнокии ҳуқуқии кӯдакон ва наврасон ҳар сол озмуни хонандаи беҳтарин ва барномаҳои радиоию телевизионӣ ташкил мегарданд. Инчунин, ҳамасола бо ҳамкорӣ бо шӯъбаи Вазорати корҳои дохилии ноҳия ва шӯъбаи маорифи ноҳия бо хонандагони мактабҳо сӯҳбату вохӯриҳо дар мавзӯи «Қонун ва ҷазо» ва ғайра гузаронида мешаванд. Ҳамзамон, ҷиҳати пайдо намудани маълумот оид ба раванди ислоҳоти соҳа, татбиқи барномаҳои соҳавӣ, ҷалби аҳли ҷомеа дар баргарафсозии мушкilotҳои аҳамияти иҷтимоию иқтисодӣ ва психологӣ доштаи марбут ба адлияи ноболигон мувофиқи мақсад мебошад.

3.4. Соҳаи фарҳанг

Дар ноҳияи Муъминобод 36-адад муассисаҳои фарҳангӣ дар хизмати сокинони ноҳия қарор доранд. Аз ҷумла: 4-адад клуб, 3-хонаи фарҳанг, 2-адад клуби Сайёр, 23-адад китобхонаҳои оммавӣ, 1-театри халқӣ, 1-мактаби бачагонаи мусиқӣ, 1-Китобхонаи шахсии Ганчинаи нақди адабии ба номи С.Табаров, 1-ансамбли Фолклорӣ этнографии ба номи Чилдухтарон ва рӯзномаи ноҳиявии «Субҳи меҳнат» ба сокинони ноҳия хизмати фарҳангӣ расонида истодаанд.

Шумораи умумӣ кормандон дар муассисаҳои фарҳангӣ 118 нафарро ташкил дода, аз ин 29-нафар дорои маълумоти олӣ, 61-нафар дорои маълумоти миёнаи махсус ва 28-нафар дорои маълумоти миёна, ки аз ин 27 нафарашон кормандони техники мебошанд.

Дар ноҳия ягон осорхона ва боғи фарҳангу фароғати вучуд надорад.

Айни ҳол дар маркази шаҳраки ноҳия сохтмони Қалъаи Муъминобод рафта истодааст, ки то ба имрӯз қисман корҳо ба иҷро расидааст ва то имрӯз ба миқдори зиёда аз 300 ҳазор сомонӣ корҳои сохтмони ба анҷом расидааст.

Мувофиқи нақша таъмири оромгоҳи Шоҳи-Хомуш, ки дар ҷамоати деҳоти Боғгаи ҷойгир мебошад ба маблағи 1-миллиону 800 ҳазор сомонӣ пешбини гардида, дар асоси мактуби Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15.07.2013 бо №2-11\1417 барои таъмири ин муассисаи фарҳангӣ 800 ҳазор сомонӣ ҷудо шудааст.

Мактаби мусиқии ноҳия бинои алоҳида надорад, ва дар айни ҳол дар бинои собиқ беморхонаи марказии ноҳия фаъолият дорад. Дар мактаби мусиқии ноҳия синфхонаҳо намерасанд ва аз сабаби нарасидани синфхонаҳо омӯзгори фанни ғиччак, хор ва рубоб дар бинои мактаби таҳсилоти умумии №2, 50 ва мактаб-интернати یتимон ва бепарасторон машғулиятҳои гузаронанд.

Дар мактаб асосан аз рӯи ихтисосҳои аккордеон, асбобҳои халқӣ, рақси миллӣ, драматӣ, дарсҳои назариявӣ ва дарсҳои омӯзиши компютер гузаронида мешавад.

Шумораи умумии хонандагон дар соли хониши 2014-2015 137- нафарро дарбар мегирад. Дар таълимгоҳ 14-нафар омӯзгор аз он 6-нафар бо маълумоти олии, 8-нафар бо маълумоти миёнаи махсус фаъолият мекунанд.

Маълумот оиди муассисаҳои фарҳанги ноҳияи Муъминобод

Номгӯи муассисаҳо	Шумораи кормандон	Шумораи хонандагон	Мушкилот
Мактаби мусиқи бачагона	14	137	Набудани бинои алоҳида нарасидани омӯзгорон нарасидани асбобҳои мусиқӣ, 2-адад рубоби кашқари, 2-адад ғиччак, 3-адад доира, 2-аккордиён
1 Хонаи фарҳанги ноҳия, 2 хонаи фарҳанги деҳоти, 4 клуби деҳоти, 2 клуби сайёр.	32		Нарасидани таҷҳизоти замонавӣ 16-адад асбоби баландкунандаи овоз 8-адад рубоб, 16-адад доира, 16-адад таблақ, 8-адад сетор, 8-адад акордиён, 8-адад ғиччак, мизу курсиҳо барои 400 ҷои нишаст. Набудани бино дар Ҷамоати деҳоти Ш.Шоҳин, дар деҳаи Шаҳрак Ҷамоати деҳоти Ҷилдухтарон, дар деҳоти Боғгаи Ҷамоати деҳоти Боғгаи.
1-Китобхонаи марказӣ, китобхонаи бачагона.	39	4177	Надоштани бинои алоҳидаи китобхонаи маркази ва бачагона. Ба талабот ҷавобгӯ набудани шароити китобхонаи деҳоти Боғгаи Ҷамоати деҳоти Боғгаи, деҳаи Садбаргоҳ Ҷамоати деҳоти Н.Назаров, деҳаи Сангдара Ҷамоати деҳоти Ш-Шоҳин, деҳаи Ҷилдухтарон Ҷамоати деҳоти Ҷилдухтарон. Дар китобхонаҳои деҳоти аз нарасидани рафъи китобҳои 20-мачму, ҷевонҳо 23-адад, компютер 10-адад мизу курсиҳои кори 30-адад намерасанд

Мушкилиҳои асосии соҳаи фарҳанг:

- ✓ Норасоии асбобҳои мусиқии миллӣ ва барқӣ
- ✓ Набудани осорхонаи таърихӣ – кишваршиносӣ дар ноҳия
- ✓ Набудани боғи фарҳангу фароғати дар ноҳия
- ✓ Мавҷуд набудани студияи сабти овоз ва банаворگیری
- ✓ Норасоии таҷҳизоти компютерӣ ва дигар лавозимоти идоравӣ
- ✓ Ба таъмири асосӣ ниёз доштани клубҳо ва дигар муассисаҳои фарҳангӣ
- ✓ Дар биноҳои дастгоҳҳои ҷамоат ва дигар муассисаҳо ҷойгир будани китобхонаҳо
- ✓ Норасоии мизу курсиҳои кори ва ҷойҳои нишаст дар ҳамаи клубҳои ҷамоатҳои ноҳия

3.5. Соҳаи варзиш ва сайёҳӣ

Дар ноҳияи Муъминобод дар самти пешбурди сиёсати ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ дар ин замина гузаронидани чорабиниҳои тарғиботию ташвиқотӣ “Бахши ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ” фаъолият менамояд.

Варзиш. Дар маркази ноҳия 1- мактаби варзишии кӯдакон ва наврасон фаъолият дорад, ки дар он 15- нафар мураббӣ, ба 32-гурӯҳ варзишгарон аз рӯи 10- намуди варзиш, аз ҷумла варзиши сабук, волейбол, тенниси рӯи миз, дзю-до, таэквон-до (втф), чавгонбози, шашка, бокс ва футбол ба 283 нафар наврасон тамрин ва таълим медиҳанд, ки аз ин шумора 34-нафарашонро духтарон ташкил медиҳад.

Иштироки варзишгарони ноҳияи Муъминобод дар мусобиқаҳо дар солҳои 2012-2014

№.	Солҳо	Мусобиқаҳои ноҳияви	Мусобиқаҳои вилояти	Мусобиқаҳои ҷумҳуриявӣ	Мусобиқаҳои байналмилалӣ	Ҷамагӣ
1	2012	12	10	8	0	35
2	2013	18	10	9	0	37
3	2014	27	9	8	1	45

Дар доираи «Барномаи маҷмӯи рушди тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар ноҳия нақша-чорабинӣ тартиб дода шудааст, ки дар доираи он пайваста чорабиниҳои варзишӣ гузаронида мешавад.

Дастовардҳои варзишгарони ноҳияи Муъминобод дар мусобиқаҳои солҳои 2012-2014

№	Солҳо	Медали тилло	Медали нуқра	Медали биринчи	Ҷамагӣ
1	2012	5	27	15	47
2	2013	12	28	37	77
3	2014	30	12	37	79

Инчунин дар ноҳияи Муъминобод 8-толови варзишӣ ва 1-клуби варзиш, 1-варзишгоҳ ва 62-майдончаҳои варзишӣ мавҷуд буда, варзишгарон аз онҳо самаранок истифода бурда истодаанд. Сол аз сол иншоотҳо, толовҳои варзишӣ бо сабуку услуби замонавӣ сохташуда, бо ҳамин васила варзиш дар ноҳияи Муъминобод рушд намуда истодааст. Бахши ҷавонон, варзиш ва сайёҳии ноҳияи Муъминобод бо пайдошудани шароит барои тамрини ҷавонон аз рӯи ҳама намуди варзиш дар деҳаҳои қаламрави ноҳия сексияҳои варзиширо тасмим дорад.

Сайёҳӣ. Барои рушди минбаъдаи иқтисодиёти ноҳияи Муъминобод соҳаи сайёҳӣ нақши муҳим дошта, он яке аз соҳаҳои афзалиятнок ва муҳим ба ҳисоб меравад.

Ноҳияи Муъминобод дорои мероси бойи таърихӣ фарҳангӣ ва захираҳои табиӣ рекреатсионие (маҳалаҳои кӯҳӣ, мавзеҳои экологӣ ва мамнӯъгоҳҳо) мебошад, ки барои рушди ҳам туризми дохилӣ ва ҳам қабули сайёҳони хориҷи мусоидат менамоянд. Инчунин ноҳияи Муъминободро бо табиати зебо талу тепаҳо ва ду дарёи асоси Ёхсу, Сурхак, обанбори Муъминобод ва мамнӯъгоҳи табиӣ Чилдухтарон мешиносанд. Ба рушди соҳаи сайёҳӣ дар ноҳия метавонанд, инчунин мавҷудияти ҷойҳои истироҳати ва таърихӣ аз қабиле Қалъаи Мир, маркази сайёҳии кӯҳистони Чилдухтарон, зиёратгоҳи мақбараи Шоҳи Хомӯш, мақбараи Мир Саид Ҷалолиддини Гулдаста, мақбараи Хочаи Нур, хонамузейи Соҳиб Табаров ва дигар ёдгориҳои таърихӣ мусоидат намоянд.

Қалъаи Мир - ёдгории асрҳои 3-4 буда солҳои асри гузашта аз ҷониби бостоншиносон Эркиной Гуломова ва Музаффар Азизов дар ин ёдгории беназир қорҳои қофтукӯви шурӯъ шуда буданд, вале бо сабабҳои номаълум ин қорҳо то ба охир ба анҷом расонида нашудаанд. Дар ҳолати давом додани қорҳои қофтукӯби ба қадри имкон аст ки ниғораҳои таърихи ёфт шавад ва бозёфтҳои нави ин мавзео метавонад, диққати сайёҳони дохилию хориҷиро бештар ҷалб созад.

Мамнӯъгоҳи табиӣи Чилдухтарон. Яке аз ёдгориҳои беназири табиат дар шимолу шарқии ноҳия ҷойгир буда, дар масофаи тақрибан 28 км дуртар аз маркази ноҳия ҷойгир мебошад.

Бо мақсади боз ҳам ривочу раванқ додани соҳаи туризм дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 майи соли 2009, №299 «Дар бораи тасдиқи Барномаи давлатии рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи солҳои 2010-2014» қарори раиси ноҳия аз 8 июли соли 2009, №255 қабул гардидааст. Дар доираи барномаи мазкур вазифаҳои гузашташудаи аввалиндараҷа аз инҳо иборат мебошад:

- таъсиси механизми самараноки танзими давлатӣ ва дастгирии туризм;
- ташаккули стратегияи маркетингӣ оид ба таҳия ва пешрафти минбаъдаи маҳсулоти туристии милли дар бозори дохилӣ ва берунӣ;
- рушди ҳамкори байналмилалӣ.

Захираҳои табиӣю фароғатии ноҳия, мавҷудияти ёдгориҳои таърихӣ ва фарҳангӣ, фарқиятҳои этникӣ, расму оини хосаи меҳмоннавозии мардуми ноҳия, чашмаҳои шифобахш, қуллаҳои аз 3000 метр боло, дарёҳои кӯҳӣ ва гиёҳҳои нодиру шифобахш, мавқеи хоси ҷуғрофӣ имконият медиҳад, ки дар ояндаи наздик дар ҳудуди ноҳия навъҳои зерини саёҳӣ ривоч дода шаванд:

- куҳнавардӣ, туризми пиёдагардии кӯҳию варзишӣ;
- туризми автомобилӣ;
- туризми экологӣ;
- туризми таърихию маърифатӣ ва этникӣ;
- шикори байналмилалӣ ва ғайра.

Дар айни замон дар ноҳия омилҳои зиёде мавҷуданд, ки ба рушди устувори соҳаи туристӣ монеа пеш меоваранд. Инҳо пеш аз ҳама менечменти заиф дар ҳуди саноати туристӣ ва ҳам дар соҳаи ба он омехта, фарсудашавии фондҳои асосии дар иншооти инфраструктураи туристӣ мавҷуда, ба таври самаранок ба роҳ намондани корҳои рекламавӣ, набудани сайти алоҳида дар Интернет оид ба ҷалби туристон, набудани мутахассисони соҳаи сайёҳӣ ва кӯҳгардӣ (гидҳо, роҳбаландҳо) тарҷумонҳои забонҳои хориҷӣ, набудан ё кам будани маълумотномаҳои мухталиф аз қабилӣ китобчаҳо, расмҳо, буклетҳо оиди мавзӯҳои ҷолиби диққат ва шароитҳои мавҷудаи самти сайёҳӣ дар бораи ноҳия ва ғайра ба ҳисоб меравад. Илова бар ин яке аз муҳимтарин мушкилотҳои рушди соҳаи туристӣ ин масъалаи норасоии маблағ мебошад.

БОБИ 4. ИНФРАСОХТОР

4.1. Таъминот бо оби нӯшокӣ ва хадамоти рифоҳӣ

Таъминот бо оби нӯшокӣ. Дар ҳудуди ноҳия барои таъмини оби нӯшокӣ ва нигоҳубини иншооти обтаъминкунию танзими меъёри об Корхонаи Фаръии Давлатии Обтаъминкунӣ ва инчунин шабакаҳои оби нӯшокие, ки аз тарафи ташкилотҳои байналмилалӣ сохта шудаанд, фаъолият менамоянд. Корхонаи Фаръии Давлатии Обтаъминкунии ноҳия Муъминобод соли 1980 ташкил шуда, дар он 16 нафар коргар кор ва фаъолият мекунад, ки аз ин 2 нафар дорои маълумоти олий, 2 нафар дорои маълумоти касбӣ техникӣ ва коргарони боқимонда дорои маълумоти миёна мебошанд.

Дар тавозуни корхонаи мазкур 2 насоси оббарорӣ, 5 чоҳи амудӣ, ҳавзи обчамъкунӣ бо ҳаҷми умумии 1500 м³ ва 16,5 км хатҳои обтаъминкунӣ қарор дорад.

Корхонаи мазкур фаъолиятро дар асоси шартнома ба роҳ монда, дар соли 2014 ҳамагӣ 752 шартномаи ҳамкорӣ ба имзо расонида, дар заминаи он ба 730 хонавода, 4 ташкилотҳои худмаблағгузор ва 18 ташкилоти муассисаҳои бучетӣ хизмат мерасонад.

Таъминоти аҳолии ҷамоатҳои ноҳияи Муъминобод бо оби тозаи нӯшокӣ

Ҷамоатҳо	шаҳраки Муъминобод	деҳоти Н.Назаров	деҳоти Деҳиба-ланд	деҳоти Боггай	деҳоти Ш. Шохин	деҳоти Балхобӣ	деҳоти Чилдухтарон	Ҷамагӣ дар ноҳия
Аҳоли (нафар)	13400	15840	14362	11931	10769	11500	6498	84300
Бо оби нӯшокӣ таъмингардида	8087	6292	6150	7496	4195	6730	2160	41110
Бо фоиз	60,3	39,7	42,8	62,8	39	58,5	33,2	48,7%
Бо оби нӯшокӣ таъмин нест	5313	9548	8212	4435	6574	4770	4338	43190
Бо фоиз	39,7	60,3	57,2	37,2	61	41,5	66,8	51,3%

Аз ҷадвали мазкур бармеояд, ки аз ҳама мушкilotи вазнин вобаста ба таъмини аҳоли бо оби нӯшокӣ дар ҷамоати деҳоти Чилдухтарон ба назар мерасад ва он 66,8 фоизро ташкил медиҳад. Ҷамъамон ин нишондод дар ҷамоатҳои деҳоти Ш. Шохин (61%) ва Н. Назаров (60,3%) низ таваҷҷӯҳи махсусро талаб мекунад. Маълумоти расмӣ омӯриш нишон медиҳад, ки дар ноҳияи Муъминобод ба сифати сарчашмаҳои таъмини оби нӯшокӣ обҳои зеризаминӣ ва рӯизаминӣ истифода бурда мешаванд. Сарчашмаҳои асосии таъминоти оби нӯшокии аҳолии ноҳияи Муъминобод хати оби марказӣ, хатҳои оби берун аз хона ва наздиҳавлигӣ (41,4%), оби кашонидашуда (5,8%), оби дарёҳо, кулҳо, ҳавзҳо, чуйҳо ва наҳрҳо (6%), чашмаҳо (35,4%), боришоти табиӣ (3%), чоҳҳои амудӣ (8,1%) ва дигар сарчашмаҳо (0,2%) мебошад. Мутаассифона, на ҳамаи ин сарчашмаҳои оби нӯшокӣ ба талаботҳои санитарии гигиенӣ ҷавобгӯй мебошад, ки ин яке аз мушкilotҳои асосии соҳа ба шумор меравад.

Дар ноҳия 41110 нафар ё 48,7 фоизи аҳоли бо оби нӯшокӣ таъмин буда ва 51,3 фоизи аҳоли бо оби тозаи ошомидани марказонидашуда дастрасӣ надоранд ва аз сарчашмаҳои табиӣ оби нӯшокӣ, аз оби чашма ва дарёҳои Сурхак ва Ёҳсу истифода мебаранд. Барои қисми зиёди аҳолии ноҳия таъминоти оби нӯшокӣ бо усули табиӣ ба роҳ монда шудааст. Дар ҳудуди ноҳия танҳо 1 хатти оби нӯшокии кубурии қутраш 216 мм бо дарозии 7,8 км ва 8,5 км хати оби нӯшокии қутраш 80 мм мавҷуд буда, 40,8%-и аҳолии маркази ноҳия аз он истифода мебаранд.

Корхонаи номбурда танҳо ба аҳолии маркази ноҳия, яъне ба шаҳраки Муъминобод хизмат мерасонад. Хати оби нӯшокии маркази ноҳияи Муъминобод талаботи аҳолиро пурра қонеъ карда наметавонад. Дар натиҷаи солҳои тӯлонӣ истифодаи бурдан ва зиёд шудани шумораи муштарӣи кубурҳои обгузар кӯҳнаю фарсуда гардидаанд.

Аз натиҷаи таҳлили ҷадвали мазкур бар меояд, ки аҳоли аз ҳама бештар вобаста ба норасоии об дар моҳҳои май, сентябр ва октябр танқисӣ мекашанд. Дастрасии умумии аҳоли ба хатҳои оби нӯшокӣ 60,3%-ро ташкил дода, 39,7 %-и дигари аҳоли аз норасоии

об танқисӣ мекашанд. Илова бар ин, маълум гардид, ки 22 %-и муштарӣён барои ҳаққи истифодаи об маблағ пардохт намекунанд, ки ин корро дар ин самт боз ҳам мушкилтар мегардонад. Оби нӯшокие, ки аҳоли тавассути хатҳои марказӣ истифода мебаранд бе коркард ва бехлор мебошад. Хонаводаҳо бисёртар оби нӯшокиро аз нуқтаи марказӣ ва чашмаҳо истифода мебаранд. Новобаста аз оне, ки баҳри аз байн бардоштани мушкилотҳои мавҷуда Мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Муъминобод кӯшиш ба харҷ медиҳад, мутаассифона баъзе мушкилотҳо то ҳол ҳалли худро наёфтаанд.

Норасогии об дар ҳоҷагиҳои хонаводагӣ вобаста ба давраҳои сол

Моҳҳои сол	Шумораи хонаводаҳо	(% аз N-530)
Январ	203	38,3
Феврал	197	37,17
Март	190	35,85
Апрел	119	22,45
Май	68	12,83
Июн	99	18,68
Июл	102	19,25
Август	91	17,17
Сентябр	59	11,13
Октябр	60	11,32
Ноябр	73	13,77
Декабр	120	22,64

Аксарияти манбаҳои об панҷараи муҳофизати санитарӣ, ҳавзҳои такшинкунӣ ва ҳавзи бо маҳлули хлор тозакунии обро надоранд. Сарбанди хатҳои обгузар посбонӣ қарда намешаванд ва онҳо ба меъёрҳои сохтмонӣ ҷавобгӯ нестанд.

Таъминоти аҳоли бо оби нӯшокӣ дар доираи Барномаи рушди ноҳия дар қатори дигар ҳадафҳо ба сифати самти афзалиятнок пешбинӣ шуда, таъмин дастрасии аз чор ду ҳиссаи аҳоли ба обу санитария то соли 2020, таҳкими самаранокии истифодаи об, хусусан дар соҳаи кишоварзӣ, коҳиш додани талафот аз офатҳои табиӣ марбут ба об, ҳамчун вазифаҳои аввалиндараҷаи соҳа ба ҳисоб меравад.

Нишондиҳандаҳои асосии хизматрасонии Корхонаи Фаръии Давлатии Обтаъминкунии ноҳияи Муъминобод дар тӯли солҳои 2012-2014

№	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Солҳо		
			2012	2013	2014
1	Шумораи умумии муштарӣён (танҳо дар маркази ноҳия-шаҳраки Муъминобод), аз ҷумла	нафар	4981	5062	5117
	Аҳоли	нафар	12693	12979	13447
	- ташкилотҳои бучавӣ	адад	18	18	18
	- ташкилотҳои ғайрибучавӣ	адад	4	4	4
2	Пардохти ҳаққи истифодаи об, аз ҷумла,				
	- аҳоли	сомонӣ	62118	65471	67000
	- ташкилотҳои бучавӣ	сомонӣ	48000	48000	48121
	- ташкилотҳои ғайрибучавӣ	сомонӣ	23761	24377	25489
3	Қарзи муштарӣҳо дар назди корхона,				
	- аҳоли	сомонӣ	69391	72452	75004
	- ташкилотҳои бучавӣ	сомонӣ	16329	15000	12000
	- ташкилотҳои ғайрибучавӣ	сомонӣ	-	-	-
4	Нархи об (1 м³)				
	- аҳоли	дирам	0,7	0,7	0,7
	- ташкилотҳои бучавӣ	дирам	1,0	1,0	1,0
	- ташкилотҳои ғайрибучавӣ	дирам	2,0	2,0	2,0
5	Истеҳсоли шабонарӯзии об	м³	930	950	950
6	Талафоти умумӣ	%	49%	33%	30%

Аз соли 2013 инчониб дар ҳудуди ноҳия аз ҷониби ташкилотҳои байналмилалӣ “Каритас”, “Оксфам” дар 19 деҳаҳои ноҳия ба дарозии 16,2 км ба маблағи 1,8 млн. сомони хатҳои оби нӯшокии кашада шудааст.

Дар доираи Барномаи мазкур дар назар аст, ки дар солҳои 2016-2020 аз ҳисоби маблағҳои 2,47 миллион сомони сармояи хориҷии ташкилоти “Оксфам” барои 1417 нафар аҳолии 14 маҳалла бо оби тозаии нӯшокии таъмин гардида, инчунин ҷорабиниҳои пешгирии ҳолатҳои фавқулодда ва беҳтар намудани ҳолати санитарии мавзӯҳои манбаи оби нӯшокии амалӣ карда мешаванд.

Бояд зикр намуд, ки Корхонаи Фаръии Давлатии Обтаъминкунии ноҳия дар давоми солҳои 2007-2012 аз ҳисоби буҷаи ҷумҳуриявӣ, инвестицияи хориҷӣ ва буҷети маҳаллӣ маблағгузори карда нашудааст.

Тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №514 аз 2 феввали соли 2006 “Дар бораи тасдиқи Барномаи беҳтар намудани таъмини аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо оби нӯшокии барои солҳои 2007-2020” бо оби нӯшокии таъмин намудани аҳолии маркази ноҳияи Муъминобод дар ҳаҷми 1,39 миллион сомони маблағҳои буҷетӣ ва сармояи хориҷӣ дар давоми солҳои 2016-2020 пешбинӣ гардидааст.

Ҳоҷагии манзилию коммуналӣ. Корхонаи давлатии фаръии “Ҳоҷагии манзилӣ-коммуналии ноҳияи Муъминобод” соли 1975 ташкил карда шуда, ба корхонаи воҳиди давлатии «Ҳоҷагии манзилию коммуналӣ»-и Ҷумҳурии Тоҷикистон мансуб мебошад. Дар корхона ҳамагӣ 50 нафар коргарон фаъолият менамоянд, ки онҳо асосан ба кабудизоркунӣ, ободонии маркази ноҳия, чароғонкунӣ, тозагии санитарӣ ва хизматрасонии фонди манзили машғул мебошанд.

Дар тавозуни муассиса 15 хонаи дуошёнаи коммуналӣ мавҷуд аст, ки масоҳати умумии онҳо 5100 м² мебошад. Муассиса ба 180 нафар истиқоматкунандагони хонаҳо хизмат мерасонад. Хизматрасонии коммуналӣ ва нигоҳдории фонди манзил аз таъмири бомҳои хонаҳо, таъмири дару тирезаҳо, таъмири даромадгоҳҳо ва равшаникунонии даромадгоҳҳо иборат мебошанд.

Хизматрасониҳои аз ҷониби ҚДФ-и “Ҳоҷагии манзилӣ-коммуналии ноҳияи Муъминобод” расонидашаванда ва фарогирии истеъмолкунандагон:

- баровардани партовҳои сохти маишӣ 25%;
- баровардани партовҳои моеъ 15%;
- нигоҳдори ва истифодаи фонди манзил, дар биноҳои ду ошёна 8%;
- ободкунӣ, кабудизоркунӣ ва равшанкунонии ҳудуди марказ аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ 100%.

Корхонаи мазкур ба ҳисоби миёна ба 21600 муштариён барои баровардани партовҳои сохти маишӣ (ПСМ) хизмат мерасонад.

ҚДФ-и “Ҳоҷагии манзилӣ-коммуналии” ба 23 корхонаҳо, ташкилоту муассисаҳо ва сохторҳои тиҷоратӣ, инчунин ба аҳоли оид ба баровардани ПСМ шартнома дорад ва 75 фоизи корхонаву ташкилотҳоро сохторҳои тиҷоратӣ ташкил менамояд.

Барои ҷамъоварии ПСМ дар корхонаи мазкур 3 адад автомашинаи тамғаи ГАЗ-53, 1 адад трактори Т-40 кор мекунад, ки хеле фарсуда шуда, қариб аз фаъолият боз мондааст. Шумораи автомашинаҳо барои бо пуррагӣ хизмат расонидан ба аҳолии марказ нокифоя мебошад. Бинобар нокифоягии шумораи автомашинаҳои партовбардор, норасоии сӯзишворӣ ва дур будани масофаи роҳ то маҳалҳои деҳот, корхона барои баровардани партовҳои сатҳи ҷамоатҳо имконият надорад. Партовгоҳи марказӣ бо масоҳати 25000 м² дар масофаи 3,5 км аз маркази ноҳия дур ҷойгир аст ва ба талаботи санитария-экологӣ пурра ҷавобгӯ нест.

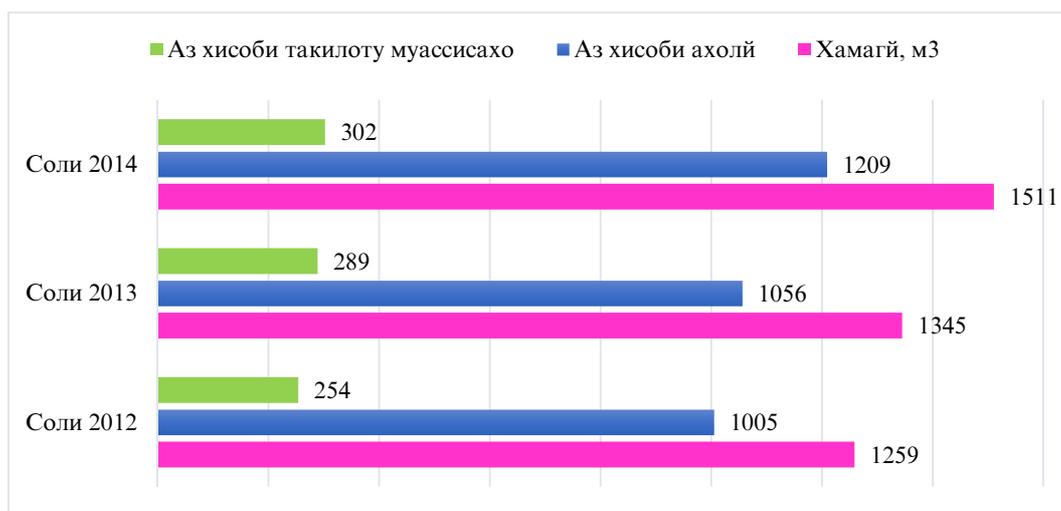
Мушкilotи асосии корхонаи номбурда нокифоягии техникаҳои нави коммуналӣ (партовкашонӣ, асенизатсионӣ) мебошад. Барои солҳои 2016-2020 ба корхона 2 автомашинаи партовбардории КАМАЗ, 2 автомашинаи асенизатсионии тамғаи ГАЗ-53 ва автомашинаи обпошии ЗИЛ-130 дастрас намудан зарур аст.

Барои таъмири болопӯши хонаҳои коммуналӣ (хонаҳое дар тавозуни корхонаи мазкур қарор доранд) дар солҳои 2016-2020 тақрибан 115000 сомонӣ маблағ зарур аст. Умуман барои ҳалли мушкилиҳои ҷойдоштаи КДФ «Ҳоҷагии манзилӣ-коммуналӣ»-и ноҳия дар солҳои 2016-2020 зиёда аз 532 ҳазор сомонӣ маблағ зарур мебошад.

Дар тавозуни муассисаи КДФ-и «Ҳоҷагии манзилию коммунали»-и ноҳияи Муъминобод инчунин 10 нуқтаи партовҷамъкунӣ мавҷуд аст, ки барои ПСМ хонаҳои коммуналӣ пешбинӣ шудаанд.

Дар маркази ноҳия ва ё ҳудуде, ки бо хизматрасонии коммуналӣ фаро гирифта шудааст зиёда аз 13447 нафар аҳоли истиқомат менамояд.

Ҳаҷми умумии партовҳои саҳти маишӣ дар ноҳияи Муъминобод дар солҳои 2012-2014. (м³)

Ҳаҷми миёнаи солони партовҳои саҳти маишӣ (ПСМ) воқеан баровардашаванда аз ҳисоби аҳоли 1209 м³ ва аз ҳисоби ташкилоту муассисаҳои 302 м³ -ро ташкил медиҳад. Дар маҷмӯъ дар як шабонарӯз 7,5 м³ партовҳо кашонида мешаванд.

Мутобиқи меъёрҳои муайяншуда, ҳаҷми ПСМ-и баровардашуда дар ноҳия ба ҳисоби миёна ҳар сол 2737 м³-ро ташкил медиҳад.

Дар ноҳия ҳаҷми зиёди партовҳоро партовҳои саҳти маишӣ ташкил менамоянд. Дар ҷамоатҳо ҷамъ карда баровардан ва безарар намудани партовҳои саҳти маишӣ ба роҳ монда нашудааст. Муассисаи коммуналии ноҳия, ки бевосита ба ин корҳо мутасаддӣ мебошад, айни ҳол иқтисодии дар сатҳи ҷамоатҳо ҳал намудани ин мушкилиро надорад. Дар доираи Барномаи рушди ноҳия барои ҳалли масъалаи зикргардида ҷудо намудани қитъаҳои алоҳидаи замин ҷиҳати ташкил намудани партовҳо пешбинӣ мегардад.

Дар ноҳия шабакаи канализатсия ва иншооти тозакунанда умуман вучуд надорад ва ин ҳолат ба ҷамъшавии ҳаҷми зиёди партовҳо ва ифлос шудани муҳити зист оварда мерасонад. Ба набудани ҳатти канализатсионӣ нигоҳ накарда дар маркази ноҳияи Муъминобод сохтмони биноҳои баландошӯнаи истиқоматӣ ва маъмурию маишӣ идома дорад. Шароити географии ҷойгиршавии ноҳия барои ташкил намудани истироҳатгоҳҳо, иншоотҳои сайёҳӣ ва осоишгоҳҳо мусоид мебошад, вале набудани хизматрасони рифоҳӣ ба ин раванд таъсири манфӣ мерасонад.

Дар доираи Барномаи мазкур барои ҳаллу фасли ин масъала сохтмони 2,5 км ҳатти ташноб дар ҳудуди шаҳраки Муъминобод ба маблағи 1077 ҳазор сомонӣ пешбинӣ шудааст. Инчунин, барои беҳтар намудани сифати хизматрасонии рифоҳӣ дар давраи солҳои 2016-2020 ташкил намудани муассисаи коммуналӣ дар маркази ҷамоатҳо ба мақсад мувофиқ мебошад.

Мушкилоти асосии соҳа: иқтидори паст ва эҳтиёҷ доштани КДФ “Ҳоҷагии манзилию коммуналӣ”-и ноҳия ба техникаҳои партовкашонӣ, обпошдиҳанда, экскаватор, асенизатор ва техникаи боркунанда, мавҷуд набудани хати оби нӯшоқӣ дар аксарияти деҳаҳои ноҳия, дар тавозуни ҷамоатҳо қарор надоштани хатҳои обгузар ва масъалаҳои вобаста ба таъмири онҳо, минтақаи муҳофизати санитарӣ надоштани ҳавзҳо ва хатҳои оби нӯшоқии мавҷуда, ҳавзҳои такшинкунии хок ва ҳавзи тозакунии бо хлор маҳлул карда намешаванд, сарбанди хатҳои обгузар посбонӣ карда намешаванд ва ба меъёрҳои сохтмонӣ ҷавобгӯ нестанд, талафот аз офатҳои табиӣ марбут ба об.

Инчунин, мавҷуд набудани оби нӯшоқӣ дар баъзе деҳаҳои ноҳия, кӯҳна будани шабакаҳои обрасонӣ, корношоям будани обмилакҳо ва надоштани ҷумакҳо, ба талаботҳои санитарии гигиенӣ ҷавобгӯ набудани сарчашмаҳои обгирӣ, зиёд будани талафоти шабонарӯзии об, нокифоя будани маблағгузорӣ, нарасидани таҷҳизотҳо ва корношоям гаштани воситаҳои техникӣ, коркард нагардидани партовҳо ва дар ҳолати ғайриқаноатбахш вучуд доштани онҳо, пурра ба қайд гирифта нашудани истифодабарандагони хизматрасонӣ, таъмирталаб шудани болопӯши корхонаҳои коммуналӣ.

4.2. Таъмини барқ

Дар ноҳия ба таъминоти барқ муассисаи «Шабакаҳои барқии ноҳияи Муъминобод» машғул буда, ҳоло он зертобеи ҚСК «Шабакаҳои барқи Кӯлоб» мебошад. Теъдоди кормандони он 54 нафар буда, аз ин шумора 10 нафарашон кормандони муҳандисӣ-техникӣ мебошанд. Шабакаи барқии мазкур ба 169 ташкилоту муассисаҳои бучетии ғайрибучетӣ ва 8501 нафар муштариёни (ҳоҷагиҳои оилавӣ) ноҳияи Муъминобод хизмат мерасонад. Аҳолии ноҳия бо нерӯи барқ, ба ғайр аз моҳҳои октябр-феврал, шабонарӯзӣ таъмин мебошанд.

Дар тавозуни муассисаи номбурда 198 зеристгоҳи барқии шиддаташ 10/0,4 кВт, (бо назардошти ЗИБ-35/10 кВ «Муъминобод» ва ЗИБ-35/10/6 кВ «Насосҳо» бо иқтидори умумии 10,5 ҳазор кВа) бо иқтидори умумии 167 ҳазор кВт қарор дорад.

Дар ноҳия дарозии умумии хатҳои барқии шиддатнокӣашон 10 кВт – 378 км ва дарозии хатҳои барқии шиддатнокӣашон 0,4 кВт – 596 км буда, ҷиҳати бо нерӯи барқ пурра таъмин намудани аҳолии ноҳия имконият медиҳад. Мутаасифона то ҳол дар ноҳия аҳолии 23 деҳа (аҳолии деҳаҳои Хонбегӣ, Шугноншаҳр, Ғарабдараи чаппа, Оби наврӯша, Деғламон, Шаҳбача ва Ғайраҳо) аз барқ маҳрум мебошанд. Бо ёрии Сафорати Ҷопон 3 деҳаҳои ҷамоати деҳоти Чилдухтарон бо хатти барқ таъмин карда шуданд. Дар доираи татбиқи Барномаи рушди ноҳия пешбинӣ мешавад, ки ин деҳаҳои зикргардида бо сарфи маблағи тақрибан 2 миллион сомонӣ бо нерӯи барқ таъмин карда хоханд шуд.

Нишондиҳандаҳои асосии соҳаи барқрасонӣ дар тӯли солҳои 2013-2014

Нишондодҳо	Воҳиди ченак	Солҳо		
		2013	2014	Соли 2014 дар қиёс бо соли 2013 бо %
Маблағи умумии аз фурӯши қувваи барқ	сомони	1718877	1575560	92
Ҳаҷми умумии истифодаи қувваи барқи	кВт/с	29790991	28105420	94,3
Аз он ҷумла аҳоли	сомони	1174441,5	1215589	104
Ҳаҷми умумӣ	кВт/с	15205062	17057116	112,2
-ташкилотҳои бучетӣ ва ғайрибучетӣ	сомони	606737,6	509416,0	84
Ҳаҷми умумӣ	кВт/с	9913640	11048304	111,4
Арзиш 1 кВт/с (ба ҳисоби миёна):	дирам			
- аҳоли	дирам	11	12,6	114,5
- ташкилотҳои бучетӣ ва ғайрибучетӣ	дирам	9,2	9,5	
Қарзи умумии муштариён, аз он ҷумла:	сомони	4656712,7	5517340,7	18,4
- аҳоли	сомони	3855689	4657022	20,7
- ташкилотҳои бучетӣ ва ғайрибучетӣ	кВт/с	605132,5	769218,4	27,1
-талафоти умумӣ	%	16,1	18	11,8

Аз сабаби мавҷуд набудани гази табиӣ аҳолии ноҳияи Муъминобод аз қувваи барқ аз меъёр зиёд истифода мебаранд ва дар натиҷа ин ҳолат ба корношоям гардидани 9 трансформатор, хатҳои барқӣ ва шабакаҳои тақсимоӣ оварда мерасонад. Ин вазъият аксар фасли тирамоҳу зимистон ба мушоҳида мерасад. Бинобар баланд будани нархи ангиштсанг аҳоли дарахтон ва дигар бутаҳоро ҳамчун сӯзишворӣ истифода мебаранд, ки ба раванди муқаррари мувозинати табиат ва муҳити зист зарари зиёди барқарорнашаванда мерасонанд. Бинобар ин, дар ноҳия бунёд намудани силсилаи НОБ-ҳои хурду миёнаи барқӣ обӣ зарур аст.

Мушкилиҳои асосии соҳаи барқтаъминкунии ноҳияи Муъминобод, ин чамбоварии нокифояи маблағи пардохти истифодаи нерӯи барқ мебошад. Талаботи умумии ноҳия ба нерӯи барқ дар фасли зимистон то 12 МВт ва дар фасли тобистон 8 МВт мебошад. Дар дохили ноҳияи Муъминобод барои қонеъ намудани талаботи муштариёни ноҳия нерӯи барқ истеҳсол намешавад.

Тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 феввали соли 2009 №73 «Дар бораи барномаи дарозмуддати бунёди силсилаи нерӯгоҳҳои хурди барқӣ дар давраи солҳои 2009-2020» сохтмони нерӯгоҳҳои оби барқии хурд бо иқтидори 200 кВт/с дар деҳаҳои Марғак, Шаҳринави поён ва Боғгай бо ҷалби сармояи хориҷиву дохилӣ пешбинӣ шудааст.

Мушкилиҳои соҳаи барқрасонӣ: нокифоягии шумораи мавҷудаи трансформаторҳо, зарурияти иваз намудани трансформаторҳои тавоноияшон паст ба баландтар, фарсудаю корношоям ва таъмирталаб гаштани 60% ХИБ ва симчӯбҳои барқӣ, сарбории зиёди истгоҳҳои трансформаторӣ, мавҷуд набудани нерӯи барқ дар деҳаҳои Хонбегӣ, Шуғноншаҳр, Ғарабдараи чаппа, Оби наврӯша, Деғламон, Шаҳбача, Хоҷа Ҳақиқ, маҳаллаҳои навбунёди Чорсотиқа, Ҳанатарош ва ғайраҳо, норасоии техникаи хозиразамон барои корхонаи Шабакаҳои барқи Муъминобод, аз ҷумла, автокран, автомашинаи одамкаш барои интиқоли бригадаи садамавии барқчиён, автомашинаи боркаш, автокран.

4.3. Нақлиёт ва хоҷагии роҳ

Алоқаҳои дохилӣ ва берунии нақлиётию иқтисодӣ ба воситаи нақлиёти автомобилӣ амалӣ гардонида мешаванд. Барои ноҳияи Муъминобод рушди робита бо шаҳри Душанбе ба воситаи роҳҳои автомобилгарди Муъминобод-Кӯлоб-Душанбе ва ба маркази вилоят бо роҳҳои Муъминобод-Қургонтеппа, ки барои баровардани маҳсулотҳои хоҷагии қишлоқ ва иҷрои нақшаҳои истеҳсолию коркарди маҳсулот имконият медиҳад, муҳим мебошад. Дар хизматрасонии нақлиётии ноҳия нақши муҳимро шабакаи роҳҳои маҳаллӣ мебозанд, ки талаботро дар қашонидани борҳои корхонаҳо ва хоҷагиҳои алоҳида қонеъ менамоянд ва инчунин роҳҳои пайваस्तшаванда ба шабакаи асосии роҳҳо ба шумор мераванд.

Дар ноҳия Муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгард амал мекунад. Муассисаи мазкур тобеи Вазорати нақлиёт ва коммуниқатсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон буда дар он 33 коргарон ҷаъолият менамоянд. Корхона дорои 12 адад техникаҳои роҳсозӣ, нақлиёт ва таҷҳизотҳо мебошад. Аз шумораи умумии техникаҳо 2 адад коршоям ва 10 техникаи боқимонда бо сабаби набудани қисмҳои эҳтиётӣ корношоям мебошад. Дар мувозинаи муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди ноҳияи Муъминобод ҳамагӣ 169,2 км роҳҳои автомобилгард мавҷуд буда, аз ин 17,7 км мумфарш карда шудааст. Роҳҳои истифодаи аҳамияти ҷумҳуриявӣ дошта 26 км ва роҳҳои аҳамияти маҳалли дошта (дар тавозуни МДНРА) 143,2 километрро ташкил медиҳанд. Солҳои охир бинобар набудани маблағи зарури дар аксарияти роҳҳо солҳои дароз (зиёда аз 25 сол) таъмири ҷорӣ ва асосӣ гузаронида нашудааст. Ҳолати воқеии роҳҳо ва пулҳои ноҳия бинобар солҳои тӯлонӣ аз сабаби норасоии маблағгузорӣ таъмир нагаштан, хело фарсуда шуда, ба сохтмон ва азнавбарқарорсозӣ эҳтиёҷ доранд. Дар аксарияти маҳалҳои аҳолинишин ва заминҳои қорами обӣ дар қанори роҳҳо қубурҳои обгузар шинонида нашудааст ва об ба сатҳи роҳ баромада, сабаби пеш аз

мӯҳлат вайроншавии роҳҳо мегарданд. Зиёда аз 15 км роҳи аҳамияти ҷумҳуриявӣ доштаи ҷамоатҳои деҳоти Деҳибаланд ва маркази ноҳия, 85 км роҳҳои маҳаллӣ аз ҷумла роҳҳои Кулчашма, Ғеш, Момандиён, Марғак, Деҳлоло ва роҳҳои ҷамоати деҳоти Чилдухтарон ба таъмири асосӣ ва ҷорӣ ниёз доранд, ки ҳамаи ин ба бехатарии ҳаракат дар роҳу нақлиёт мушкilotи ҷиддиро пеш меоварад.

Барои пурра бартараф намудани мушкilotҳои ҷойдошта дар давоми солҳои 2016-2020 тақрибан 9123 ҳазор сомонӣ маблағ зарур аст.

Инчунин дар ҳудуди ноҳия 19 адад кӯпрук ва 26 адад қубурҳои обгузар мавҷуд мебошанд. Аз 19 кӯпрукҳо 9 ададашон таъмирталаб ва 5-тои дигар бошад ба азнавсозӣ эҳтиёҷ доранд. Илова бар ин аз 7 кӯпруке, ки дар натиҷаи сар задани офати табиӣ харобгаштаанд, аз сабаби набудани маблағи зарурӣ то ҳол барқарор карда нашудаанд. Ин мушкilotро дар ҷамоати Ш. Шохин дар деҳаҳои Кулдамон, Фурӯзоба, Шаймирӣ, Кулчашма, Ғеш, Момандиён ва дар ҳудуди ҷамоати деҳоти Чилдухтарон мушоҳида намудан мумкин аст.

Ҳолати техникаи роҳҳои мавҷудаи ноҳия ба меъёрҳои роҳсозӣ ва ба талаботи стандартӣ ҷавобгӯ нестанд ва дар 25 соли охир ягон маротиба таъмири асосиро надидаанд (бахусус роҳҳои маҳаллӣ). Бинобар ин, бо мақсади иҷрои қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №165 аз 1 апрели соли 2011 “Дар бораи тасдиқи Барномаи мақсадноки давлатии рушди комплекси нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2025” дар ҳудуди ноҳияи Муъминобод таҷдиди роҳи автомобилгарди ба дарозии 52 км ба маблағи умумии 0,62 миллион доллари ИМА, таҷдиди роҳи автомобилгарди ба дарозии 12,5 км ба маблағи 0,11 миллион доллари ИМА, ва азнавсозии роҳи автомобилгарди ба дарозии 4,8 км ба маблағи 0,026 млн доллари ИМА аз ҳисоби сармояи хориҷӣ ва бучети давлатӣ пешбинӣ гардидааст.

Дар доираи Барномаи рушди ноҳия таъмир ва барқарорсозии роҳҳои аҳамияти ҷумҳуриявӣ маҳалли дошта ва харидорию навосозии техникаи нигоҳубинии роҳҳо дар назар аст ва барои нигоҳдорӣ ва таъмири роҳҳои мошингарди ноҳияи Муъминобод барои солҳои 2016-2020 тақрибан 59,5 млн. сомонӣ маблағ зарур мебошад.

Айни ҳол соҳаи нақлиёти истифодаи умум ва боркашонии ноҳия пурра аз ҷониби соҳибкорон амалӣ мешавад. Дар соҳаи нақлиёти автомобилҳои ноҳия зиёда аз 49 нафар соҳибборони инфиродӣ фаъолият доранд, ки аз ин 17 нафар ба боркашонӣ, 9 нафар ба воситаи микроавтобусҳо ва 24 нафар бо нақлиёти сабукрав ба мусофирон хизмат мекунанд, ки талаботи ноҳияро дар ин самт пурра таъмин карда наметавонанд.

Тибқи маълумоти оморӣ соли 2014 дар ноҳия 1710 адад воситаи нақлиётҳои автомобилҳои давлатӣ ва шахсӣ ба қайд гирифта шудааст, ки ин нишондод нисбати соли 2012 ба 173 адад зиёд мебошад. Аз шумораи умумии нақлиётҳои дар ноҳияи Муъминобод мавҷуд буда 1609 ададро мошинҳои сабукрав, 165 ададро автомашинаҳои боркаш ва 15 ададро автобусҳо ташкил менамоянд.

Дар ноҳия терминали мусофиркашонии ҷамъияти саҳомии «Сафар-Музаффар» фаъолият менамояд, ки дар он 11 нафар қору фаъолият менамояд. Мақсади асосии ташкили ин терминал таъмини пешниҳоди хизматрасонии хушсифат дар самти мусофиркашонӣ, ташкил намудани ҷойҳои нави қорӣ ва беҳтар намудани дастрасии аҳоли ба ин намуди хизматрасонӣ ба ҳисоб меравад. Дар соли 2014 ҳаҷми мусофиркашонӣ ва боркашонӣ дар қиёс ба соли 2012 мутаносибан 14,7 ва 22,1 фоиз афзоиш ёфтааст.

Тибқи нақшаи дурнамо афзоиши ҳаҷми мусофиркашонӣ ва боркашонӣ то соли 2018 (дар муқоиса бо иҷроиши соли 2014) мутаносибан 5,2 ва 17,1 фоиз дар назар дошта шудааст.

Мушкилиҳои асосии соҳаи нақлиёт ва роҳ: дар ҳолати ногувор қарор доштани роҳҳои маҳаллӣ ва пулҳо, аз офатҳои табиӣ хароб гаштани кӯпрукҳо, норасогии техникаҳои ҳозиразамон барои қорҳои таҷдид ва азнавсозии роҳҳо, норасогии воситаҳои молиявӣ барои гузаронидани таъмири асосӣ ва ҷорӣ роҳҳо махсусан роҳҳои маҳаллӣ, таъмирталаб будани техникаи мавҷуда, аз офати табиӣ хароб гаштани қисми

кӯпрукҳо ва таъмирталаб будани онҳо, фарсуда гаштани фарши қисми асосии аксарияти роҳҳои ноҳия, таъмирталаб будани роҳҳои маҳаллӣ, корношоям шудани воситаҳои техники ва набудани техникаи ҳозирзамон дар МДНРА «Муъминобод».

Таъмини газ. Дар самти таъминоти газ дар ноҳияи Муъминобод як нуқтаи гази моеъ аз соли 2012 ҷаъолият карда истодааст. Бо сабаби пурра таъмин нагаштани аҳолии ноҳия бо гази моеъ, онҳо гази моеъро инчунин аз шаҳрҳои Кӯлоб ва Душанбе дастрас менамоянд. Тамоми аҳолии ноҳия ҳамчун алтернатива барои гарм кардани хонаҳо аз ангишт, хокаи ангишт, ҳезум ва нерӯи барқ истифода мебаранд. Ҳезум асосан аз ҳисоби буридани дарахтони бисёрсолаи талу теппа ва дигар буттаҳои сахроӣ захира карда мешавад, ки ин ба муҳити зист таъсири манфӣ расонида, дар бисёр мавридҳо боиси руҳ додани офатҳои табиӣ мегардад.

Дар доираи Барномаи мазкур дар ноҳия аз ҷониби соҳибкорон сохтмони 2 нуқтаҳои нави таъминоти гази моеъ ва дигар намудҳои сӯзишворӣ пешбинӣ мегардад.

4.4. Алоқа ва фазои иттилоотӣ

Барои беҳтар намудани дастрасии аҳоли ба хизматрасонии алоқа дар ноҳия филиали ЦСК “Тоҷиктелеком”-и минтақаи 4 ҷаъолият менамояд, ки дар заминаи он 1 адад дастгоҳи рақамии дорои 2000 рақамии гуфтугӯи байнишаҳрӣ васл карда шудааст (дарозии каналҳои телефони байнишаҳрӣ 45 км ва шумораи дастгоҳҳои телефонҳои асосӣ 730 адад).

Аҳолии ноҳияи Муъминобод аз хизматрасонии шабакаҳои мобилии «Тcell», «Мегафон», «Билайн» ва «Вавилон» истифода мебаранд. Илова бар ин, дар доираи Барномаи мазкур, барои беҳтар намудани сифати хизматрасонии соҳаи алоқа пайвасти кардани хати алоқаи нурии ҷамоатҳо бо маркази ноҳия ва вилоят ба маблағи умумии 198 ҳазор сомонӣ пешбинӣ мегардад.

Дар ҳудуди ноҳия 4 барномаҳои симо ва садои ҷумҳурӣ пахш мешаванд (фарогирии барномаҳои телевизионии “Шабакаи аввал” 99,7 фоиз, «Сафина» 81 фоиз, “Баҳористон” 52 фоиз, “Ҷаҳоннамо” 79 фоиз ва фарогирии мавҷи барномаи радиои ҷумҳуриявӣ 37 фоиз).

Дар ноҳия дар як моҳ як маротиба рӯзномаи «Субҳи меҳнат» бо теъдоди 600 нусха нашр карда мешавад.

Дастгоҳи ҷопии матбааи ноҳия кӯҳна ва фарсуда буда ба талаботи имрӯза ҷавобгӯ нест, зеро аз соли 1960 инҷониб хизмат карда истодааст. Аз ин рӯ сифати маводҳои ҷопӣ хуб набуда, талабот ба ин маводҳо рӯз то рӯз кам гашта истодааст ва ин омил барои баланд бардоштани маърифатӣ фарҳангии шаҳравандон таъсири манфӣ мерасонад. Дар доираи Барномаи мазкур дар тӯли солҳои 2016-2020 таъмири бинои матбаа ва таҷҳизонидани он бо таҷҳизотҳои муосир пешбинӣ мегардад.

Мушкилоти асосии соҳа: норасогии кадрҳои соҳаи алоқа, набудани маблағ ва техникаи зарурии хизматӣ барои сари вақт барқарор намудани алоқаи байнишаҳрӣ ва дохилӣ, сатҳи пасти талабот ба воситаҳои алоқаи статсионарӣ ва сари вақт пардохт нашудани ҳаққи хизматрасонӣ, набудани таҷҳизоти мавҷабулқуние, ки то деҳаҳои дурдаст пахши барномаҳоро таъмин намояд, сифати пасти хизматрасонии соҳа, корношоям будани таҷҳизоти матбааи ноҳияи Муъминобод.

БОБИ 5. ҲИФЗИ МУҲИТИ ЗИСТ ВА ҲОЛАТҲОИ ФАВҚУЛОДДА

5.1. Ҳифзи муҳити зист

Вазъи муҳити зист дар ҳамаи бахшҳои Барномаи мазкур таҳлил гардида, чораҳои нигоҳ доштани устувории он баён шудаанд. Мушкилиҳои асосии соҳа хеле зиёданд, аз ҷумла, бад шудани ҳолати мелиоративии заминҳо, дарахтзорҳо ва ҷангалзорҳо, зиёд шудани теъдоди ҳодисаҳои буридани дарахтон ва кӯрукшиканӣ, ифлосшавии мавзёҳои кӯҳсор бо партовҳои саҳти маишӣ, хавфи ба вуқӯъ омадани ҳолатҳои фавқулодда (сел, ярч), азхудкунии заминҳои наздикӯҳӣ ба назардошти релефи он, бад шудани ҳолати чарогоҳҳо, азхудкунии ғайриқонунии канданиҳои фойданоки табиӣ, аз ҷумла хок, қуму санг, шағал ва ғайраҳо.

Ноҳияи Муъминобод яке аз ноҳияҳои кӯҳистонии кишвар буда, ноҳияи кишоварзӣ ҳисобида мешавад ва аз ин лиҳоз проблемаҳои экологии минтақа дар алоқамандии зич бо фаъолияти кишоварзӣ вобаста мебошад. Ҷойгиршавии географӣ, иқлими мӯътадил ва релефи кӯҳӣ дар минтақа баҳри инкишофи ҷангалзор ва нашъунамои он мусоидат менамояд. Қисми зиёди масоҳати ноҳияро кӯҳҳо иҳота намуда, замини обии ноҳия ҳамагӣ 2085,7 гектарро ташкил медиҳад.

Таъсири иқтисодии саноатии ноҳия ба муҳити зист он қадар зиёд нест. Дар ноҳияи Муъминобод ҳамагӣ як корхонаи хурди дӯзандагӣ, як корхонаи истеҳсоли сангу шағал, ду коргоҳи коркарди ҷӯбу тахта, 21 адад осиеби обӣ фаъолият мекунад ва ба ҳолати экологии ноҳия таъсири антропогенӣ воқеъӣ намерасонанд. Ҳавои атмосфера дар худуди ноҳияи Муъминобод асосан аз ихроҷоти нақлиёти автомобилӣ, ки миқдораш 1710 адад мебошад, ифлос мешавад.

Кишоварзони ноҳия аслан ба растанипарварӣ, боғдорӣ ва чорвопарварӣ машғул мебошанд. Зиёда аз 72 фоизи аҳолии қобили меҳнат дар деҳот зиндагонӣ дошта, дар соҳаи кишоварзӣ фаъолият мекунад. Мушкилиҳои асосии экологии ноҳия, ки аз онҳо сатҳи некуаҳволӣ (камбизоатӣ)-и аҳоли вобаста аст, ба самтҳои зерин дахл дорад:

- норасоии оби обёрӣ ва вазъи мелиоративии заминҳои обӣ,
- ҳолати чарогоҳҳо,
- ҳифз ва истифодаи самараноки мавзёҳои ҷангал.

Дар ноҳияи Муъминобод тавассути канали Қулулу (бо дарозии 5 км), ки 100 гектар замин тавассути он обёрӣ мешавад, канали деҳаи Ғофулобод бо дарозии 3 км, 24 гектар боғро обёрӣ менамояд бо ғунҷоишии 4м/сония мавҷуд аст, ки солҳои 70-80-уми асри гузашта ба истифода дода шуда буданд ва ҳамагӣ 10 иншооти гидротехникӣ дошта, зиёда аз 32 га заминро дарахтзорро бо об таъмин мекунад. Ин каналҳо дар натиҷаи солҳои тӯлони истифода шудан ғунҷоишашон кам шуда, ба таъмири асосӣ ниёз доранд. Обёрӣ ва беҳтар намудани ҳолати мелиоративии заминҳо яке аз мушкилиҳои соҳаи кишоварзӣ ноҳияи Муъминобод мебошад.

Майдони чарогоҳҳои ноҳия бошад 53194 га буда, шумораи умумии чорво (соли 2014) 34607 сар чорвои шохдори калон ва 113986 сар бузу гӯсфанд ба қайд гирифта шудааст. Дар ноҳия 94 фоизи саршумори чорво ба сектори аҳоли ва 6 фоиз ба сектори хоҷагии деҳқонӣ рост меояд. Дар ноҳия ҳамагӣ 143147 сар чорвои калону майда ба қайд гирифта шудааст, ки ҳамаи он ба секторҳои ҷамъияти, аҳоли ва хоҷагии деҳқони инфироди тааллуқ доранд.

Дар доираи “Барномаи рушди хоҷагии ҷангали Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2006-2015” масъалаҳои ҳалталаби соҳаи ҷангал ва самтҳои асосии он бо мақсади баланд бардоштани сатҳи иқтисодӣ ва беҳбуд бахшидан ба ҳолати муҳити зист пешбинӣ шудааст. Тибқи Барномаи мазкур дар худуди ноҳияи Муъминобод тӯли солҳои 2013-2015 зиёд намудани шумораи дарахтони сояфкан ва то 14 гектар зиёд намудани майдони ҷангалзор пешбинӣ шудааст.

Яке аз масъалаҳои муҳими экологии ноҳияи Муъминобод ин сари вақт ҷамоварӣ нагаштани партовҳо мебошад. Партовгоҳи марказӣ дар масофаи 3,5 км дур ҷойгир

шуда, аз се як ҳиссаи роҳи он таъмири асосиро талаб менамояд. Илова бар ин, нуқтаҳои ахлотпартоии мавҷуда талаботи имрӯзаро қонеъ гардонидани наметавонад ва айни замон зарурати сохтмони нуқтаҳои нав ба миён омадааст. Бар замми ин, бинобар боришоти зиёди пай дар пай каналу ҷӯйҳои обпарто ба таъмиру азнавсозӣ ниёз доранд.

Мавҷуд набудани хадамоти коммуналӣ дар ҷамоатҳо боиси пайдо шудани партовгоҳҳои сершумори ғайрирасмӣ, ифлос шудани замин, соҳилҳои иншооти об ва афзудани хатари сар задани касалиҳои сироятӣ мегардад.

Манбаи дигар ташаккули партовҳои хатарноки муассисаҳои тиббии ноҳия ва хадамоти байтории ноҳия мебошанд. Муассисаҳои тиббӣ бояд бо печҳо барои сӯзонидани партовҳои хатарнок, барои чорвои аз касалиҳо ғавтида ташкили ҷоҳои Беккер зарур аст. Дар айни замон дар ноҳия чунин таҷҳизоти ба ҳифзи табиат мусоидаткунанда мавҷуд нестанд. Ҳамаи ин ба зиёд шудани касалиҳо миёни аҳоли, афзудани хароҷоти онҳо барои табобат, коҳиши сатҳи дарозумрӣ ва баланд шудани сатҳи камбизоатӣ меоварад.

Барои ҳалли ин масъалаҳо лозим аст, ки дар ҳудуди ҷамоатҳои ноҳияи Муъминобод барои ташкил намудани партовгоҳ қитъаҳои алоҳидаи замин ҷудо карда шуда, ҷиҳати ташкил намудани муассисаҳои коммуналӣ хусусӣ ё давлатӣ ва дар соҳаи мазкур ба хизматрасонӣ машғул гардидани онҳо, мусоидат намудан зарур аст.

Муаммои дигар ин нокифоягии дастрасии аҳолии ноҳия ба оби нӯшокӣ мебошад. Дастрасии аҳолии ноҳияи Муъминобод ба оби нӯшокӣ бошад, ба таври умумӣ 48,7 фоизро ташкил дода, 51,3 фоизи аҳоли аз норасоии об танқисӣ мекашанд. Дар маркази ноҳия ҳамагӣ 12,34 км хати оби нӯшокӣ гузаронида шудааст. Аҳолии боқимондаи ноҳия ба сифати оби нӯшокӣ аз сарчашмаҳои обтаъминкунии обҳои рӯизаминиву зеризаминӣ ва ҷашмаю ҳавзҳо истифода мебаранд.

Дар ноҳияи Муъминобод ҳатти ташноб (канализатсия) вучуд надорад, ки ин ба сохтмон ва ба истифода додани хонаҳои бисёрроёна дар ноҳия монев мегардад. Мавҷуд набудани ҳатти ташноб (ба хусус дар нуқтаҳои аҳолинишин) метавонад боиси ифлосшавии обҳои рӯизаминӣ ва зеризаминӣ гардад. Айни замон қорҳои сохтмонӣ ҷиҳати гузаронидани ҳатти ташноби ноҳия оғоз гардид, ки барои беҳ гаштани муҳити экологии атроф таъсири мусбӣ мерасонад.

Барои баланд бартоштани сатҳи маърифати экологии аҳоли ноҳия зарур аст, ки як қатор чорабиниҳо амалӣ карда шаванд, аз ҷумла: ташкил ва гузаронидани аксияҳо ва ҳаргуна чорабиниҳои кабудизоркунии ноҳия, ки ба барқарорсозии ҷангалзор равона карда шудааст, ташкили маҷмӯи намоишҳои экологӣ дар телевизиони вилоят, ташкили маҷаллаҳо дар рӯзномаи ноҳия, ташкил намудани низоми таблиғи умумии донишҳои экологӣ ва шароит барои ташаккул ва баланд бардоштани маданияти экологии аҳоли, ташкили «Патрулҳои сабз», ҳаракати экологии ҷавонони Тоҷикистон дар мактабҳои таҳсилоти ҳамагонӣ.

Мушкилии дигари соҳаи экологии ноҳия, ки бештар ба пайдоиши хатари ба вуқӯ пайвастании офатҳои табиӣ дахл дорад, пеш аз ҳама дар вучуд надоштани селпартоҳо дар ҷамоатҳои деҳоти Боғгай, Ш.Шоҳин, Балхобӣ ва Н.Назаров марбут мебошад. Дар ҳамин хусус зарур аст, ки дар деҳаи Кулчашма, Ҷашмаи ҷӯшон, Пули Лангар, Кулдамон, Туту, Боғабӣ селпартовҳо сохта шаванд ва маҷрои дарёҷаҳо, ки аз байни ин деҳаҳо убур менамоянд, қорҳои соҳилмустаҳкамкунӣ анҷом дода шаванд.

5.2. Омодагӣ ба ҳолатҳои ғавқулудда, пешгири ва паст кардани хатари пайдоиши онҳо

Ҷамоатҳои деҳоти ноҳияи Муъминобод асосан мувоҷеҳи селҳо, ярҷҳо ва сангҷархҳо ҳастанд. Ба ғайр аз ин, шароити иқлимӣ ноҳия сербарфу борон буда, хуноқиҳои саҳт дар тамоми ҳудуди он ҳукмронанд.

Ноҳия дорой 6 ҷамоати деҳот буда, 17 сойи хурду калон аз ҳудуди ноҳия мегузарад баъзе деҳаҳо дар минтақаҳои хатарнок ҷойгиранд. Аз 138 деҳа ва 18 кӯча мавҷуда 43 деҳа 4 кӯча мувоҷеҳи офатҳои табиӣ мебошанд, ки ин 30,3% нуқтаи аҳолинишинро ташкил медиҳад. Шумораи умумии хоҷагиҳои дар ҳудуди ноҳия 10831 аз инҳо 2794 хоҷаги дар минтақаҳои хавфнок зиндаги мекунанд, 25,8% хоҷагиҳо, дар минтақаи

хатарнок ҷойгиранд. Ҳамагӣ дар минтақаҳои хатарнок 13138 нафар ё 15,4% аҳоли зиндагонӣ мекунад.

Таносуби шумораи деҳоти дар минтақаҳои хатарнок ҷойгирифтаи ноҳияи Муъминобод

№	Номгӯи ҷамоатҳо	Шумораи деҳаҳо дар ҷамоат	Шумораи деҳаҳо дар минтақаҳои хатарнок
1	Балхобӣ	14	7
2	Ш.Шоҳин	17	6
3	Боғгаӣ	16	7
4	Деҳбаланд	16	5
5	Н.Назаров	28	9
6	Чилдухтарон	47	3
	Ҳамагӣ:	138	41
№	Номгӯи ҷамоатҳо	Шумораи хоҷагиҳо дар ҷамоат, ҳамагӣ	Шумораи хоҷагиҳо дар минтақаҳои хатарнок
1	Балхобӣ	1365	538
2	Ш.Шоҳин	1275	1223
3	Боғгаӣ	1410	104
4	Деҳбаланд	1933	230
5	ш.Муъминобод	1835	401
6	Н.Назаров	2171	214
7	Чилдухтарон	847	84
	Ҳамагӣ:	10831	2794
№	Номгӯи ҷамоатҳо	Шумораи аҳоли ҳамагӣ	Шумораи аҳоли дар минтақаҳои хатарнок
1	Балхобӣ	11500	2977
2	Ш.Шоҳин	10869	4748
3	Боғгаӣ	11934	593
4	Деҳбаланд	14362	770
5	ш.Муъминобод	13447	2610
6	Н.Назаров	16900	1093
7	Чилдухтарон	6498	347
	Ҳамагӣ:	85510	13138

Тамоми ҳудуди ноҳия бо офатҳои табиӣ, монанди боронҳо, барф вазидани шамол саҳт ва фаромадани ярчу тармаҳо мувоҷеҳ ҳастанд.

Ҳамзамон, барои ноҳия ҳолати аз ҳамаҳафнок, ин эҳтимолияти омадани сел мебошад. Дар ҳолати омадани сел ва Ярч ҷамоатҳои шаҳраку деҳоти ноҳия зарари калон мебинанд, ки зиёда аз 2794 хоҷаги ва 13138 аҳоли зери хатар мекунанд.

Номгӯи офатҳои табиӣ, ки деҳотро таҳдид мекунанд

Ҷамоатҳои деҳот	Деҳа	Намуди ҷараёни таҳдидкунанда
Ҷамоати шаҳраки Муъминобод	кучаи С.Назаров	Сел,
	кучаи Ҷ.Руми	Сел
	кучаи А.Фирдавси	Сел,
	кучаи А.Раҳимов	Сел
Ҷамоати деҳоти Н.Назаров	д.Ғеш	Сел, ярч
	д.Садбарго	Сел,
	д.Марғаки убара	Сел, ярч
	д.Личаки боло	Сел
	д.Тихоро	Сел, ярч
	д.Кулчашма	Сел,
	д. Момандиён	Сел
	д. Деҳлоло	Сел, обзеркунӣ

Чамоати деҳоти Чилдухтарон	д. Гулистон	Сел,
	д. Чавзодара	Сел
	д. Дегрез	Сел, ярч
	д. Сафедбанд	Ярч
Чамоати деҳоти Боғгай	д. Хучаи Нур	Ярч
	д. Шаймири	Сел
	д. Сарсиблӯқ	Ярч
	д. Яккачинор	Сел
	д. Чорводор	Сел
	д. Сангдараи убара	Сел
	д. Чукурак	Ярч
Чамоати деҳоти Ш.Шоҳин	д. Ободон	Сел
	д. А.Рудаки	Сел
	д. Туту	Сел
	д. Чашмаи Чушон	Сел
	д. Сангдараи боло	Сел
	д. Сангдараи поён	Сел
Чамоати деҳоти Балхоби	д. Балхоби	Сел
	д. Момирак	Сел
	д. Туту	Сел
	д. Боғи Ҳабиб	Сел
	д. Тебалай	Сел
	д. Ғарабдара	Сел, Ярч
	д. Шулулу	Сел, Ярч
Чамоати деҳоти Дехбаланд	д. Файзобод	Сел
	д. Ҳанатарош	Сел
	д. Сармайдон	Сел
	д. Шулдук	Сел
	д. Дехбаланд	Сел

Ҳисоб кардани шумораи офатҳои табиӣ дар давраи солҳои 2012-2014 ба вуҷуд омада имконнопазир аст, зеро дар санадҳо хисороти умумие, ки дар натиҷаи офатҳои табиӣ тайи ин солҳо ба вуқӯъ омадааст, нишондода шудаанд ва шумораю намудҳои офатҳои табиӣ ба қайд гирифта шудаанд, ки маблағи умумии ин хисорот 10165511 сомониро ташкил медиҳад. Инҳо асосан боронҳои шадиду давомнок, селҳо, бориши барфи зиёд, фаромадани ярч мебошанд.

Дар натиҷаи офатҳои табиӣ дар тӯли се соли охир ба иқтисодиёти ноҳияи Муъминобод дар ҳаҷми умумии 10 миллиону 183 ҳазору 750 сомонӣ зарар расонида шудааст. Зарари аз ҳама зиёд ба соли 2012 рост омадааст. Сабабгори асосии он боронҳои шадид буданд, ки боиси омадани сел ва обхезиҳо гаштанд.

Хисороти бештар аз боришоти барфу борон ва селҳо ба соҳаҳои инфрасохтор, кишоварзӣ ва хоҷагии манзилию коммуналӣ ворид шудааст.

Зараре, ки ҲФ ба инфрасохтори ноҳияи Муъминобод расонидааст

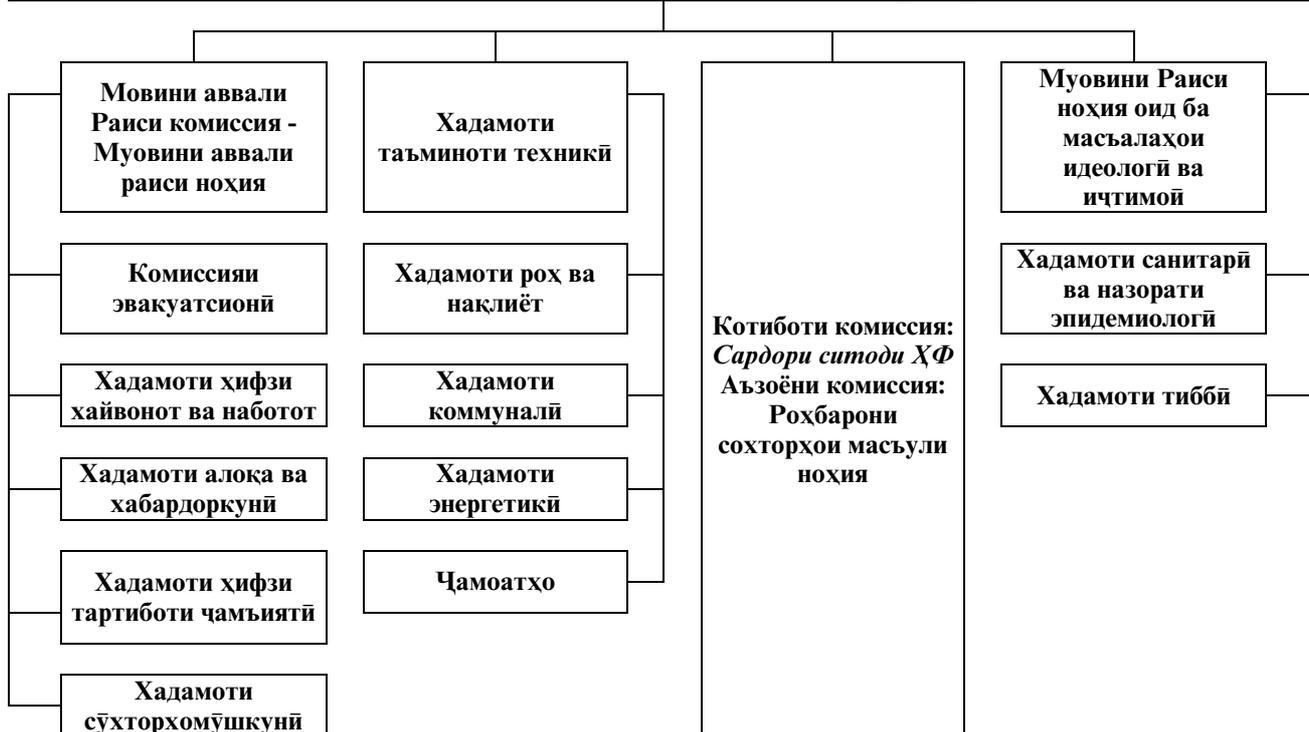
Иншоотҳои зарардида	Маблағи зарар, сомонӣ		
	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Ҳонаҳои истиқоматӣ	478600	-	312483
Мактабҳо, муассисаҳои томактабӣ	19000	-	950000
Муолиҷахона ва беморхонаҳо	-	-	16000
Иншоотҳои маданияту маишӣ	-	-	-
Роҳҳо	1056687	-	1064400
Пулоҳо	1817000	-	613900
НИБ (ЛЭП)	11000	-	-
Ҳатҳои обгузар ва канализатсионӣ	145000	-	179683
Кишоварзӣ	1056797	-	63100
Иншоотҳои дигар Соҳилҳо	848000	-	1551000
Ба кӯчонидан ниёз доранд	500	-	600
Ҳамагӣ:	5432584		4751166

Дар давраи нишондодашуда хисороти зиёдтар дар қиёси фоизӣ ба соҳаи кишоварзӣ ва инфрасохтор расидааст. Ин хисороти ба кишоварзӣ ва инфрасохтор расида дар ҳамин давра беш аз 0,002 маротиба аз қисми хароҷоти бучети ноҳия, ки ба ин соҳа равона шудааст.

*Дар сурати ва эътиноии ноҳияи Муъминобод чунин пешбинӣ шудааст:
ба вуҷуд омадани ҳолатҳои фавқулодда сохтори омодабошӣ*

Сохтори омодабошӣ ва эътино ба ҲФ дар ноҳияи Муъминобод чунин мебошад

**Раиси ноҳияи Муъминобод
Раиси Комиссияи ноҳиявӣ оид ба ҳолатҳои фавқулодда**

Айни замон, дар ноҳияи Муъминобод 10 хадмот вуҷуд дорад, ки бевосита ба эътиноии офатҳои табиӣ ҷалб гардидаанд. Дар зер рӯйхати хадмоти мазкур бо нишон додани нерӯю воситаҳои мавҷуда, захираҳо ва эҳтиёҷоти онҳо оварда шудааст:

Хадмоти алоқа ва хабардоркунӣ (ҶСПК «Тоҷиктелеком»)		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Шумораи кормандон 7 нафар Маркази огоҳкунанда ва алоқа 1-адад Дизел 44 кВт - 1 адад Автомашини ВАЗ 2121 1-адад Симчубҳо 10-адад Зерсутуни бетони 10-адад	Кабели «Нахи Нури» 4000м Кабели ПТВЧ 38000м Кабели П-274 3000м Чангак(крюк) 16-дона Каскаи муҳофизати 16-дона	Маркази алоқа ва огоҳкунӣ- 3-адад Ноқил -10,5 км. Маводи сӯхтор ва молиданӣ- 4,5 тонна.
Хадмоти тартиботи ҷамъиятӣ (ШКД)		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Нақлиёти автомобилӣ-3адад	Вуҷуд надорад	Нақлиёти автомобилӣ – 3 адад Мотосикл - 10 адад
Хадмоти сӯхторхомушкунӣ		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Ҳайати шахсӣ 15 нафар Автомашини сӯхторхомушкунӣ 1- адад	Рудаи оташнишонии диаметри 125 4-дона 16 м Рудаи оташнишонии диаметри 77 200м	Дастпӯшаки сӯхторхомушкунӣ диаметраш 77 мм – 600 м Зинаи секабата 1-дона Асбоби фишурдаи хаводиҳи АСБ-2 2-дона

	Рудаи оташнишонии диаметри 66 200м	Ниқоби муқобили гази КИП – 8 13дона.
Хадамоти нақлиёт ва роҳсозӣ		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Ҳайати шахсӣ-33 нафар Техникаҳои роҳсозӣ-12 адад	Сӯзишвории дизели 600 л	Сӯзишвории дизели 4000 л Сӯзишвории бензин 1000 л Равғанҳои молидани 1000 л Погрузчик (боркунак) 1-адад
Хадамоти коммуналӣ		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Шумораи кормандон 29 нафар техникаи автомобилӣ: ГАЗ – 53 – АСМ – 1 адад Автомашини Форлан 2-адад Булдозер Д21А 1-адад Экскаватор RS 1-адад	Сӯзишвории дизелӣ 500 л Намак 400 кг Маводи зидди лағчиш 2м3	МСМ (ГСМ) – 1 тонна Автомашини АСМ – 1 адад Автомашини обпошӣ 1-адад
Хадамоти санитарӣ ва назорати эпидемиологӣ		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Ҳайати шахсӣ – 13 нафар Автомашини сабуқрав - 1 адад Озмоишгоҳи паразитология ва бактерология – 1 адад Яхдон - 1 дона	Сӯзанакҳои 0,5 млгр – 100 дона Пахта – 2 кг Докаҳо – 20 дона. Гипохлорид – 50 кг	Гиперхлориди калси – 200 кг. Дез. камераи сайёр – 1-дона . Термостатор 1-адад Дистиллятор – 1 адад Пироҳани муқобили вабо – 10 дона Лампаи бактериосидӣ 2дона Чевони хушккунӣ 1-адад Яхдон 2-адад
Хадамоти муҳофизати ҳайвонот ва наботот		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Шумораи кормандон бо ассотсиатсияҳои деҳқонӣ 21 нафар Автомашини ГАЗ-52 2-адад Трактор МТЗ-80 6-адад	Гандум 394 т Картошка 239т Чав 31 т	Ядак (присеп) 6-дона Плуг 2-дона Комбайн 1-дона
Хадамоти энергетикӣ		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Ҳайати шахсӣ – 14 нафар Автомашини ГАЗ-53 1- адад Автомашини Форлан 1адад Зеристгоҳи 35/10кв - 6 адад Зеристгоҳи 35/0,4 кв-5 адад Хати интиқоли барқ: 35 кВ – 87 км 10 кВ – 92 км 0,4 кВ – 299,1-15 км Камарбанди эҳтиётӣ, панҷаҳо – 8 чуфт Равғани техникӣ – 500 литр	Сими алюминии намуди: А-50-250 кг А – 35 – 70 кг А – 70 – 40 кг Изолятори ШФ -10кв -50 адад Изолятори ТФ-20 50 адад Изолятори ИПТ-160-0,4. 4адад Муҳофизаткунандаи ПН - 400А-30 дона Изолятори ИП – 10 кв 20 дона	Симчӯбҳо – 300 дона Сӯзишворӣ – 6 тонна Равғани техникӣ – 1000 л Дастгоҳи тақсимкунандаи РЛНД-10 – 20 воҳид Миёнбанди эҳтиётӣ, панҷаҳо (коғти) – 30 чуфт Нокили барқии А – 50 – 2 т Трансформаторҳо -160кв -2адад Трансформаторҳо-250кв – 2 адад. Нокили АПВ-35-50-70 1000 м . Фулузоти варақагӣ (катанка) 50 кг Гӯшаи оҳанӣ (уголок) -63-63 700 кг Электрод -80 кг
Хадамоти тиббӣ		
Нерӯ ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Шумораи кормандон 104 нафар Автомашини ёрии таъҷили 2-адад Кати ҷои хоб 100 –адад Дизел 1-адад Автомашини ВАЗ 2107 1-адад	20% аз эҳтиёҷоти маводҳои доруворӣ тиббӣ	МСМ (ГСМ) – 1 тонна Маводҳои зарурияти аввалиядоштаи тиббӣ ҳангоми руҳ додани ХФ Автомашини ёрии таъҷили 1-адад
Хадамоти савдо ва озуқа		
Шумораи кормандон 13-нафар Бозор 1-адад Мағоза 4-адад	Орд 300 кг Намак 400 кг Равған 20 кг Биринҷ 50 кг Гӯгирд 1000 дона	Автомашини боркаш тамғаи «Форлан»

Мушкилиҳои асосӣ оид ба насти кардани сатҳи офатҳои табиӣ дар ноҳия: набудани маблағҳои пулӣ дар буҷет барои низоми огоҳсозӣ/эътиноии офатҳои табиӣ, барои таъсиси низоми огоҳкунии пешакӣ, барои гузаронидани чорабиниҳо оид ба ҳифзи аҳоли дар мавзеи осебпазиртари ноҳия ва самаранок набудани фаъолияти хадамотҳои ноҳиявӣ оид ба муҳофизати граждани.

БОБИ 6. ТАЪМИНОТИ ЗАХИРАВӢ

6.1. Нерӯи ташкилӣ ва зехнии ноҳия

Идоракунии давлатии ноҳия аз ҷониби мақомоти намояндагии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ дар маҳал амалӣ мегардад.

Мақомоти намояндагии маҳаллӣ – Маҷлиси вакилони халқи ноҳия аз 35 нафар (7 нафар зан) иборат мебошад. Илова бар ин, 2 нафари дигар аъзои Маҷлиси вакилони халқи Хатлон аз ҳудуди ноҳия ба ҳисоб мераванд, ки аз ин 1 нафараш зан мебошад. Қаласаҳои Маҷлис ҳар 3 моҳ гузаронида мешаванд ва дар ҳолатҳои зарурӣ метавонанд қаласаҳои ғайринавбатӣ баргузор гардад. Дар ин қаласаҳо намояндагон бучетҳои маҳаллиро тасдиқ намуда, дар бораи иҷроиши онҳо ҳисоботро мешунаванд, меёриҳои андоз ва бочи маҳаллиро муайян, барномаҳои рушдро тасдиқ менамоянд ва ҳисоботи мақомоти иҷроияи ҳокимиятро барраси мекунанд.

Аз ҷониби Маҷлис 5 комиссияи доимӣ дар зеромада ташкил шудаву фаъолият мекунанд:

- комиссияи доимии Маҷлиси вакилони халқи ноҳияи Муъминобод оид ба нақша, иқтисодиёт ва бучет;
- оид ба қонуният, тартиботи ҳуқуқӣ ва одоби вакилӣ;
- оид ба кишоварзӣ;
- оид ба маориф, тандурустӣ, фарҳанг, муносибатҳои миллӣ ва кор бо ҷавонон;
- оид ба сохтмон, хоҷагии коммуналӣ, саноат, савдо ва хизматрасонӣ.

Мутобиқи лимити муқараркардаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хизматчиёни давлатии ноҳияи Муъминобод 109 воҳидҳои корӣ ҷудо гардидааст. Айни замон, дар мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия 43 нафар, (аз ҷумла 9 нафарашон занҳо) фаъолият мекунанд. Ба ҳолати 1 январи соли 2015 ҳамагӣ 2 ҷои кори холӣ мавҷуд мебошад. Дар дастгоҳи раиси ноҳия бошад 15 нафар, ки 3 нафарашон зан аст, кор мекунанд.

Иқтидори техникаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии ноҳия ва идораву муассисаҳои давлатии ноҳия 47 компютер, 38 принтер, 2 адад нуқтаи ба интернет пайваस्तшуда ва 7 факс буда, норасоии техникаи 22 компютер, 22 принтер ва 14 факс (бо назардошти ҷамоатҳои деҳот) - ро ташкил медиҳад.

6.2. Таъминоти бучетиву молиявӣ

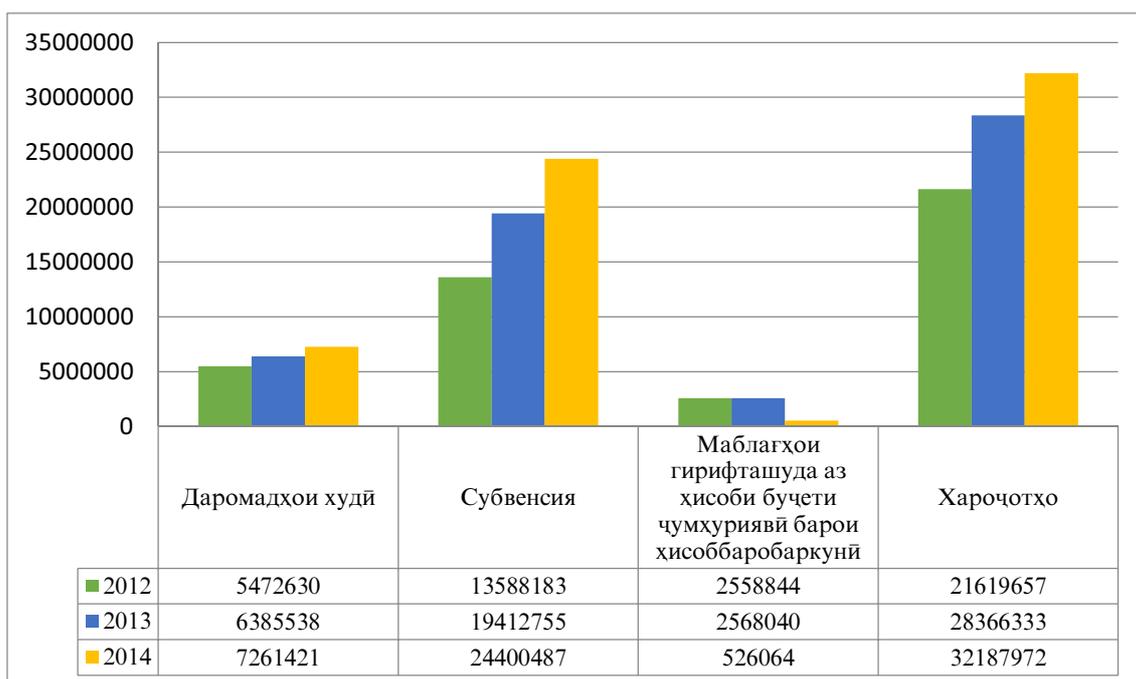
Маблағгузори «Барномаи рушди ноҳияи Муъминобод барои солҳои 2016-2020» аз ҳисоби бучети маҳаллӣ, бучети ҷумҳуриявӣ, сармояҳои дохилӣ (соҳибкорони ватанӣ) ва манбаъҳои ғайрибучетӣ таъмин карда мешавад. Ба манбаъҳои ғайрибучетӣ, ки барои маблағгузори Барномаи мазкур ҷалб карда мешавад, инҳо дохил мешаванд:

- ❖ *Пардохти мақсаднок аз фондаи корхонаҳои ҳавасманд дар иҷрои Барнома;*
- ❖ *Қарзҳои бонкӣ;*
- ❖ *Маблағи фондҳо ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ;*
- ❖ *Сармояи инвесторҳои хориҷӣ, ки дар иҷрои Барнома ҳавасманданд ва ё ҷорабиниҳои алоҳидаи онҳо;*
- ❖ *Сармояи муҳожирони меҳнатши берунмарзе, ки дар таъмини Барнома ҳавасманданд.*

Солҳои охир барои рушди ноҳия тавассути бучети маҳаллӣ маблағ кам ҷудо карда мешавад.

Сарчашмаҳои асосии ташаккули бучет - ин андози даромад аз шахсони воқеӣ, андоз аз арзиши иловашуда, андози ягона, андоз аз соҳибони воситаҳои нақлиёт, андоз аз амволи ғайриманқул ва ғайра маҳсуб меёбад. Таи солҳои 2012–2014 даромадҳои худии ноҳия ба ҳисоби миёна 26,9%-и қисми хароҷоти бучетро мепӯшонанд, ки дар ин робита барои пӯшонидани қасри бучет субвенсия ҷудо мегардад.

*Нақшаи даромад ва хароҷоти буҷети ноҳияи Муъминобод
дар давоми солҳои 2012-2014 (сомонӣ)*

Дар сохтори қисмати даромади буҷети ноҳия андози даромад аз шахсони воқеӣ, андоз бо услуби содакардашуда, андози ягона, ва андоз аз арзиши иловашуда дорои аҳамияти бештаранд.

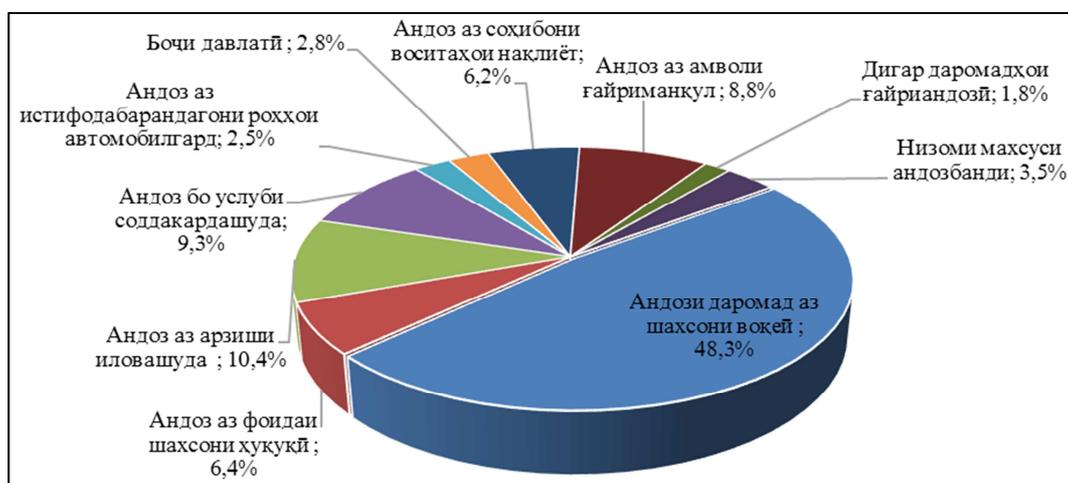
*Таҳлили қисми иҷроии даромади буҷети
ноҳияи Муъминобод аз рӯи солҳо (ҳаз.сомонӣ)*

	2012	2013	2014
■ Андоз даромад аз шахсони воқеӣ	2061,1	2819,1	3511
■ Андоз аз фонди шахсони ҳуқуқӣ	108,7	419,7	468,9
■ Андоз аз арзиши иловашуда	545,9	882,5	752,3
■ Андозҳои ҳадди ақал аз даромади корхонаҳо	401,2	0,0	0
■ Андоз бо услуби содакардашуда	589,1	209,1	669,4
■ Андоз аз истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард	144,2	218,8	182,7
■ Андоз аз фурӯши чакана	215,2	0	0
■ Бочи давлатӣ	169,6	249,2	203,4
■ Андоз аз соҳибони воситаҳои нақлиёт	229,1	392,3	450,9
■ Андоз аз амволи ғайриманқул	147,7	564,1	637,6
■ Андозии ягона	383	316,9	0
■ Дигар даромадҳои ғайриандозӣ	292,0	179,5	131,9
■ Андозии замин аз шахсони воқеӣ	103,4	0	0
■ Низоми махсуси андозбандӣ	0	0	253,4
■ Андозии замин аз шахсони ҳуқуқӣ	70	0	0

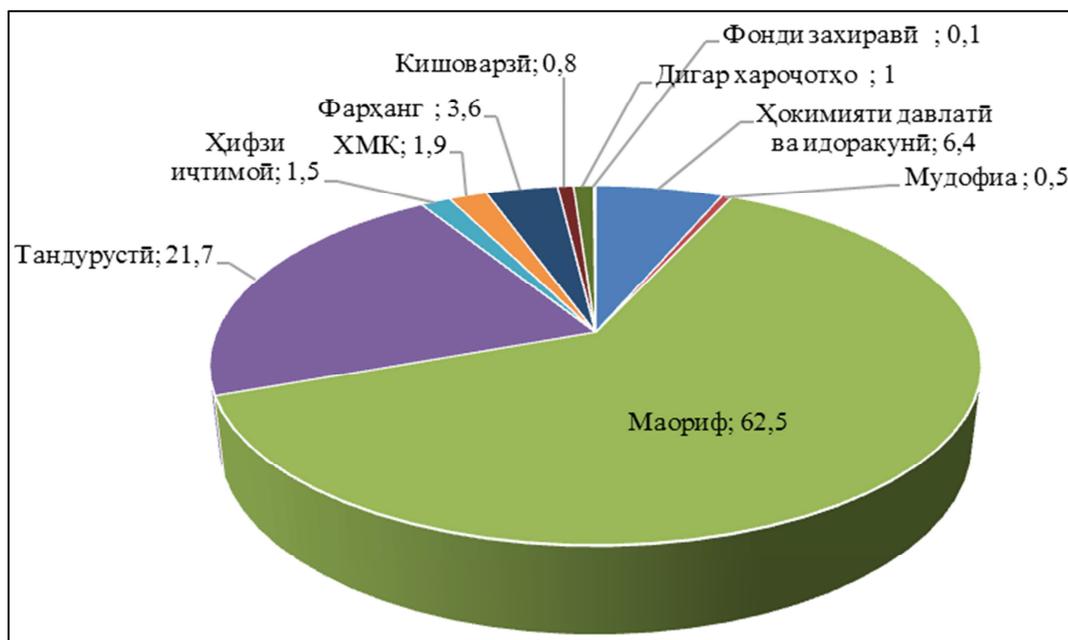
Аз диаграммаи овардашуда маълум мегардад, ки маблағ ба қисми даромади бучет бештар аз ҳисоби андози даромад аз шахсони воқеӣ, андоз аз ғойдаи шахсони ҳуқуқӣ, андоз аз арзиши иловашуда, андоз бо услуби соддакардашуда, андоз аз амволи ғайриманкул, андоз аз истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард, боци давлатӣ, андоз аз соҳибони воситаҳои нақлиёт, андоз аз амволи ғайриманкул ва дигар даромадҳои ғайриандозӣ ворид гардидааст. Ҳамзамон бояд қайд намуд, ки бо қорӣ гардидани амали Кодекси нави андози ҚТ аз 1 январи соли 2013, баъзе намудҳои андозҳо барҳам ё ба як намуд якҷоя карда шуданд ва вобаста ба он сохтори қисми даромади бучет тағйир ёфт. Аз ҷумла андози замин бо андоз аз моликияти ғайриманкул якҷоя гардида боиси коҳиши пардохтҳо аз ин намуди андоз гашт.

Таҳлилҳо нишон медиҳад, ки маблағҳои ҷудогардида аз ҳисоби бучети ҷумҳуриявӣ таи солҳои 2012-2014 беш 22400,3 ҳазор сомони ро ташкил дода, аз ин 20331,7 ҳазор сомонӣ маблағҳои мақсаднок ва 2000,6 ҳазор сомонӣ ҳисоббаробаркуниҳо мебошад.

Сохтори қисми даромади бучети н. Муъминобод дар соли 2014 (ба ҳисоби фоиз)

Ҳиссаи хароҷоти бучети маҳаллӣ аз рӯи гурӯҳбандии функционалӣ дар соли 2014 (ба ҳисоби фоиз)

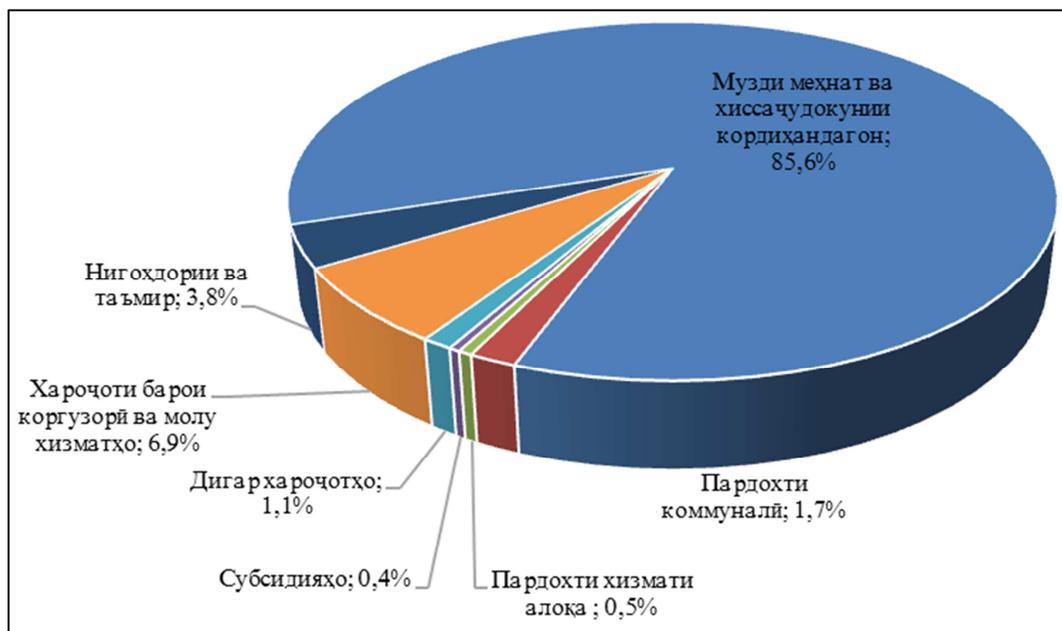
Соли 2014 дар қиёс ба соли 2012 ҷамъи даромадҳо ба 1,5 маротиба, маблағҳои мақсаднок ба 1,8 маротиба, ҳисоббаробаркуниҳо ба 1,7 маротиба ва ҳамагӣ даромадҳо 1,7 маротиба афзоиш ёфтааст.

Буҷети ноҳияи Муъминобод хусусияти иҷтимоӣ дошта, дар қисми хароҷот ҳиссаи зиёдро соҳаҳои маориф ва тандурустӣ ташкил медиҳад. Дар соли 2014 ба ҳисоби миёна ҳиссаи соҳаҳои иҷтимоӣ (маориф, тандурустӣ, фарҳанг ва ҳифзи иҷтимоӣ) дар буҷети маҳаллӣ 89,3 %-ро ташкил медиҳад, ки аз ин хароҷот барои соҳаи маориф 62,5% ва соҳаи тандурустӣ мутаносибан 21,7%-ро ташкил дод.

Сабаби асосии афзудани хароҷоти соҳаи маориф дар солҳои охир ин ба меъёрҳои сарикасӣ гузаштани мактабҳои таҳсилоти ҳамагонӣ аст.

Сохтори хароҷотҳои буҷети ноҳияи Муъминобод аз рӯи гурӯҳбандии иқтисодӣ асосан аз категорияҳои музди маош ва суғуртаи давлатӣ, хароҷот барои коргузорию молу хизматҳо, субсидияҳо ва хароҷоти асосӣ иборат мебошад. Хароҷоти асосӣ барои бунёди иншоотҳои нав, таъмири биноҳо ва харидорию таҷҳизот равона мешавад.

Ҳиссаи хароҷоти буҷети маҳаллӣ аз рӯи гурӯҳбандии иқтисодӣ дар соли 2014 (ба ҳисоби фоиз)

Таҳлилҳо нишон медиҳад, ки дар соли 2014 беш аз 21872,6 ҳазор сомонӣ ва ё 85,6 фоизи хароҷотҳои буҷети маҳаллӣ барои пардохти музди меҳнат ва ҳиссаҷудокунии кордиҳандагон равона гардидааст. Маблағҳои барои нигоҳдорӣ ва таъмир раванкардашуда 1215,6 ҳаз. сомонӣ ва ё 3,8 фоиз ташкил медиҳад. Барои таъмини Барнома дар панҷ соли оянда фазои сармоягузорию дар ноҳия беҳтар намуда, ҷалби сармоягузорию хориҷию дохилиро ба роҳ мондан лозим аст.

БОБИ 7. НИЗОМИ МОНИТОРИНГ ВА АРЗЁБӢ

Яке аз унсурҳои муҳими низоми идоракунии татбиқи барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии ноҳияи Муъминобод, низоми мониторинг ва арзёбӣ мебошад. Он барои мушоҳидаи чараёни корҳо ва таҳлили натиҷаҳои бадастомадаи Барнома, ошкор намудани таҷрибаи мусбии андӯхта ва проблемаҳои мавҷуда дар татбиқи он истифода бурда мешавад.

Низоми мониторинг ва арзёбӣ имкон медиҳад, ки робитаи мутақобила ва муттасил дар сиёсати қабулнамуда ва натиҷаҳои татбиқи амалии он таъмин гардад.

Гурӯҳи мониторинг ва арзёбӣ бо қарори Раиси ноҳия таъсис дода шуда, аз 5-7 аъзо иборат мебошад (мутахассисони соҳавӣ ва кормандони масъули мақомоти маҳаллии ноҳия). Гурӯҳи мониторинг ва арзёбиро Раиси ноҳия ё яке аз муовинони он сарварӣ мекунад.

Бо қарори мазкур барои гузаронидани мониторинг ва арзёбии Барномаи рушди ноҳия - сардори бахши рушди иқтисод ва савдо шахси масъул таъйин карда мешавад.

Раиси ноҳия фармоиши махсус мебарорад, ки нусхаи ҳисоботи семоҳаи ҳамаи лоиҳаҳои дар БРН дохилшуда барои ҳисобот ба бахши рушди иқтисод ва савдо пешниҳод шавад.

Муҳим аст, ки давра ба давра малака ва дониши аъзои гурӯҳи мониторинг ва арзёбӣ баланд бардошта шавад.

Сохтори низоми мониторинг ва арзёбӣ. Барои мониторинги Барномаи рушди ноҳия мушоҳидаи омилҳои зерин зарур мебошад:

- то кадом андоза ҳадафҳои Барнома амалӣ шуда истодаанд;
- дар доираи Барнома, лоиҳаҳо чӣ гуна амалӣ шуда истодаанд.

Ба ифодаи дигар, бояд мониторинги натиҷаҳои нақша (дар ин ҷо сухан дар бораи натиҷаҳои Барнома дар маҷмӯъ меравад, на натиҷаҳои лоиҳаҳои ҷудоғонаи он) ва мониторинги чараёни татбиқи лоиҳаҳо гузаронида шавад.

Мутаносибан низоми мониторинг бояд ду унсурро дар бар гирад.

Мониторинги натиҷаҳои нақша бо роҳи ченкунии аҳамияти индикаторҳо анҷом дода мешавад. Мутаносибан, муваффақшавии ҳадафҳои нақшаро аз рӯи он мулоҳиза намудан мумкин аст, ки то кадом андоза мақсадҳои нишондиҳандаҳо ба даст омадаанд. Ҳамаи нишондодҳои пешниҳодгардида дар ҳазинаи маълумотҳои бахши омори ноҳия мавҷуданд. Мониторинги натиҷаҳо ҳар сол гузаронида мешавад.

Мониторинги иҷрои лоиҳаҳо дар доираи Барнома, тавассути параметрҳои зерин гузаронида мешавад: назорати ҷойгоҳи лоиҳа ва мувофиқат намудани он бо барнома. Дар ин маврид чадвали электронӣ бо формати Excel таҳия мешавад ва бояд ҳар семоҳа ба таври синхронӣ ва бо ҳисоботнокии лоиҳаҳо тасҳеҳ карда шавад.

Азбаски сатҳи коркарди лоиҳаҳои БРН гуногун аст, он дар таҳияи низоми мониторинг ба назар гирифта шудааст. Лоиҳаи дар Барнома дохил кардашуда метавонад 5 ҷойгоҳ дошта бошад. Инчунин, он метавонад тамоман таҳия нашуда ва ҳоло дар марҳилаи таҳия қарор дошта бошад, лекин дар Барнома номи он зикр гардидааст. Лоиҳаҳои низ ҳастанд, ки пурра таҳия шудаанд, вале аз сабаби набудани маблағ ё дигар омилҳо татбиқи онҳо оғоз нагардидааст. Инчунин лоиҳаҳои ҳастанд, ки дар арафаи анҷомёбӣ қарор доранд ва лоиҳаҳои мавҷуданд, ки онҳо аллакай иҷро шудаанд. Шахсе, ки чадвали мониторингро пур мекунад, бояд рақамҳои 1 то 5-ро вобаста ба ҷойгоҳи воқеии лоиҳа гузорад.

Мониторинг ва арзёбӣ иҷрои лоиҳаҳо ба чор гурӯҳ ҷудо мекунад: «ҳамаш хуб»; «номувофиқатӣ дорад», «номувофиқатии ҷиддӣ дорад», «лоиҳа амалӣ нашудааст».

*Тартиби пур кардани ҷадвали мониторинги лоиҳаҳои
барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии ноҳияи Муъминобод*

Ҷойгоҳи лоиҳа (рақам аз 1 то 5)	Иҷрои лоиҳа нишонгузории ҳарфӣ-рангӣ: а-сабз в-сурх б-кабуд г-хокистарранг
1. Таҳия нашудааст 2. Мавриди таҳия қарор дорад 3. Таҳия шудааст 4. Амалӣ шуда истодааст 5. Амалӣ шудааст	(а)Ба нақша мувофиқ аст ё тамоили назаррас надорад. (б)Тамоили назаррас ба нақша дорад. (в)Тамоили қатъӣ ба нақша дорад. (г)Лоиҳа амалӣ нашуда истодааст.

Дар охири сол ҳангоми зарурият арзёбии чораҳои андешидашуда ва лоиҳаҳо дар яке аз соҳаҳои барнома бо назардошти захираҳои мавҷуда ва талаботи иттилоотӣ гузаронида мешавад. Арзёбии таъсиррасонӣ аз ҷониби мутахассисони соҳавӣ ва мустақил (коршиносон/экспертҳо), ки ҳолати бахши мазкурро хуб медонанд, гузаронида мешавад.

Занчири мантикии блоки ИКТИСОДИ

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лояҳаҳо	Арзиши умумии лояҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокуанда/ Масъулин	Сарчашмаи маблағгузорӣ	Натиҷа	
					Кишоварзӣ								
1	Беҳтар намудани ҳолати инфрасохтори соҳаи китоварзӣ	Беҳтар намудани ҳолати метеоартитети заминҳо ва беҳтар намудани дастрасти ҳоҷагҳои китоварзӣ бо тухмҳои хушсифат	Бунёди боғу тоқзори нав дар ҷамоатҳои деҳоти Деҳбалад ва Н Назаров (дар 40 га).	720,00		720,00				КАРИТАС ва МИҲД-и ноҳия	Сармояи хориҷӣ ва дохили	Зиёд намудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти китоварзӣ ба 30-35 фоиз	
2			Соҳтмони хати иловагии оби ирригатсионӣ дар масофаи 1 км барои заминҳои кишти оби табдил додани 101 га заминҳои лалмии деҳаи Тутқабул ҷ/д Боггай (тибқи қарори ХҚТ №564 аз 5. 12 2013)	400,00		200,00	200,00			Агентии беҳдошти замин ва обёри	Бучети ҷумҳуриявӣ		
3			Таъмин намудани кишоварзони маҳалли бо нуриҳои минерали ва тухмҳои аълосифат (тибқи қарори ХҚТ №564 аз 5. 12 2013)	60,00	60					Вазорати кишоварзӣ	Бучети ҷумҳуриявӣ		
4			Бунёди фермаи паррандапарварӣ дар деҳаи Деҳоло	150,00			60,00	90,00		МИҲД-и ноҳия	Соҳибкорон		
5			Бунёди боғу тоқзор дар мавзҳои обҷамшав (40 га)	80,00	80					КАРИТАС	Сармояи хориҷӣ		
6			Барқароркуни хатти оби ирригатсионӣ дар деҳаи Қалъачи ҷ/д Чилдӯхтарон	1300,00		700	600,00			Шуъбаи кишоварзӣ	Сармояи хориҷӣ ва дохили		
7			Барқароркуни хатти оби ирригатсионӣ дар деҳаи Навбахори ҷ/д Боггай	400,00		200	200,00			Шуъбаи кишоварзӣ	Сармояи хориҷӣ ва дохили		
8			Тоза кардани дарёи Сурҳак аз гилу шағал ба масофаи 15 км	300,00		70	100,00	130,00		Вазорати миллиратсия ва захираҳои об	Бучети ҷумҳуриявӣ		
9			Таъмири 1-адад пойгоҳи обкаши дар ҷ/д Деҳбалад	500		200	300			Вазорати миллиратсия ва захираҳои об	Бучети ҷумҳуриявӣ		

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъулин	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
10			Бунёди гармхонаҳо дар ҷамоатҳои ноҳия	1000		300	300	400		Шуъбаи кишоварзи	Сармояи хориҷӣ ва дохилӣ	
11			Соҳтмони фермаи чорво	900		400	500			Шуъбаи кишоварзи	Соҳибкорон	
12			Соҳтмони ҳавзи моҳиғири	200	100	100				Шуъбаи кишоварзи	Соҳибкорон	
13			Тоza намудани 15,6 км заҳбуру заҳкашҳо бо мақсади беҳтар намудани ҳолати мелиоративии заминҳои кишти обӣ д. Калолу ҷд Н.Назаров	312		150	162			Шуъбаи кишоварзи	Номуайян	
14			Барқарор намудани пойгоҳҳои обкашӣ ва 12-ҷоҳи амудӣ ва ба гардиши кишоварзӣ ворид намудани 702 га заминҳои обӣ	4000	300	600	700	1100	1300	Шуъбаи кишоварзи	Бучети ҷумҳуриявӣ	
15			Соҳтмони барқарорсозии хатҳои фишори пойгоҳи оббарории Муъминобод (2км), Маргак-1 (800м) ва Маргак-2 (1,4км)	3000	500	600	700	600	600	Шуъбаи кишоварзи	Бучети ҷумҳуриявӣ	
16			Барқарорсозии обанбор барои 2 млн м3 об дар мавзеи Ханатарои	2000							Номуайян	
17			Соҳтмони хати иловагии оби ирригатсионӣ ба масофаи 1-км барои ба заминҳои кишти обӣ тадбир додани 90 га заминҳои лалми деҳаи Сиёхкафан ҷд Н.Назаров	800							Номуайян	
18			Соҳтмони хати иловагии оби ирригатсионӣ ба масофаи 800 м барои ба заминҳои кишти обӣ тадбир додани 60 га заминҳои мавзеи Хонтеппа ҷд Н.Назаров	500							Номуайян	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
19			Соҳтмони ҷойи забҳи чорво	200							Номуайян	
20			Таъсиси корхонаи коркарди меваву сабзавот дар д. Кулчашма ҷ/д Н Назаров	610							Номуайян	
21			Бунёди маркази мубориза бар зидди хаширатҳои зараррасон	170							Номуайян	
22			Соҳтмони бинои маъмурии хоҷагии ҷангали ноҳияи Муъминобод	1100							Номуайян	
			Ҳамагӣ дар баҳиши кишоварзӣ	18702	1040	4240	3822	2320	1900			
			Бучети ҷумҳуриявӣ	8260	860	1670	2000	1830	1900			
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, Ҳ/д, ташиқилоту муассисаҳо	2250	100	800	860	490				
			Сармояи хориҷӣ	2500	80	1620	800					
			Номуайян	5692								
Саноат												
23	Эвд намудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноати	Пурра ва қор даровардани иқтидорҳои маҳаллати маъруда ва бунёди корхонаҳои нав дар асоси ашёҳои маҳаллати	Гузaronидани баҳоҳои/асосноккунии таҳлиқиву иқтисоди доир ба таъсиси минтақавӣ саноати/технопарк н Муъминобод	50	15	35					Маблағҳои худии	
24			Гузaronидани корҳои лоиҳакашии минтақавӣ саноати/технопарк н. Муъминобод ва омода намудани сметаи ҳарачоти	200		50	150				Номуайян	
25			Бунёди корхонаи истеҳсоли бетон ва маҳсулоти бетони 15 ҳаз.м3 (Муъмин-бетон)	700		300	200	200			Номуайян	
26			Бунёди корхонаи истеҳсоли асфалт (Муъмин-асфалт)	1000			200	300	500		Номуайян	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лояҳаҳо	Арзиши умумии лояҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷроқунанда/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
27			Бунёди корхонаи истеҳсоли хешт бо иқтидори 1 млн. дона дар як сол (Муъмин-крикет)	500				200	300		Сохибкорон	
28			Бунёди корхонаи истеҳсоли маҳсулоти санғу шазал	600			300	300			Сохибкорон	
29			Таъсиси кооперативи механикақонунишудай сохтмони иншоотҳои санояти ва машии "Муъмин саноят сохтмон" дар н. Муъминобод	2000			500	700	800		Номуайн	
30			Таҳия намудани стратегияи руиҷи соҳаи саноят ва ҷалби сармояҳо дар ин самт	5	5						Бучети маҳалли	
31			Гузaronидани баҳодиҳии захираҳои табиӣ ва корҳои иқтисофий геологӣ дар ноҳия ва омода намудани ҳисобот оиди захираҳо ва сарваҷуҳои табиӣ ва дастрасии онҳо	60	60						Номуайн	
32			Гузaronидани корҳои рекламавӣ тавассути ВАО сатҳи ҷумҳуриявӣ оиди ҷалби сармояи ватани ба ноҳияи Муъминобод	50		50					Бучети маҳалли	
33			Таҳияи ва пешниҳоди лояҳаҳои сармоягузори дар самти руиҷи соҳаи саноят тибқи Барномаи инвестицсионии давлати ва беҳтар намудани ҳамкориҳо бо вазоратҳои дахлдор (ВРИС, ҚДСИА, ВМ) оиди дастгириши онҳо	5	2	3					Бучети маҳалли	
34			Сохтмони корхонаи истеҳсоли хуроки чорвои омехта (комбикорм)	2000				400	1600		Номуайн	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Ичрокунад/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
			Ҳамагӣ дар баҳши саноат	7170	82	438	1350	2100	3200			
			Бўҷети ҷумҳуриявӣ									
			Бўҷети вилоятӣ									
			Бўҷети маҳаллӣ	60	7	53						
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, х/д, ташиқлоту муассисаҳо	1150	15	35	300	500	300			
			Номуайн	5960	60	350	1050	1600	2900			
Соҳибкории хурд ва миёна												
35	Муқоимат намудан ба рушди соҳибкории хурд ва миёна	Ҷалб намудани ҳафти истеҳсоли маҳсулот	Соҳтмон ва ташиқили сеҳи дузандаги барои таъмини 60 нафар духтарони маҳалли бо ҷои кори нав (қарори ҲҚТ №564 аз 5 декабри соли 2013)	500	500					МИХД н. Муъминобод	Бўҷети ҷумҳуриявӣ	Зид намудани ҳафти истеҳсоли маҳсулот ба 12-17%
36			Соҳтмони нуқтаи қабули маҳсулоти кишоварзи	100	100					Зарипов М.	Соҳибкори маҳалли	
37			Соҳтмони мағозаи тиҷорати дар ҷ/д Ҷилдухтарон	130		130				Намозов Темур	Соҳибкори маҳалли	
38			Бунёди НФС, оиҳона ва мағозаи тиҷорати дар маркази шаҳрак	600	300	300				Ҳасанов Одилхон	Соҳибкори маҳалли	
39			Бунёди нуқтаи фуруши сузишвори	400	200	200				Сапторов Чалол	Соҳибкори маҳалли	
40			Таъсиси сеҳи дузандаги иборат бо таъсиси 12 ҷойҳои нави кори	40	40					ТҶ "Маркази дастгирии соҳибкории н. Муъминобод"	ТҶ "Маркази дастгирии соҳибкории н. Муъминобод"	
41			Ташиқили коркарди сабзавот дар шароити хона ба ҷалби 10 нафар зан	20	20					ТҶ "Маркази дастгирии соҳибкории н. Муъминобод"	ТҶ "Маркази дастгирии соҳибкории н. Муъминобод"	
42			Ташиқили дуқони дузандаги дар шароити хона (5 нафар зан)	10	5	5				ТҶ "Маркази дастгирии соҳибкории н. Муъминобод"	ТҶ "Маркази дастгирии соҳибкории н. Муъминобод"	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
43			Таъмини таҷҳизотҳои кори дар мағозаҳои хӯроқвори (5 мағоза)	30	6	6	6	6	6	ТҶ "Маркази дастгири соҳибкори н. Муъминобод"	ТҶ "Маркази дастгири соҳибкори н. Муъминобод"	
44			Таъмини таҷҳизотҳои коркарди ҷубу тахта (2 лоиҳа)	10	5	5				ТҶ "Маркази дастгири соҳибкори н. Муъминобод"	ТҶ "Маркази дастгири соҳибкори н. Муъминобод"	
45			Гузaronидани курсҳои дӯзандаги, асосҳои комптотер, муҳосиби барои бекорон	35	15	20				ТҶ "Маркази дастгири соҳибкори н. Муъминобод"	ТҶ "Маркази дастгири соҳибкори н. Муъминобод"	
46			Соҳтмони корхонаи коркарди мевая сабзавот	400		100	300			МИХД-и ноҳия	Соҳибкорон	
47			Соҳтмони корхонаи коркарди пӯсту пашм	200			200			Хасайнов Ҳасан	Соҳибкорон	
48			Соҳтмони корхона оид ба коркарди гиёҳи шифобахш	850			450	400		МИХД-и ноҳия	Соҳибкорон	
49			Соҳтмони корхона оид ба коркарди шир	150		150				Акрамов Эркин	Соҳибкорон	
50			Соҳтмони сеҳи дӯзандаги	80	40	40						
			Ҳамагӣ дар баҳши соҳибкори хурду миёна	3555	1231	956	956	406	6			
			Бучети ҷумҳуриявӣ	500	500							
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, ҳ/д, ташиқилоту муассисаҳо	3055	731	956	956	406	6			

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натижа			
Соҳтмон															
51	Ва таъбири таҳрири мундариҷаи мақолати ноҳия ва мақолати деҳоти ноҳия	Беҳтар намудани тартиби корти соҳтҳои мақолати маҳалли	Соҳтмони бинои нави бойғони дар маркази шаҳраки Муъминобод ва бо таҷизоти компютери ва мебел таъмин намудани он	2000		500	1000	500		МИХД н. Муъминобод	Бучети ҷумҳурияви	Ба қор ҷараёндани фондҳои асоси			
52			Соҳтмони бинои панҷошёнаи истиқомати 36 хуҷрадор дар маркази шаҳраки Муъминобод	5000	1000	2000	2000			МИХД н. Муъминобод	Соҳибкорон (ҶДММ "Иҷрокор")				
53			Соҳтмони санаторияи табобати касалиҳои сил дар маркази шаҳраки Муъминобод	14500	2300	2500	2800	3700	3200		МИХД н. Муъминобод		Бучети ҷумҳурияви		
54			Соҳтмони бинои маъмури ҷамоати деҳоти Дехбанд	2810	810	2000					МИХД н. Муъминобод		Бучети ҷумҳурияви		
55			Соҳтмони бинои маъмури ҷамоати деҳоти Богзаи	2810	810	2000					МИХД н. Муъминобод		Бучети ҷумҳурияви		
56			Соҳтмони бинои маъмури ҷамоати деҳоти Балхобӣ	2200	1000	1200					МИХД н. Муъминобод		Бучети ҷумҳурияви		
57			Соҳтмони бинои маъмури ҷамоати деҳоти Ш.Шоҳин	2320	1200	1120					МИХД н. Муъминобод		Бучети ҷумҳурияви		
58			Соҳтмони осорхонаи бостоншиносӣ дар ноҳия	1460	460	500	500				МИХД н. Муъминобод		Бучети ҷумҳурияви		
59			Соҳтмони бинои маъмури шӯъбаи оморӣ ноҳия	1520	450	560	510				МИХД н. Муъминобод		Бучети ҷумҳурияви		
60			Соҳтмони маркази ҷавонон дар шаҳраки ноҳия	1710		500	610		600		МИХД н. Муъминобод		Бучети ҷумҳурияви		
					Маблағи умумӣ	36330	8030	12880	7420	4300	3700				
			Бучети ҷумҳуриявӣ	31330	7030	10880	5420	4300	3700						
			Бучети вилоятӣ												
			Бучети маҳаллӣ												
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, х/д, ташиқлоту муассисаҳо	5000	1000	2000	2000								

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъулин	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа	
				Маориф									
				Занҷири маърифати блоки иҷтимоӣ									
				Ба 15-25% бештар намунаи фароғати муассисаҳои таълим ва бештар намунаи фароғати муассисаҳои таълим									
61		Баланд бардоштани сатҳ ва сифати таълим	Бештар намунаи фароғати муассисаҳои таълим ва бештар намунаи фароғати муассисаҳои таълим	Соҳтмони 14 синфхонаи иловагии дар назди муассисаи таълимии №4 дар деҳаи Қулчашмаи ҷ/д Н.Назаров	960	510	450			Вазорати маориф ва илм	Бучети ҷумҳурияви		
62				Соҳтмони мактаби нотамони №6 дар деҳаи Қилчоқ барои 624 ҷойи нишаст	3200	700	700	1000	800	800	Вазорати маориф ва илм		Бучети ҷумҳурияви
63				Соҳтмони мактаб №3 дар деҳаи Сармайдони ҷ/д Деҳбалианд барои 240 ҷойи нишаст, 10 синфхона (тибқи қарори ҲҚТ №564 аз 5. 12.2013)	3300	800	1000	800			Вазорати маориф ва илм		Бучети ҷумҳурияви
64				Соҳтмони мактаби №48 барои 320 ҷойи нишаст дар деҳаи Дехулоло ҷ/д Н.Назаров	2200	500	600	600			Вазорати маориф ва илм		Бучети ҷумҳурияви
65				Соҳтмони мактаб барои 100 ҷойи нишаст дар деҳаи Хучаи Нур ҷ/д Боггай 6 синфхона (тибқи қарори ҲҚТ №564 аз 5. 12.2013)	600	300					Вазорати маориф ва илм		Бучети ҷумҳурияви
66				Таъмир намудан мактаби №7 дар деҳаи Чарчеби ҷ/д Ш.Шоҳин (тибқи қарори ҲҚТ №564 аз 5. 12.2013)	700	400					Вазорати маориф ва илм		Бучети ҷумҳурияви
67				Соҳтмони мактаби №38 дар деҳаи Балхоби ҷ/д Балхоби барои 8 синфхона (тибқи қарори ҲҚТ №564 аз 5. 12.2013)	800	300	200				Вазорати маориф ва илм		Бучети ҷумҳурияви
68				Соҳтмони мактаби № 24 барои 100 ҷойи нишаст дар деҳаи Хиргатарои ҷ/д Чилдухтарон	600	200	200	200			МИҲД-и ноҳия		Бучети вилоят

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
69			Соҳтмони мактаб барои 320 ҷойи нишаст дар деҳаи Яқачинор ҷ/д Боггай	2100		1100	1000				Номуайн	
70			Соҳтмони мактаб барои 320 ҷойи нишаст дар деҳаи Шаймири ҷ/д Боггай	2200		500	500	600	600		Номуайн	
71			Соҳтмони бозғачи бачагона дар деҳаи Тутто ҷ/д Балхоби (барои 40 нафар)	650					650		Номуайн	
72			Соҳтмони бозғачи бачагона дар деҳаи Саримайдон ҷ/д Деҳибаланд (барои 60 нафар)	850					850		Номуайн	
73			Соҳтмони бозғачи бачагона дар деҳаи Кӯльчаиҷама ҷ/д Н. Назаров (барои 80 нафар)	1300					1300		Номуайн	
74			Соҳтмони бозғачи бачагона дар маркази шаҳраки Муъминобод (барои 80 нафар)	1300					1300		Номуайн	
			Ҳамагӣ дар баҳши маориф	20760	2100	5310	4650	3200	5500			
			Бўҷети ҷумҳуриявӣ	11760	2100	3510	2950	2400	800			
			Бўҷети вилоятӣ	600		200	200	200				
			Номуайн	8400		1600	1500	600	4700			
Тандурустӣ ва хифзи иҷтимоӣ												
75	Бағанд намунаи сифати хизматрасониҳои тиббӣ	Беҳтар намунаи сифати хизматрасониҳои тиббӣ	Таъмири куллі ва таҷҳизонидани ишўбаҳои беморхонаи марказӣ	3200	750	1000	1000	450		Вазорати тандурусти, МИҲД ноҳия	Бўҷети ҷумҳуриявӣ	Беҳтар гардиши тақсимоти аҳоли ба хизматрасониҳои тиббӣ (20-25%)
76			Таъмири асосии маркази саломати ноҳия	1800		500	600	700		Вазорати тандурусти, МИҲД ноҳия	Бўҷети ҷумҳуриявӣ	
77			Соҳтмони бунгоҳи тиббӣ дар д. Хучаи Нур ҷ/д Боггай	180		70	110			МИҲД ноҳия	аҳоли ва сармоягузони дохилӣ	
78			Соҳтмони бунгоҳи тиббӣ дар д. Ҷумҷулӣ ҷ/д Боггай	180	40	50	60	30		МИҲД ноҳия	аҳоли ва сармоягузони дохилӣ	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лояҳаҳо	Арзиши умумии лояҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
79			Соҳтмони бунгоҳи тиббии дар д. Қул Ҷ/д Ш. Шохин	180		180				МИХД ноҳия	аҳоли ва сармоягузони дохилӣ	
80			Соҳтмони бунгоҳи тиббии дар д. Файзободи Ҷ/д Дехбалид	180	100	80				МИХД ноҳия	аҳоли ва сармоягузони дохилӣ	
81			Соҳтмони маркази саломатӣ дар деҳаи Дехлоло ҷамоати деҳоти Н.Назаров	300	100	100	100			МИХД ноҳия	аҳоли ва сармоягузони дохилӣ	
82			Соҳтмони бунгоҳи тиббии дар деҳаи Гулистони ҷамоати деҳоти Қулҷайма	180	40	50	60	30		МИХД ноҳия	аҳоли ва сармоягузони дохилӣ	
83			Соҳтмони бунгоҳи тиббии дар деҳаи Дехбалиди ҷамоати деҳоти Дехбалид	180	40	50	60	30		МИХД ноҳия	аҳоли ва сармоягузони дохилӣ	
84			Таъмин намудани 25 нафар бо воситаҳои ёридиҳанда (узвҳои сунӣ, протез, айнаҳои махсус ва асбобҳои илунавон)	18	9	9				МИХД ноҳия	Бучети ҷумҳуриявӣ	
85			Таъсиси «Маркази хизматрасони иҷтимоии рӯзона барои кӯдакони имконияташон маҳдуд» дар назди Маркази хизматрасони дар хона	0							Бучети маҳалли	
86			Таъсис додани Литсей махсуи касбмузи барои кӯдакони маъб ва кӯдакони аз оилаҳои камбизоат	120	20	50	50			МИХД ноҳия бо кӯмаки ташиклотҳои ғайриҳукумати	Сармояи хориҷӣ	
87			Таъмин намудани 30 нафар маъюбони гуруҳҳои гуногун бо воситаҳои курси-аробача	12	6	6				МИХД ноҳия	Бучети ҷумҳуриявӣ	
			Ҳамагӣ дар баҳши тандурустӣ	6530	1105	2145	2040	1240				
			Бучети ҷумҳуриявӣ	5030	3065	3515	3600	1150				
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, ҳ/д, ташиклоту муассисаҳо	1380	320	580	390	90				
			Сармояи хориҷӣ	120	20	50	50					

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъулин	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
Соҳии фарҳанг, сайёҳӣ ва варзиш												
88			Муҷаҳҳаз гардонидани боғи фарҳангии фароғати марказии ноҳия бо чархофалакҳо, ангуҷнакҳо ва дигар лавозимоти фарҳангӣ	400	200	200				МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	Бучети ҷумҳуриявӣ	
89			Ба анҷом расонидани соҳтмони Касри фарҳангии ноҳияи Муъминобод	6800						МИХД-и ноҳия	Бучети ҷумҳуриявӣ	
90			Таъмири асосии оромгоҳи Шӯҳри Хомӯш	400			400			МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	Номуайян	
91			Таъмир намудани қалъаи Дендистон	300			300			МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	Номуайян	
92			Бунёди китобхонаи замонавӣ дар ҷамоати шаҳраки Муъминобод барои 15000 адад китоб	300			300			МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	Бучети маҳаллӣ	
93			Бунёди китобхонаи замонавӣ дар деҳаи Санғараи ҷамоати деҳоти Ш.Шоҳин барои 3000 китоб	60		60				МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	соҳибкороии маҳаллӣ	
94			Бунёди китобхонаи замонавӣ дар деҳаи Деҳолои ҷамоати деҳоти Н.Назар барои 4000 китоб	80			80			МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	соҳибкороии маҳаллӣ	
95			Бунёди китобхонаи замонавӣ дар деҳаи Шаҳринави ҷамоати деҳоти Деҳбанд барои 2500 китоб	50			50			МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	соҳибкороии маҳаллӣ	
96			Бунёди китобхонаи замонавӣ дар деҳаи Чилдухтарони ҷамоати деҳоти Чилдухтарон барои 5000 китоб	100		50				МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	соҳибкороии маҳаллӣ	
97			Бунёди клуби фарҳангӣ дар ҷамоати деҳоти Чилдухтарон барои 100 ҷойи нишаст	450		250	150			МИХД ноҳия, бахши фарҳанг	соҳибкороии маҳаллӣ	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
98			Соҳтмони меҳмонхона дар шаҳраки Муъминобод барои 40 ҷой.	850	850					МИХД ноҳия	соҳибкории маҳаллӣ	
99			Бунёди осоишгоҳ барои 250 ҷои дар деҳаи Паҳидарои ҷ/д Чилдухтарон	4600	1800	1600	1200			МИХД ноҳия	соҳибкории маҳаллӣ	
100			Таҳия ва наиш намудани наириётҳои гуногуни рекламави, аз ҷумла китобчаҳо, хатсайрҳо, буклетҳо ва ғайра.	15	7	8				МИХД ноҳия	Бюҷети маҳалли	
101			Соҳтмони варзигоҳи марказии ноҳия барои 5000 ҷойи нишаст дар шаҳраки Муъминобод	6300	2300	2000	2000			МИХД-и ноҳия	Бюҷети ҷумҳуриявӣ	
102			Мусоидат намудани ба руида соҳаи варзиши кӯҳнаварди ҷиҳати ҷалби бештари сайёҳони дохилино хориҷӣ	150		150				МИХД ноҳия	Номуайян	
			Ҳамагӣ дар бахши фарҳанг, сайёҳӣ ва варзиш	20855	12057	4318	4480					
			Бюҷети ҷумҳуриявӣ	13500	5400	6100	2000					
			Бюҷети маҳаллӣ	315	7	8	300					
			Маблағҳои худии соҳибкдорон, аҳоли, х/д, ташиклоту муассисаҳо	6190	2750	1960	1480					
			Номуайян	850		150	700					

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъулин	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа	
Таъминот бо оби нӯшоқӣ													
Занҷири мантиқии блоки инфрасохтор													
103	Беҳтар намудани сатҳи дастрасии аҳолии ноҳия ба оби тозае ошмандани ва ideoраккутии таъминоти оби нутоки ба аҳолии ва ideoраккутии системаи обтаъминкунии	Беҳтар намудани таъминоти аҳолии ноҳия ба оби тозае ошмандани	Таъмир намудани системаи халқҳои оби нӯшоқии маркази ноҳияи Муъминобод	4000		1000	1500	1500	1500	МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷии дохилию	Таъминоти аҳолии ноҳия ба оби тозае ошмандани ва ideoраккутии системаи обтаъминкунии	
104			Барқарорсозии системаи оби нӯшоқии деҳаи Қулҷаиҷмаи боло	580		300	280				МИХД ноҳия, КВД "ХМК"		Сармояи хориҷии дохилию
105			Сохтмони хатти оби нӯшоқӣ дар деҳаи Деҳболо	600			400	200			МИХД ноҳия, КВД "ХМК"		Сармояи хориҷии дохилию
106			Барқарорсозии 6 км кубури обгузари диаметри 216 мм дар кӯчаҳои Навои, Вализода ва Сафаров дар ҳудуди шаҳраки Муъминобод	820			300	320	200		МИХД ноҳия, КВД "ХМК"		Сармояи хориҷӣ
107			Иваз намудани 3 задвиғжакаи диаметри аз 250 мм, 6 задвиғжаҳои диаметри 100 мм, 4 задвиғжакаи диаметри 150 мм ва 8 задвиғжакаи диаметри 200 мм	65		13	15	10	17		МИХД ноҳия, КВД "ХМК"		Бўҷети маҳалли
108			Бунёд намудани девори ихтовавии атрофи обанбори ҚДФО, таъмири бинои қорхонаи мазкур ва таҷҳизонидани он бо техникаи компютерӣ ва мебелу лавозимоти қорӣ	425			120	170	135		МИХД ноҳия, КВД "ХМК"		Сармояи хориҷӣ
109			Сохтмони бинои амбор барои ҚДФО	90				45	45		МИХД ноҳия, КВД "ХМК"		Сармояи хориҷӣ
110			Иваз намудани 4 км кубури обгузари диаметри 150 мм дар кӯчаи Партоеви шаҳраки Муъминобод	275		145	130				МИХД ноҳия, КВД "ХМК"		Сармояи хориҷӣ
111			Иваз намудани 1 км кубури обгузари диаметри 100 мм дар кӯчаи Руми шаҳраки Муъминобод	87				87			МИХД ноҳия, КВД "ХМК"		Сармояи хориҷӣ

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъулин	Сарчашмаи маблағгузорӣ	Натиҷа
112			Тавмин намудани ҚДФО бо таҷҳизоти кафиергарии сайёри САГ, экскаватор, мошини боркаш, трактор, автокран, техникаи боркунанда, 2 насоси оббарории тазғии ЭЦВ10/120/60 бо 300 м кабелҳои барқии ба об тобовар, 2 сипари барқӣ	1165	130	190	250	280	315	МИХД ноҳия, ҚВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
113			Насб намудани 1100 дона таҷҳизоти обченкунӣ дар ҳудуди шаҳраки Муъминобод	72	15	17	18	10	12	МИХД ноҳия, ҚВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
114			Сохтмони хати оби нушоки барои обтаъминкунии аҳолии деҳаҳои Ханатарои, Душанбе, Деҳбанд, Сармайдон2, Денистон, Шулдук, Чимтол, Туткавули ҷамоати деҳоти Деҳбанд	1248	182	143	176	290	457	МИХД ноҳия, ҚВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
115			Сохтмони хати оби нушоки барои обтаъминкунии аҳолии деҳаҳои Тағитутто, Амнобод, Боғи дилқушо, Шаҳрак, Чавзодарои ҷамоати деҳоти Чилдухтарон	980			260	310	410	МИХД ноҳия, ҚВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
116			Сохтмони хати оби нушоки барои обтаъминкунии аҳолии деҳаҳои Сарсибулок, Хучаи Нур, Боггаи, Фурузоба, Шаймири, Лангар, Нурободи ҷамоати деҳоти Боггаи	1070		210	255	295	310	МИХД ноҳия, ҚВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лояҳаҳо	Арзиши умумии лояҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
117			Соҳтмони хати оби нушоки барои обтаъминкунии аҳолии деҳаҳои Кул, Туту, Лойоба, Кудамон, Дараи Хаваши чамоати дехоти Ш.Шоҳин	809	96	115	153	175	270	МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
118			Соҳтмони хати оби нушоки барои обтаъминкунии аҳолии деҳаҳои Кокобод, Гофилобод, Хосабойи ибара ва Хосабои убара, Алака, Момандӣён, Саркорон, Личаки поён, Личаки болои чамоати дехоти Назаров	843	145	180	231	287		МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
119			Соҳтмони хати оби нушоки барои обтаъминкунии аҳолии деҳаҳои Тебалай, Гарабдара, Момирак, Чумукли чамоати дехоти Балхобӣ	912		184	211	338	179	МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
120			Бо оби нушоки тавмин намудани аҳолии маҳалаҳои навбунёди ҳудуди ноҳия - Хонатароши нав, Навобод, Чорсотика ва ғайра	500			120	178	202	МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
121			Барқарорсозии обанбор барои 2 млн м3 об дар мавзеи Хонатароши	1600	900	700					Номуайян	
			Ҳамагӣ дар бахши тавминот бо оби нушоки	16141	1481	3194	4419	4495	2552			
			Бўҷети маҳаллӣ	65	13	10	15	10	17			
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, ҳ/д, ташиқлоту муассисаҳо	4000		1000	1500	1500				
			Сармояи хориҷӣ	10476	568	1484	2904	2985	2535			
			Номуайян	1600	900	700						

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъулин	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
		Бағанд бардоштани сифати хизматрасониши компания			<i>Ҳоҷати манзилино коммуналӣ (ХМК)</i>							
		Таъмин намудани ХМК бо техника ва таҷҳизоти муосир ва дастраси аҳоли ба хизматрасониши компания										
122			Гузарондани хати ташноб дар шаҳраки Муъминобод дар масофаи 2,5 км	3600	800	800	800	1200		МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Бучети ҷумҳуриявӣ	
123			Таъмин намудани ҚДФ "ХМК" бо техникаи борбардори фронталӣ, мошини асенизатсионӣ, экскаватор, телевышка, мошини барфғундорӣ, трактори МТЗ80, автомашинаи обпоиши ЗИЛ ва мошини маҳсуси партовкациони (КАМАЗ)	710	140	170	210	190		МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
124			Сохтмони нуқтаҳои чамбоварии партов дар маркази шаҳрак	30	10	10	10			МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Бучети маҳалли	
125			Кофтини ҷуғури маҳсус барои чамбовари ва безаргардонии партовҳо берун аз маркази ноҳия	80	20	20	20	20		МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Бучети маҳалли	
126			Таъмин намудани ҚДФ "ХМК" бо 35 адад куттиҳои партовчамъкуни	14	5	5	4			МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Бучети маҳалли	
127			Сохтмони хочатхонаи оммавӣ барои 20 ҷой дар назди бозори марказӣ	40	20	20				МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Соҳибкорон	
128			Бунёд намудани панҷараи ихтовии атрофи партовгоҳи маркази дар майдони 2,5 гектар	85	40	45				МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
129			Бунёд намудани тавақуфгоҳ барои техникаҳои ҚДФ "ХМК"	190	90	100				МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Номуайян	
130			Таъмири асоси бинои ҚДФ "ХМК" ва бо таҷҳизоти компютерию мебел ва дигар таҷҳизоти зарурӣ корӣ таъмин намудани он	280	80	200				МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
131			Иваз намудани зеристгоҳи трансформатори ва таҷҳизоти чаргонкунии маркази шаҳраки Муъминобод бо таҷҳизоти муосир	255			55	100	100	МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
132			Азнавсозии 3 адад кўпрукҳои мошингузари маркази шаҳраки Муъминобод	1046		146	300	300	300	МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
133			Таҷдиду азнавсозии 28 км роҳҳои маҳаллӣ, роҳравҳо ва ҷўйҳои обгузари маркази шаҳраки Муъминобод	1480		280	400	400	400	МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Сармояи хориҷӣ	
134			Гузaronидани таъмири бом, даромадгоҳҳо ва деворҳои 15 адад хонаҳои дуошёнаи коммуналӣ маркази ноҳияи Муъминобод	505						МИХД ноҳия, КВД "ХМК"	Номуайян	
			Ҳамагӣ дар бахши ХМК	8315	1035	1666	2099	2210	800			
			Бўҷети ҷумҳуриявӣ	3600	800	800	800	1200				
			Бўҷети маҳаллӣ	124	35	35	34	20				
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, ҳ/д, ташиклоту муассисаҳо	40	20	20						
			Сармояи хориҷӣ	3856	180	721	1165	990	800			
			Номуайян	695								

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
<i>Беҳтар намудани сифати хизматрасони дар соҳаи барқароргарии қувват</i>												
<i>Беҳтар намудани ҳолати ниҳонии таъмири соҳа</i>												
135			Соҳтмони ЗИБ 35/10 кВ дар деҳаи Қулуду ва пойгоҳи оббарорши Маргаки ҷамоати деҳоти Қулчаима (қарори ҲҚТ №564 аз 2 декабри соли 2013)	358	358					МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Бучети ҷумҳуриявӣ	
136			Соҳтмони Неругоҳи хурди оби барқи дар деҳаи Маргак бо иқтидори 60 кВ/с	1170		570	600			МИХД-и ноҳия	Номуайн	
137			Соҳтмони Неругоҳи хурди оби барқи дар деҳаи Шаҳринави поён бо иқтидори 80 кВ/с	1200		200	500	500		МИХД-и ноҳия	Номуайн	
138			Соҳтмони Неругоҳи хурди оби барқи дар деҳаи Чаимасор бо иқтидори 45 кВ/с	1560	500	500	560			МИХД-и ноҳия	Номуайн	
139			Иваз намудани трансформаторҳои тавоноияш насти 160 кВа ба 400 кВа дар истгоҳи трансформатори 10/0,4 кВ дар назди беморхонаи марказӣ ҷ/и Муъминобод	180	50	60	70			МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Маблағҳои худӣ	
140			Насб намудани трансформаторҳои тавоноияш баландтар дар маҳаллаҳои навбунёд, деҳаҳои Файзобод, Сангдараи поён, Хоҷаи Нур, Чарғӣ, Личаки боло, Қундошар, Сармайдон, Деҳоло, Гулiston ва Алака	400	100	100	100	100		МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Маблағҳои худӣ	
141			Иваз намудани симчубҳо ва хатҳои фарсудани интиқоли нерӯи барқ дар ҷ/д Қулчаима (12 км)	400	100	150	150			МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Аҳолӣ ва сармоягузони дохилӣ	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъулин	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
142			Иваз намудани симчубҳо ва хатҳои фарсудани интиқоли нерӯи барқ дар ҷ/д Назаров (9 км)	300		50	150	100		МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Аҳоли ва сармоягузони хоричӣ	
143			Иваз намудани симчубҳо ва хатҳои фарсудани интиқоли нерӯи барқ дар ҷ/д Балхобӣ (14,6 км)	470		120	150	50	150	МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Аҳоли ва сармоягузони хоричӣ	
144			Иваз намудани симчубҳо ва хатҳои фарсудани интиқоли нерӯи барқ дар ҷ/д Боггаӣ (11,7 км)	430		150	50	110		МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Аҳоли ва сармоягузони хоричӣ	
145			Иваз намудани симчубҳо ва хатҳои фарсудани интиқоли нерӯи барқ дар ҷ/д Чилдухтарон (8,2 км)	352		54	65	78	110	МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Аҳоли ва сармоягузони хоричӣ	
146			Таъмин намудани қорхонаи ШБН Муъминобод бо техникаҳои зарури борбардор, автокран, автомашинаи хизматши одамқашонӣ	390				150	240	МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Сармояи хоричӣ	
147			Насб намудани трансформаторҳои иловагии ва ХИБ 0,4 кВ ва 10 кВ дар маҳаллаҳои навбунёд	1100		230	280	320	100	МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Аҳоли, Бучетҳои вилоятию ҷумҳуриявӣ ва сармоягузони хоричӣ	
148			Иваз намудани 1,2 км ноқилҳои буриши қундалангацион хурд ба бузургтар (ноқилҳои А16 ба А25, А25 ба А35 ва А50) дар ҳудуди ноҳия	55				20	35	МИХД-и ноҳия ва ШСХК "Барқи Тоҷик"	Сармояи хоричӣ	
			Маблағи умумӣ	8365	1443	2184	2675	1428	635			
			Бучети ҷумҳуриявӣ	1138	528	230	280		100			
			Бучети вилоятӣ	320	80	80	80	80				

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
			Сохибкорон, аҳоли, х/д, ташиқлоту муассисаҳо	980	250	310	320	100				
			Сармояи хориҷӣ	1997	165	374	415	508	535			
			Номуайян	3930	500	1270	1660	500				
Нақлиёт ва ҳоҷати роҳҳо												
149			Таъмир намудани роҳҳои маҳаллии деҳаҳои Дехудоло ва Момадиён ба масофаи 8,2 км (қарори ХҚТ №564 аз 2 декабри соли 2013)	500		250	250			МИХД-и ноҳия	Бучети ҷумҳурияви	Беҳтар камудани ҳолати ба истифода роҳҳо
150			Таъмир намудани роҳҳои маҳаллии деҳаҳои Кулчашма ва Феи ба масофаи 12 км (қарори ХҚТ №564 аз 2 декабри соли 2013)	740		360	380			МИХД-и ноҳия	Бучети ҷумҳурияви	
151			Таъмир ва барқарорсозии 26 км роҳҳои маркази ноҳия	3050		350	650	850	1200	Вазорати нақлиёт	Бучети ҷумҳурияви	
152			Барқарорсозии кунҷук дар деҳаи Фурузоба	399			210	189		Вазорати нақлиёт	Номуайян	
153			Таъмир намудани роҳҳои маҳаллии деҳаҳои ҷ/д Чилдухтарон	1500	500	500	500			МИХД-и ноҳия	Номуайян	
154			Соҳтмони кунҷук дар деҳаи Хиргатароши ҷ/д Чилдухтарон	550	550					МИХД-и ноҳия	Номуайян	
155			Таъмири чорини 29 км роҳи автомобилгарди Лангар-Сарчашма	38	38					Вазорати нақлиёт	Бучети ҷумҳурияви	
156			Барқарорсозии 1 км роҳи автомобилгарди хуруди деҳаи Туткавул	320	320					МИХД-и ноҳия	Аҳоли ва сохибкоорон	
157			Барқарорсозии 0,1 км роҳи автомобилгарди хуруди деҳаи Шулдук	320	320					МИХД-и ноҳия	Аҳоли ва сохибкоорон	
Беҳтар камудани ҳолати истифодаи нақлиёт												
Беҳтар камудани ҳолати истифодаи роҳҳо												

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/Масъулин	Сарчашмаи маблағгузори	Натижа
158			Таъмин намудани МДНРА бо автомашинаи боркаш, экскаватор, автогрейдер, катокти иктидораш 10 тн, автокран, мошини боркунанда, автомашинаи ГАЗЕЛЬ, автомашинаи барфғундорӣ	385	65	90	110	120		МИХД, Вазорати нақлиёт	Сармояи хориҷӣ	
159			Иҷрои 1300 м3 корҳои соҳилбандии назди роҳи автомобилгарди мазеи Сангдоро	100	100					Вазорати нақлиёт	Бучети ҷумҳуриявӣ	
160			Азнабаркаркорсозии 300 м роҳ дар қитъаи 31 км роҳи автомобилгарди Қулоб-Муъминобод	70	70					Вазорати нақлиёт	Бучети ҷумҳуриявӣ	
161			Таъмири 100 м қитъаи роҳи баромад ба км 31-и р/а Қулоб-Муъминобод	22	22					Вазорати нақлиёт	Бучети ҷумҳуриявӣ	
162			Барқарорсозии 380 м қитъаи роҳи баромад ба р/а Чалок	42	42					Вазорати нақлиёт	Бучети ҷумҳуриявӣ	
163			Таъмири 380 метри р/а Муъминобод-Қулчашма-Ғеи-Чилдухтарон	90	90					Вазорати нақлиёт	Бучети ҷумҳуриявӣ	
164			Таҷдиду азнавсозии роҳҳои маҳаллӣ ва қуруқҳои харобгаштаи ноҳияи Муъминобод	2610	420	450	470	560	710	МИХД, Вазорати нақлиёт	Номуайян	
			Ҳамагӣ дар баҳши нақлиёт ва роҳҳо	10736	2537	2000	2570	1719	1910			
			Бучети ҷумҳуриявӣ	4652	362	960	1280	850	1200			
			Маблағҳои худии соҳибқорон, аҳоли, х/д, ташиқлоту муассисаҳо	640	640							
			Сармояи хориҷӣ	385	65	90	110	120				
			Номуайян	5059	1470	950	1180	749	710			

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натижа
Алоқа ва фазои иттилоотӣ												
165			Таъмин намудани оилаҳои камбизоат бо телефонҳои бе ноқил	35		35				Тоҷиктелекоми ноҳия	Маблағҳои худӣ	
166			Насб намудани дастгоҳи мавҷпахшунии телевизионӣ дар деҳаи ҷ/д Қулчаиша	60		30	30			Тоҷиктелекоми ноҳия	Маблағҳои худӣ	
167			Иваз намудани мавҷпахшунии телевизионии тамғаси ТРА-10 бо дастгоҳи нави ТХТУ-100 дар деҳаи Сангдараи ҷ/д Богзаш	70		30	40			Тоҷиктелекоми ноҳия	Маблағҳои худӣ	
168			Ташиқил намудани матбааи дар маркази ноҳия ва бо таҷвизотҳои замонавӣ таъмин намудани он	100	60	40				МИХД	Номуайян	
169			Таъмин намудани дастрасии аҳоли ва корхонаю ташиқилотҳо ба шабакаи Интернет	320		100	120	100		Тоҷиктелеком	Сармояи хориҷӣ	
			Маблағи умумӣ	585	60	235	190	100				
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, ҷ/д, ташиқилоту муассисаҳо	165		95	70					
			Сармояи хориҷӣ	320		100	120	100				
			Номуайян	100	60	40						
Занҷири мастиқии бахши ҳифзи муҳити зист ва ҳолатҳои фавқулодда												
170	Кам намудани сатҳи хавфи офатҳои сатҳи	Амтӣ намудани чораҳои барои натиҷаҳои сатҳи хавфи офатҳои сатҳи	Аз минтақаҳои хавфнок кӯчонидани 117 оила аз деҳаи Қулчаиша ҷ/д Ш. Шохин ба ҷ/д Чилдухтарон	500	500	402	464			МИХД-и ноҳия	Бучети ҷумҳуриявӣ	Кам намудани сатҳи хавфи офатҳои сатҳи (10-15%)
171			Гузaronидани корҳои соҳилмустаҳкамкуни (қарори ХҚТ №112 аз 30.03.2013)	1108	242	402	464				Бучети ҷумҳуриявӣ-950, Бучети маҳалли-125, Ҳизматрасони об-33	

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лояҳаҳо	Арзиши умумии лояҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷрокунад/ Масъулин	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
172			Мустаҳкамкунии соҳилҳои сойи дар деҳаи Момирак	500		150	200	150		Қўмитаи ҳолатҳои фавқулодда	Номуайн	
173			Мустаҳкамкунии соҳилҳои сойи дар деҳаи Тутто	400		200	200			Қўмитаи ҳолатҳои фавқулодда	Номуайн	
174			Мустаҳкамкунии соҳилҳои сойи дар деҳаи Тебалай	600		200	200	200		Қўмитаи ҳолатҳои фавқулодда	Номуайн	
175			Мустаҳкамкунии соҳилҳои сойи дар деҳаи Ханатарои, Файзобод ҷ/д Деҳибаланд	800		300	300	200		Қўмитаи ҳолатҳои фавқулодда	Номуайн	
176			Мустаҳкамкунии соҳилҳои сойи Лангари деҳаи Чашма Чуиони ҷ/д Ш.Шоҳин	400		150	150	100		Қўмитаи ҳолатҳои фавқулодда	Номуайн	
177			Таъмин намудани техникаҳои махсус булдозер ва экскаватори SLM SYNCH 0,7 M3-0,8 барои гузаронидани корҳои соҳилмустаҳкамкунӣ	600				600		Қўмитаи ҳолатҳои фавқулодда	Номуайн	
Ҳифзи муҳити зист												
178			Бунёди боз барои паст кардани бодлеси (эрозия) замин дар ҷ/д Деҳибаланд	80	20	30	30			Қўмитаи ҳолатҳои фавқулодда	Бўҷети маҳалли	
179			Бунёди бозҳо барои паст кардани бодлеси (эрозия) замин дар ҷ/д Кулчашма ва ҷ/д Чилдухтарон	160	50	50	60			Қўмитаи ҳолатҳои фавқулодда	Бўҷети ҷумҳуриявӣ	
			Ҳамагӣ дар бахши ҳолатҳои фавқулодда ва ҳифзи муҳити зист	5148	812	1482	1604					
			Бўҷети ҷумҳуриявӣ	1610	583	967	60					
			Маблағҳои худии соҳибкорон, аҳоли, Ҳ/д, ташиклоту муассисаҳо	33		33						
			Бўҷети маҳаллӣ	205	145	30	30					
			Номуайн	3300	1000	1050	1250					

№	Мақсад	Вазифаҳо	Чорабиниҳо/лоиҳаҳо	Арзиши умумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Иҷроунанда/ Масъул	Сарчашмаи маблағгузори	Натиҷа
Таъминоти захиравӣ												
180		Беҳтар намудани тароити фаволтаъити мухтассассони дастгоҳи марказии ноҳия	Муқаммал намудани веб сайти МИХД-и ноҳия чиҳати қорй намудани элементҳои ҳуҷумати элеқтронии дар маҳал	40		20	20			МИХД-и ноҳия	Бучети ҷумҳуриявӣ	<i>Беҳтар гардиани дастраси ба захиравии таъминоти (10-12%)</i>
181			Тартиб додани феҳристи донорҳо, ташиклотҳои байналмилалӣ ва ба роҳ мондани ҳамиширикӣ	0						МИХД-и ноҳия		
182			Гузaronидани мизҳои мудаввар, намоишго ва чорабиниҳои марбут ба табиқи барнома, таҳкими алоқои ҷамъиятӣ чиҳати пешкаши намудани афзалиятҳои ҳамкорӣ бо иштироки донорҳо ва ташиклотҳои кӯмақрасон	30		30				Бахши иқтисод МИХД-и ноҳия	Бучети маҳалли	
			Ҳамагӣ дар бахши таъминоти захиравӣ	70		50	20					
			Бучети ҷумҳуриявӣ	40		20	20					
			Бучети маҳаллӣ	30		30						

Накшаи индикаторҳо/нишондиҳандаҳои мониторинги Барномаи рушди ноҳияи Муъминобод барои солҳои 2016-2020

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Мабъғи маълумот	Масъулини ҷамъовариш маълумот	Дағрият/басомади ҷамъовариш маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Беҳтар намудани вазъи демографи	Шумораи аҳоли дар охири сол ҳамагӣ	ҳазор нафар	150,2	177,5	155,3	160,6	166,1	171,7	177,5	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона
	Мардҳо	«-»	75,7	81,5	76,8	77,9	79,1	80,3	81,5	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона
	Занҳо	«-»	74,5	80,2	75,6	76,7	77,8	79,0	80,2	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохторҳои соҳавӣ)	Солона
	Кӯдакон (0-15)	«-»	50,8	54,8	51,6	52,4	53,2	54,0	54,8	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона
	Аҳолии қобили меҳнат (15-63 (58 барои занон) сола)	«-»	93	100,1	94,4	95,8	97,2	98,6	100,1	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот)	Нишон	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частотаи собора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	аз ҷумла, мардҳо	-«-	46,5	49,5	47,1	47,7	48,3	48,9	49,5	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона
	Занҳо	-«-	45	49	45,8	46,6	47,4	48,2	49,0	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона
Ба қор даровардани иқтидорҳои нави истеҳсолоти	Шумораи умумии корхонаҳои саноатӣ, аз ҷумла	адад	10	18	14	15	16	17	18	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати саноат ва технологияҳои нав, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Корхонаҳои калонии истеҳсоли	адад	5	8	5	6	7	8		Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати саноат ва технологияҳои нав, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Натица	Корхонаи хурду миёна	адад	5	8	4	5	6	7	8	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати sanoat ва технологияҳои нав, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ бо нархҳои ҷорӣ солҳои дахлдор (суръати афзоиш бо нархҳои муқоисавӣ)	Млн. сомонӣ	68,2	87,1	71,6	75,2	79,0	83,0	87,1	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати sanoat ва технологияҳои нав, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Таъсири ҷойҳои кори дар соҳаи sanoat	Ҷойҳои корӣ	206	290	220	236	252	270	290	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати sanoat ва технологияҳои нав, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
Таъминоти озуқуворӣ	Маҷӯи маҳсулоти кишоварзӣ бо нархҳои ҷорӣ солҳои дахл-дор (суръати афзоиш бо нархҳои муқоисавӣ)	ҳазор. сомонӣ	333,4	362,4	339,1	344,7	350,5	356,4	362,4	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати кишоварзӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Аз ҷумла, растанпарварӣ	ҳазор. сомонӣ	258,7	278,7	262,6	266,5	270,5	274,6	278,7	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати кшиоварзӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Чорводорӣ	ҳазор. сомонӣ	74,7	84,1	76,5	78,3	80,2	82,1	84,1	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати кшиоварзӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Заминҳои гайриқаноат- бахш	га	2511	1951	1951	1345	1008	672	336	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии беҳдошти замин ва обёрӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Беҳтар намудани ҳолати мелиоративии заминҳо	га	560	Дар 5 сол дар мачмӯъ -1951	606	337	336	336	336	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии беҳдошти замин ва обёрӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовариш маълумот	Даврият/басомади ҷамъовариш маълумот (частотаи собора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Рӯшди бахши ҳусусӣ	Шумораи соҳибкории инфиродӣ	нафар	1185	1830	1437	1560	1640	1750	1830	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	аз он ҷумла, аз руи намууди фаъолият:											
	Шаҳодатнома	нафар	357	580	390	430	490	530	580	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Патент	нафар	828	1250	1047	1130	1150	1220	1250	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Афзоиши ҷағдӣ сармоягузорӣ ба соҳтмони асосӣ	Сармояи асосӣ ичро карда шудааст. (аз ҳисоби ҳамаи манъбахҳои сармоягузори)	Ҳаз.сомони	12756,1	12962,9	6251,5	7502	9002	10802,4	12962,9	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмити меъморӣ ва соҳтмон, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (соҳт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
					5854,5	7025,4	8430,5	10116,6	12140			
	Ба қор андохта шуд:	Ҳаз.сомони	9329,7	12140	5472	6566	7879,6	9455,6	11346,7	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмити меъморӣ ва соҳтмон, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (соҳт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
					5472	6566	7879,6	9455,6	11346,7			
	фондҳои асосӣ	Ҳаз.сомони	10622,5	11346,7	5472	6566	7879,6	9455,6	11346,7	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмити меъморӣ ва соҳтмон, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (соҳт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторхо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (хисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	хонаҳои истикомати	метри мураббаъ	9633	13940,7	6723	8067,6	9681,1	11617,3	13940,7	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қумити меъморӣ ва сохтмон, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	мактабҳои таҳсилоти ҳамагонӣ	ҷои талаба								Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қумити меъморӣ ва сохтмон, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	шифохонаҳо	кат								Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қумити меъморӣ ва сохтмон, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	дармонгоҳҳо	қабул дар як баст								Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қумити меъморӣ ва сохтмон, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (хисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Вяланд бардоштани савия дониши хонандагон	Қорҳои пудратии ичрошуда-ҳамаги	Ҳаз.сомони	1421,7	1240,6	453,4	694,2	812,3	1020,2	1240,6		Қўмити меъморӣ ва сохтмон, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи умумии қудакони сини томактаби (3-6 сола)	нафар	12600	14500	13100	13400	13800	14100	14500		Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи қўдакони дар муассисаҳои томактабӣ ва алтернативӣ (бо назардошти гуруҳҳои тайёрии назди мактабӣ)	нафар	675	820	700	730	760	790	820		Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Фароғири ба муассисаҳои томактаби	%	5,3	5,7	5,4	5,5	5,6	5,7	5,7		Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Аз ҷумла, қўдакони маъюб	нафар									Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Миқдори ҷойҳо дар муассисаҳои томактабӣ	ҷой	650	750	650	680	700	720	750	ТМН-1	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи қўдакони синни мактаби (7-17)	нафар	31996	32500	32100	32200	32300	32400	32500	ТМН-1	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Фароғири ба муассисаҳои таҳсилоти умумии рӯзона	%	99,5	99,9	99,6	99,7	99,8	99,9	99,9	ТМН-1	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот)	Нишон	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2014	Охири 2020	2016	2017	2018			
	Аз ҷумла, қўдакони маъюб	нафар	32,0	42	35	37	39	40	42	ТМН-1	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Ҳиссаи қўдакони маъюб дар байни қўдакони синни мактаби (7-17)	%	0,10	0,12	0,11	0,11	0,11	0,12	0,12	ТМН-1	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи муаллимони муассисаҳои таҳсилоти умумии рӯзона	нафар	1389,0	1600	1400	1450	1500	1550	1600	Ҳисоботҳои кадрӣ	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Таъмин будан дар ноҳия:											
	бо муассисаҳои томактабӣ ба 1000 қўдакони сини томактабӣ	ҷой	12,8	14,5	13,1	13,4	13,8	14,1	14,5		Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аваля (ҳисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	бо муассисаҳои таҳсилоти умумӣ барои 1000 қудакони синни мактабӣ	ҷой	31,9	32,5	32,1	32,2	32,3	32,4	32,5	ТМН-1	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Таъминот бо мизу курсӣ	ҷуфт	11536	12000	11600	11700	11800	11900	12000	БМТ - 1	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Таъминот бо компютер	%	113	116	113,5	114	114,5	115	116	Барномаи соҳавӣ	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Таъминот бо кабинетҳои фанӣ	адад	143	200	150	160	175	185	200	Барномаи соҳавӣ	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басмади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
<i>Ватанд бардоштани сатҳи маррифатнокӣ ва маънавияти аҳоли</i>	Миқдори муассисаҳои оммавӣ-фарҳангӣ	адад	32	35	32	32	33	34	35	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати фарҳанг, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Клубҳо	-«-	13	13	13	13	13	13	13	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати фарҳанг, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Китобхонаҳои оммавӣ-ҳамагӣ	-«-	14	17	14	14	15	16	17	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати фарҳанг, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Осорхонаҳои ҳамагӣ	-«-	1	1	1	1	1	1	1	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати фарҳанг, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Мактабҳои муслиқӣ ва расомӣ-ҳамагӣ	-«-	1	1	1	1	1	1	1	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати фарҳанг, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи кадрҳо дар муассисаҳои фарҳанги-ҳамагӣ	-«-	87	87	87	88	89	30	30	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати фарҳанг, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Фарогирӣ дар муассисаҳои фарҳангӣ	ҳазор нафар	110	150	125	140	145	150	150	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати фарҳанг, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
Беҳтар намудани вазъи созмони аҳоли аҳоли	Муроҷиат ба муассисаҳои КАТС	ҳазор нафар	39445	94668	49306	72920	83640	94668	94668	Ҳисоботҳои соҳавӣ (Муассисаҳои КАТС)	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Шумораи кати беморхонаҳо (шахру дехом) ҳамагӣ	кат	296	310	296	300	305	310	310	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Иқтисодии муассисаҳои амбулаторию дармонгоҳӣ- ҳамагӣ	қабул дар як баст	500	700	500	540	580	620	700	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Миқдори муассисаҳои тиббӣ-ҳамагӣ	адад	17	19	17	18	19	19	19	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Миқдори бунгоҳҳои тиббӣ- ҳамагӣ	адад	50	54	50	51	52	53	54	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи кормандони тиббӣ-ҳамагӣ	нафар	809	980	820	840	890	920	980	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Таъминот барои 10 ҳазор аҳоли бо духтурон, аз ҷумла :	нафар	11,5	12,0	11,5	11,6	11,8	11,8	12	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (хисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибнишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Бо қормандони миёнаи тиббӣ	нафар	405	430	410	415	420	425	430	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Бо муассисаҳои амбулаторию дармонгоҳи	адад	8	9	8	8	8	8	9	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Пешиҳоди хизматрасони тиббӣ ба қӯдакони маъҷуб (ПМПК)	нафар								Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот)	Нишон	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовариш маълумот	Даврият/басомади ҷамъовариш маълумот (частота ҷамъо дани)
					2014	Охири 2020	2016	2017	2018			
	Ҳиссаи занҳои ҳомиладоре, ки дар 12 ҳафтаи аввал ба кайд гирифта шудааст	%	87	85	87	86	86	86	85	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Ҳиссаи камхунӣ миёни занони ҳомила	%	35,4	36	39,4	37	37	36,6	36	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Ҳиссаи таваллуд дар муассисаҳои тиббӣ	%	30,4	31,0	34,4	32	32	31,1	31	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот)	Нишон	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2014	Охири 2020	2016	2017	2018			
	Ҳиссаи таваллуд дар хона	%	0,02	Охири 2020	0,02	0,01	0,01	0,01		Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Фавти модарон	нафар								Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Фавти модарон (ба ҳар 100 ҳазор қӯдаки зинда таваллуд)									Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Фавти қудакон то 1 сола (ба ҳар 1000 қўдаки зиндагаваллуд)		3	2	3	2	2	2	2	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Фавти қўдакони то 5 сола (ба ҳар 1000 қўдаки зиндагаваллуд)		1	1	1	1	1	1	1	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Коэффициенти бемориҳои сироятӣ ба 100 ҳаз. аҳоли, аз он ҷумла:											
	Сил		85	76	84	82	80	78	76	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Бехтар намудани сатҳи хизматрасони ҳифзи ҷиҳмати аҳоли	Гелминтоз		372	192	372	340	280	210	192	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Захираҳои меҳнатӣ	ҳазор нафар	77750	78600	77430	77720	78020	78320	78600	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва иҷғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи дар иқтисодидёт машғул будагон- ҳамагӣ.	ҳазор нафар	21938	28000	23035	24187	25396	26666	28000	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва иҷғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот)	Нишон	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2014	Охири 2020	2016	2017	2018			
	Шумораи умумии нафақахурон	ҳазор нафар	10266	10708	10365	10449	10540	10622	10708	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентҳои суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	аз ҷумла, маъбон	ҳазор нафар	2327	2094	2284	2233	2197	2147	2094	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентҳои суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	- то сини 18 сола	ҳазор нафар	391	328	391	379	361	347	328	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентҳои суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	аз руи бемориҳои умуми	ҳазор нафар	1254	1156	1243	1234	1224	1210	1156	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентҳои суғуртаи иҷтимоӣ ва нафақа, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовариш маълумот	Даврият/басомади ҷамъовариш маълумот (частотаи собора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Шумораи умумии бекорони расман ба қайд гирифташуда	нафар	1309	1200	1368	1300	1250	1230	1200	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва итуғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Аз ҷумла, бо қор таъмингардида	нафар	537	660	630	639	648	652	660	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва итуғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи бекороне, ки ба қорҳои ҷамъиятӣ ҷалбгардидаанд	нафар	51	60	55	57	58	59	60	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва итуғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи пешбинӣшуда аз рӯи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Қарзҳои бе фоизи пешниҳодгардида барои бекорон (ҷиҳати ташкили фаъолияти соҳибкорӣ)	ҳазор сомонӣ	78,5	120	98,1	104	110	116	120	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва итуғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи нафароне, ки аз қарзҳои бе фоизи пешниҳодгардида барои бекорон (ҷиҳати ташкили фаъолияти соҳибкорӣ) баҳраманд гардиданд	нафар	24	35	28	30	32	33	35	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва итуғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Аз ҷумла, зан	нафар	10	19	12	14	16	17	19	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва итуғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Ташиқили ҷойҳои нави қорӣ дар ҳама соҳаҳо	ҷой	130	Дар 5 сол дар маҷмӯъ - 180	200	203	205	207	210	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои мехнат, муҳоҷират ва иҷтимоӣ аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иқтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Қасбомузӣ	нафар	175	Дар 5 сол дар маҷмӯъ -210	280	286	292	298	304	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои мехнат, муҳоҷират ва иҷтимоӣ аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иқтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи қўдаконе, ки дар муассисаҳои интернатӣ (давлатӣ) тарбия мегиранд, дар охири сол	нафар	23	45	21	31	42	45	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати маориф ва илм, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))	

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Шумораи умумии қўдаконе, ки дар давоми сол ба парастори қабул гардидаанд	нафар	20	23	9	20	21	22	23	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Комиссия оид ба хуқуқи қўдак, мақомоти иҷроияи ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи умумии қўдаконе, ки дар давоми сол ба фарзандхони қабул гардидаанд	нафар	23	27	11	23	25	26	27	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Комиссия оид ба хуқуқи қўдак, мақомоти иҷроияи ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Хизматрасони иҷтимоии пешиҳодгардида аз ҷониби "Маркази хизматрасони иҷтимоӣ дар хона "	нафар	2	15	4	6	10	12	15	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва иҷғли аҳоли, тандурусти ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот)	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Аз ҷумла, барои сини то 18 сола	нафар	2	9	1	4	7	8	9	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва итуғли аҳоли, тандурустӣ ва ҳифзи иқтимоии аҳоли, агентии омор, мақомоти ичроияи ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи ҷиноятҳои аз ҷониби нобилигон содиршуда	ҳолат	3	3	2	3	2	2	3	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Комиссияи оид ба ҳуқуқи кӯдак, мақомоти иҷроияи ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи кӯдаконе, ки аз профилактикаи сохторҳои дахлдор ҷиҳати пешириии ҷиноят гузашистанд	нафар	3	6	2	3	4	5	6	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Комиссияи оид ба ҳуқуқи кӯдак, мақомоти иҷроияи ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
Беҳтар намудани инфрасохторҳои бахши сайёҳӣ ва варзати	Шумораи умумии сайёҳон	нафар	102	600	200	250	300	450	600	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмитай ҷавонон, варзии ва сайёҳӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳоқимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати аввалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частотаи собора даних)												
					2016	2017	2018	2019	2020															
Беҳтар намудани ҳолати дастрасти аҳоли ба оби нӯшоки	Шумораи умумии муассисаҳои варзӣ	адад	60	73	65	67	69	71	73	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмити ҷавонон, варзиши ва сайёҳӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))												
													Иштироки варзишгарон дар мусобақаҳои сатҳҳои гуногун	нафар	2000	5608	2650	3000	3820	4710	5608	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмити ҷавонон, варзиши ва сайёҳӣ, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Бағанд бардоштани сатҳи хизматрасонии компаният		%	60	88	60	65	70	75	88	Ҳисоботҳои соҳавӣ	КВД «Ҳочагии манзилию коммуналӣ», агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавҷиҳӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
		ҳазор нафар	1850	2500	1850	2000	2200	2400	2500	Ҳисоботҳои соҳавӣ	КВД «Ҳочагии манзилию коммуналӣ», агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавҷиҳӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
		м3	7600	9000	7900	8200	8500	8800	9000	Ҳисоботҳои соҳавӣ	КВД «Ҳочагии манзилию коммуналӣ», агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавҷиҳӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Партовҳои саҳти машиини баровардашуда											

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота ҷамъовари данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Тамини амнияти энергетикӣ	Шумораи умумии нуқтаҳои партновчамъкуний	адад	18	21	18	18	19	20	21	Ҳисоботҳои соҳавӣ	КВД «Ҳочагии манзилию коммуналий», агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Таъмини аҳоли бо қувваи барқ	Нафар	149968	177180	155062	160170	165760	171405	177180	Ҳисоботҳои соҳавӣ	ШСХК «Барқи Тоҷик», агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
Таъкиркуши инфрасохтори нақлиёт	Ҳаҷми каниондани бор (бо ҳамаи намууди нақлиёт)	%	99,6	99,8	99,7	99,8	99,8	99,8	99,8	Ҳисоботҳои соҳавӣ	ШСХК «Барқи Тоҷик», агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
										Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати нақлиёт, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
		ҳазор тонна	459,3	834,7	514,4	573,5	642,3	732,2	834,7	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати нақлиёт, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солони (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Ҳаҷми қашонидани мусофирон (бо ҳамаи намуди нақлиёт)	ҳазор мусофир	1055	1729,3	1160,5	1253,3	1391,1	1558	1729,3	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати нақлиёт, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Дарозии роҳҳои сохтанишуда	км								Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати нақлиёт, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Дарозии роҳҳои аз таъмири асоси ва чори барқарордишуда	км	140	120	130	130	130	130	130	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати нақлиёт, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи пулҳои сохтанишуда	адад								Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати нақлиёт, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Қам қарбани ҳафти ҳолатҳои фақуллода	Шумораи тӯлҳои аз таъмир баровардашуда	адад	3	Дар 5 сол дар маҷмӯъ - 14	2	3	3	3	3	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати нақлиёт, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Ҳаҷми хисороти расонида	ҳазор сомонӣ	2519,3		1324,5					Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмитаи ҳолатҳои фақуллода ва мудофиаи граждани, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Шумораи аҳолии дар мавзевҳои ҳавфнок ҷойгирбуда	нафар	25417	24900	25400	25320	25280	25210	24900	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Қўмитаи ҳолатҳои фақуллода ва мудофиаи граждани, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот)	Нишон	Натиҷаи неибинишуда аз руи солҳо (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовариш маълумот	Даврият/басомади ҷамъовариш маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Афзошти таблягузори ва рушти соҳаҳои иқтисодӣ	Шумораи аҳолии аз минтақаҳои хавнок кучонидашуда - (муҳоҷирони экологӣ)	нафар	7	Дар 5 сол дар маҷмӯъ - 34	20	7	5	5	5	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва иҷтимоӣ ҳолатҳои қумитай ҳолатҳои фаваққулдада ва мудофиаи граждани, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
					40,4	45	45	45	45	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии беҳдошти замин ва обёрӣ, қумитай ҳолатҳои фаваққулдада ва мудофиаи граждани, агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
Афзошти таблягузори ва рушти соҳаҳои иқтисодӣ	Қорҳои соҳилмуस्ताҳкамк уни	км	25,9	Дар 5 сол дар маҷмӯъ - 220,4	19684,8	21653,5	23385,8	25022,8	26399,1	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, қумитай андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
					16866	26399,1	19684,8	21653,5	23385,8	25022,8	26399,1	Ҳисоботҳои соҳавӣ

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Хароҷоти умумии бучети ноҳия	Ҳазор сомонӣ	35202	46471,5	41530,4	42909,9	43481,7	44048,8	46471,5	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитии андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))	
Ба хар сари аҳоли	Сомонӣ	234,4	261,8	267,4	268	261,8	256,5	261,8	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитии андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))	
Аз ҷумла, ба соҳаи маориф	Ҳазор сомонӣ	23499,5	31499,3	28657,4	29064,8	29462,4	29857,2	31499,3	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитии андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))	
		66,8	67,8	69	67,7	67,8	67,8	67,8	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитии андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))	

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
Тандурустӣ		ҳазор сомонӣ	7329,4	9923,2	8667,4	9317,9	9362,1	9405,8	9923,2	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитии андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
					20,9	21,7	21,5	21,4	21,4			
Фарҳанг		ҳазор сомонӣ	687,5	793,3	650,5	726,4	739,2	751,9	793,3	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитии андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
					1,6	1,7	1,7	1,7	1,7			
		бо % (нисбати умумӣ)	2	1,7	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитии андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
		бо % (нисбати умумӣ)										

Натиҷа	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳа (дурнамо)					Манбаи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
	Ҳифзи иҷтимоӣ	ҳазор сомонӣ	204,4	257,2	237,7	243,8	243,8	243,8	257,2	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитай андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
					0,6	0,6	0,6	0,6	0,6			
	Дигар соҳаҳо	ҳазор сомонӣ	3397,8	3871,3	3219,0	3451,2	3561	3669,5	3871,3	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитай андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Ҳатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
					9,6	8	8,2	8,3	8,3			

Натица	Индикаторҳо/ нишондиҳанда	Воҳиди ченак	Ҳолати авалия (ҳисобот) 2014	Нишон Охири 2020	Натиҷаи неибинишуда аз руи соҳо (дурнамо)					Манбаъи маълумот	Масъулини ҷамъовари маълумот	Даврият/басомади ҷамъовари маълумот (частота сбора данных)
					2016	2017	2018	2019	2020			
		Ҳазор сомонӣ	83,4	127,2	98,4	105,8	113,2	120,5	127,2	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитай андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))
	Фонди захирави	бо % (нисбати умумӣ)	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Вазорати молия, Қўмитай андоз, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Хатлон ва Муъминобод (сохт орҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъҷилӣ (3 моҳа ва 6 моҳа))

Ба чоп 27.01.2016 имзо шуд.
Ќузъи нашрию ҳисобӣ 14,74. Ҳуруфи адабӣ.
Адади нашр 100.

Дар ҶДММ «Контраст» чоп шудааст
ш. Душанбе, к. Н. Муҳаммад, 28